

Alman askerî hazırlıkları Fransayı endişeye düşürüyor Almanyanın kuvvetini gösterecek bir nümayiş yapmasından korkuluyor

**Atatürk Türkiye'si dış
politikada en yüksek
mertebeğe varmıştır**

**Büyük Şefin Türk vatanına
ve bu nesle verdiği bu
ikbal tarihte görülmemiştir**

Fırtınalı bir deniz ortasında sakin limanlı bir adaya sığınmak isteyenler gibi, dünyanın sonsuz kargaşalığı içinde emin bir yer arayanların aklına ilk önce Türkiye geliyor. Bunu, son zamanlarda memleketimizin manzarasını uzaktan seyreden yabancı şahsiyetlerin ağzından çok defa işittik. Vatanları, zenginlikte ve medeniyette bizimkinden çok ileri gitmiş insanlar Türkiye'den imrenerek bahsediyorlar. İnsanın ayak bastığı toprağın ta kendisi sarsılınca, bu toprak üstündeki en yüksek refahın kıymeti, birden sifra iniyor!

Avrupa memleketlerinin bir çoğu içinden sarsılıyor. «Otoriter» idareler altında yaşayanları bile, hedefi nerede olduğu, sonu ne zaman geleceği belli olmayan yorucu hamleler altında, maddi fedakarlıkların, manevî feragatlerin büyük harp devrinde yaşanan hududuna vardılar. Pistonları olanca hızla işleyen bir motörün, çarçabuk aşınması, çatlaması bahasına çalıştırılmasına benzeyen bu ezici hayat, yakın görülen düş tehlikelerden korunmak içindir. Bu harp korkusu, yahut emperyalist emeller, milletleri bizzat harp hummasından daha çok sıkıntılı vaziyetlere sokuyor. Birçok memleketler için harp, ufuktan ayrılmayan bir karabulut hâlinde. Bir tarafta kasırgalar olurken öte tarafta herkes çatısını, penceresini sağlamlaştırmakla meşgul. Uzak Şarkta harblerin en müthiş oluyor. İspanya, iki yıldır, çaresi bulunmayan müzmin ve korkunç bir hastalık gibi, Avrupa sulhünü için için kemiriyor. Avrupa'nın tam göbeğinde Çek - Alman davası ortalığı ne zaman ateşe verecek diye bekleniyor.

Tetik üstündeki bu endişeli kararsızlık içinde, hiç mübalaga etmiş olmadan diyebiliriz ki tek rahat memleket Türkiye'dir. Atatürk rejimi bu bahtiyar memleket, içerdeki kuvvet, birlik ve istikrar sayesinde dışarda da, hiç bir devlete nasib olmayan, sakin, korkusuz, azametli vaziyeti vermiştir. Türkiye - iç idaresinden bahsetmiyoruz, çünkü Kemalîst inkılâb tarihimize tekdir - harici vaziyeti bakımından, asırlardanberi, hattâ Osmanlı imparatorluğunun en haşmetli devirlerinde bile, bugünkü kudretine erişmemiştir. Türkiye, on beş yılda, bir yoktan başlayarak, sözü sayılan, yardımı aranan, dostluğu güven, düşmanlığı korku veren, beynelmîl politik terazisinde ağır basan bir devlet olmuştur. Şarkta, Osmanlı devleti Necmeddin Sadık

**Bugün
16
sahife**

Hafif Alman tankları bir geçid resmi esnasında

Paris 12 — Almanyanın yapmakta bulunduğu askerî hazırlıkların genişliği ve İngiliz gazeteleri tarafından bu meseleye dair verilen tafsilat, Fransız efkârı umumiyasını şiddetli bir endişeye düşürmektedir. Paris gazeteleri, bu hazırlıklara dair uzun makaleler yazıyorlar.

«Almanyanın âzamî birkaç hafta kadar kuvvetini gösterecek bir

nümayiş yapmak istemesinden korkulabilir. Henlein ile diğerleri Südet meselesinin şu veya bu şekilde sonbahardan evvel nihayete ereceğini bize haber vermişlerdir. Fakat bundan en vahim neticeler çıkabilir. Övre gazetesi de şu mütalâayı yürütüyor: «Alman hazırlıklarının

(Devamı 4 üncü sahifede)

Rus - Japon mevzileri yerinde tesbit ediliyor

**İki tarafın askerî mümessilleri mevzileri
tayin için iki içtima yaptılar**

Moskova 12 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Sovyetler birliği ile Japonya arasındaki anlaşmanın tatbik mevkiine girmesi üzerine, Hasan gölü civarındaki askerî harekâta, 11 ağustosta mahallî saatle saat 13,30 da nihayet verilmiştir.

Kıtaların mevzilerini tesbit için, iki taraf askerî mümessilleri arasındaki ilk buluşma, Zaozernaya «Çankufeng» tepesinin cenubunda dün akşam üzeri vukua gelmiştir. İkinci buluşma, bugün saat 12 de yapılmıştır.

Moskova 12 (A.A.) — Japon kıtalarının vaziyetini tayin etmeğe me-mur olan her iki tarafın askerî mümessillerinden mürekkep komisyon Çankufeng sırtının cenubunda dün akşam ilk içtimasını aktetmiştir. Cuma günü öğleden sonra ikinci bir içtima yapılacaktır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Papanın İtalyada mevkii sarsılıyor

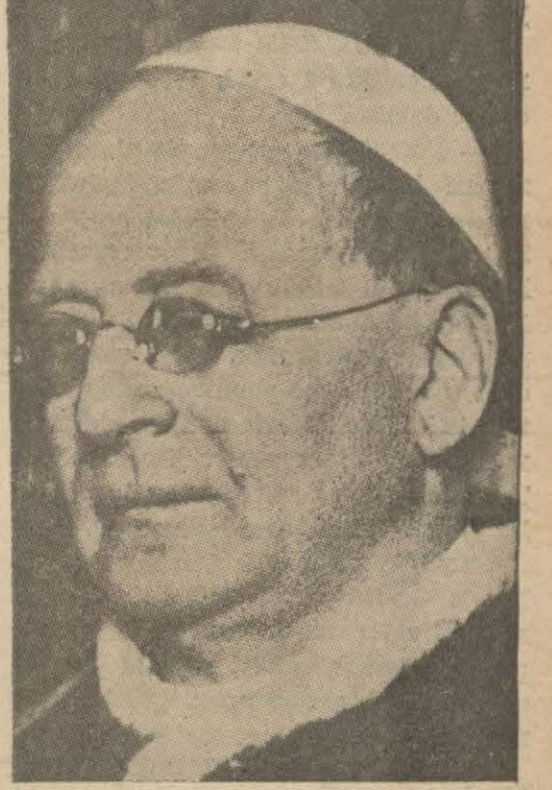
**Papa ölürse Mussolini, yeni Papa ın
İtalyada seçilmesine izin vermiyecek**

Paris 12 (A.A.) — Bayan Tabuis, Övr gazetesinde yazıyor:

B. Mussolini, müthiş surette hiddetlidir. Papanın afaroza benzeyen ihtarlari, kendisini çok kızdırmıştır. Hiddetli bir dakikasında, etrafındakilere, İtalya ile Papalık arasındaki Konkorda muahedesini bozmağa kadar gideceğini söylemiştir.

Bütün İtalyan gazeteleri, şiddetle Vatikana hücum etmektedir. Vatıkanda heyecan pek büyüktür. Pek müteessir bir vaziyette bulunan Papa, istikbal hakkında pek bedbindir.

Kardinaller ve klise mahafilinde söylendiğine göre, eğer Papa ölür ise, Konklav'ın İtalyadan başka bir yerde toplanması ve İtalyan olmıyan bir Papa nasbolunması lâzım gelebilecektir. Amreikali bir Papadan bahsolunmaktadır.

Papa on birinci Pî

Times'in bize dair makalesi

Mucizeler yaratan Türk inkılâbının tarihte eşi yok

**Türkiye bugün herkesin hürmetini kazandı,
dahilî işlerine karışmak kimsenin aklından
geçmez, komşuları Türkiye'nin dostluğunu
kazanmaya can atıyorlar**

Times gazetesi Türkiye hakkında çıkardığı hususî ilâve gününün ana nüshasında yeni Türkiye'ye dair yazdığı başmakalesinde diyor ki:

«Avrupanın hasta adamını birkaç sene içinde terakkiperver asrî bir memlekete, Balkan yarım adasında, Şarkî Akdenizde ve Garbî Asyada sulh ve müsalemet ve istikrar ve müstekine tahvil eden inkılâb kadar hayret verici bir değişikliği kaydeden bir

inkılâbı tarih pek az kaydetmiştir. Umumî harpten evvel Türkiye'nin zaafını beynelmîl politikada bir huzursuzluk membaı teşkil ediyordu. Hududları dahilinde görülen intizam-sızlıklar harici müdahaleye sebep oluyordu.

Bugün Türkiye herkesin hürmetini kazanmıştır. Onun dahilî işlerine karışmak kimsenin hatırına gelmi-(Devamı 4 üncü sahifede)

— Bu, yirmi iki sene evvel, daha talebeyken yaptığım bir heykeldir!...
— Bu?...
— Bu, son eserim!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Başvekilin yeni ticaret mezunlarına hitabesi

B. Celâl Bayar, devlet hayatında ekonominin büyük ehemmiyetini izah etti

Dün gece Suadiye plâjında yüksek iktisad ve ticaret mektebi mezunları cemiyeti tarafından yeni mezunlar şerefine bir ziyafet verilmiş, Başvekil B. Celâl Bayar da geç vakit bu ziyafeti şerefletirmiştir.

Başvekil B. Celâl Bayar, cemiyet reisinin nutkuna cevap verirken ez-cümle demiştir ki:

«İktisadî bir mevzu ele alındığı zaman heyecan duyar ve söz söylemekten haz duyarım. Bizim bugünkü rejimimizi kuran Büyük Şefin hareketlerini tedkik ettiğimiz zaman iki şey gözümüze çarpar: Şefimiz memleketi kurtarmak için malûm olan mücadelesini yapmış, memleketin istiklâlini koruyacağını ve davasını kazanmıştır. Bu sayede Türk milleti yüksek bir izzeti nefisle yaşamak imkânını bulmuştur.

Şefimiz ikinci bir hitabıdır: Bu da İzmirde söylediği «bundan sonraki zafer, Türk köylüsünün sapanıdır» sözüdür. Bizim için en salim yol, ekonomimizi tanzim etmektir.

Genç arkadaşlarımıza hatırlatmak isterim ki, Atatürkün kurduğu Halk partisi prensiplerinin dörtte üçü memleketin ekonomisine aittir. Devlet hayatında muvaffak olmak için ekonomiyi tanzim etmelidir. Bizim devlet idaresinde birinci derecede kıymeti haiz prensiplerimiz, milletin ekonomik bütünlüğüdür.»

Başvekil, gençlere muvaffakiyetler temenni ettikten sonra devamla:

«Gençliğimizin unutmıyacağı diğer bir vazife daha vardır. Bu da Büyük Şefimizi daima içten gelen bir muhabbetle sevmektir. Bunu tavsiye etmek zaidir. Çünkü O, bütün türklerin kalbinde sarsılmaz bir iman halinde yaşamaktadır. Genç arkadaşlarımızın huzurunda kendisine burada minnettarlığımı tekrar etmek isterim. Uzun zamanlar başımızda kalmak suretile bizi nurlandıracak olan o kuvveti, hepimiz beraber takdis ederiz.»

Başvekilin nutku, sürekli alkışlarla karşılanmıştır.

İtalyan - Fransız münasebatında gerginlik

İtalya Fransa için, Fransa da İtalya için pasaport vermiyor

Paris 12 — İtalyan tebaasına gerek şahsî, gerek toplu halde Fransa için pasaport verilmesi tatil edilmiştir. Bugün hariciye nezaretinin bu hususta neşrettiği tebliğde deniliyor ki:

Fransız makamatının işarihine kadar ve 13 ağustos tarihinden itibaren İtalyaya gitmek isteyen Fransızlar hakkında İtalya tarafından itihaz edilmiş olan tedbirlere mümasil tedbirler itihazına maatteessüf mecbur kalmıştır.

Çatalca ve Silivrinin İstanbul'dan alınacağı doğru değil

Ankara 12 (Telefonla) — Çatalca ve Silivri İstanbul'dan alınarak Trakya umumî müfettişliğine bağlanacakları söylenmekte ise de yaptığım tahkikata göre bunun aslı yoktur.

İki otomobil kazası

Bir çocuk öldü, başka bir çocuk ta ağır yaralandı

Dün gece biri Bomonti civarında, diğeri de Fatihte olmak üzere iki feci kaza olmuştur. Bir kömür şirketine ait hususî bir binek otomobili Şişliye doğru süratle ilerlemekte iken önüne birdenbire genç bir çocuk çıkmış, otomobilin tekerlekleri altında kalmıştır. Yaralı kız, derhal hastaneye kaldırılmışsa da az sonra ölmüştür. Genç kızın hüviyeti tahkik edilmektedir. Otomobilin idare eden Hakkı yakalanmıştır.

İkinci kaza da Fatihte olmuştur. O civarda oturan sekiz yaşlarında Nurreddin yolun kenarından dalgın dalgın geçerken bir taksinin sademesine uğramış, muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır. Polis, yaralı çocuğu ümitsiz bir vaziyette hastaneye kaldırmış, şoför yakalanmıştır.

Gümrük ve İnhisarlar müsteşarı

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti müsteşarı B. Âdil Okuldaş dün Ankara'dan şehrimize gelmiştir. Müsteşar gümrük işleri üzerinde tedkikat yapacaktır. Başmüdür B. Mustafa, Nuri dün muhtelif işler üzerinde müsteşara izahat vermiştir.

Türk - İtalyan ticarî münasebetleri

İtalyan heyeti eylülün ilk haftasında gelecek

Ankara 12 (Telefonla) — İtalya ile aramızdaki ticarî münasebetlerin genişletilmesi imkânlarını araştırmak üzere buraya bir İtalyan ticaret heyeti geleceğini bildirmiştir. Heyet eylülün ilk haftasında Ankara'ya gelecektir. Heyetin kimlerden mürekkep olacağı henüz belli olmamakla beraber yüksek selâhiyetli zevattan teşekkül edeceği anlaşılmaktadır.

Heyetin Ankara'ya yatacağı seyahate şehrimiz iktisadî mahafilinde hususî bir ehemmiyet atfedilmektedir.

Macaristandan bir ticaret heyeti gelecek

Ankara 12 (Telefonla) — Macaristanla aramızda mevcut ticaret anlaşmasının tadili için önümüzdeki eylül ayı içinde Macaristandan buraya bir ticaret heyeti gelecektir.

Son dakıka

Macaristana silâhlanma hakkı veriliyor

Küçük itilâfla Peşte arasında cereyan eden müzakerat ilerliyor

Budapeşte 13 — Macaristana silâhlanma hakkının tanınması ve Trianon muahedesi'nin bu husustaki maddelerinden feragat edilmesi ve Küçük itilâfl topraklarında yaşayan Macar ekalliyetleri meselesinin halli Peşte hükümeti Küçük itilâfl devletleri arasında cereyan etmekte olan müzakereler süratle ilerlemektedir. Yakında iki taraf arasında bir itilâfa varılması bekleniyor.

Vergi muafiyetleri

Maliye Vekâleti bu hususta bir tebliğ hazırladı

Ankara 12 (Telefonla) — Maliye Vekâleti bağcılar, bahçıvanlar, ziraat işlerinde ve bahçelerde çalışanlar hakkındaki vergi muafiyetlerinin tatbiki suretini gösteren bir tebliğ hazırlamıştır. Bu tebliğe göre bu gibilerden serbes bir şekilde çalışanlar kazanç vergisinden muaf tutulacaklardır.

Kazanç vergisinden muafiyet, bunlardan hizmet erbabı vaziyetinde bulunanlara şamil olmayacaktır.

İktisadî buhran, muvazene ve hava kuvvetlerine yardım vergileri yalnız hizmet erbabının istihkakları üzerine mevzu olduğundan bu vergilerde muafiyetlerden de yalnız hizmet erbabı zümresinden olan rehbelerle ziraat işlerinde çalışan işçiler istifade edeceklerdir.

Bağcılık ve bahçıvanlık işleri haddi zatında ziraatin bir şubesi olmakla beraber mali mevzuatımızın bu iş - ziraat işlerinde çalışanlar - tabirinin medlûli haricinde kabul ediliğinden iktisadî buhran, muvazene ve hava kuvvetlerine yardım vergilerindeki muafiyetler bunlara şamil olmayacaktır.

Millî Müdafaa ve Ziraat vekilleri geldiler

Millî Müdafaa Vekili general Kâzım Özalp ve Ziraat Vekili B. Faik Kurdoğlu bu sabah Ankara Ekspresile şehrimize gelmişlerdir.

İktisad Vekili Başvekilî ziyaret etti

İktisad Vekili B. Şakir Kesebir iktisadî meseleler üzerinde tedkiklerine devam etmiş, bir müddet Denizbank'ta meşgul olmuştur. Başvekil B. Celâl Bayar İktisad Vekilini dün Dolmabahçe sarayında kabul etmiştir.

Anadoluyu gezecek ressamlar

Cumhuriyet Halk Partisinin kararı mucibince muhtelif vilâyetlere giderek güzel manzaraların tablolarını yapacak olan ressam Güzel Sanatlar akademisi tarafından seçilmiştir.

Japonya son notamıza dün cevap verdi

Toplantının siyasî ve iktisadî gayelerden âri olduğu bildirildi

Ankara 12 (A.A.) — Anadolu ajan-sının haber aldığına göre, Japonya büyük elçiliği müsteşarı Ankara'ya gelmiş ve elyevm mezun bulunan hariciye kâtibi umumi B. Numan Memencioğluna vekâlet eden B. Esat Atuneri ziyaret etmiştir.

Müsteşar, İstanbul'a gelen Japon diplomatları hakkında Japon büyük elçiliği namına B. Esat Atuneri'ye izahat vermiş ve bu ziyaretlerin hiç bir resmi sıfatla olmayıp tamamen hususî mahiyette bulunduğunu ve her türlü siyasî ve iktisadî gayeden âri olduğunu beyan etmiştir.

Bu izahat üzerine 10 Ağustos tarihli bültenimizde mevzu bahis olan mesele böylece tenevvür etmiş ve halledilmiştir.

Japon ordusu Çinde mağlûbiyetlere uğruyor

Japon kuvvetleri ricata başladı, 11 Japon harp gemisi batırıldı

Hongkong 12 — Çin tayyareleri son günler zarfında Yangtze nehrinde Japon harp gemilerini bilâ inkıta bombardıman ederek bunlardan muhtelif büyüklükte on tanesini hasara uğratmışlardır. Dün Kuikiang civarında Japonların büyük bir harp gemisini batırmıştır Japonlar büyük zayıyata uğramaktadırlar.

Çinin şimalinde Çin ordusu şansi eyaletinin cenup kıtasını istirdat etmiş ve bu eyaletin merkezinde bir-biri arkasından bir kaç muharebe kazanmıştır. Şantung'un şarkında ve garbinde Çin çeteleri Japonları mütemadiyen izâç etmekte ve her tarafta bunların hareketine mâni olmaktadır.

Japon kıtaları artık muharebe etmiyerek mütemadiyen ricat etmektedirler.

tedirler. Peiping'in cenubunda Pao-ting civarında şimendifer hattı Çin kuvvetleri tarafından kesilmiştir.

Hongkong 12 (A.A.) — Japon kuvvetleri Yoyang gölünün kenarına, Sintze'ye inmeğe yeniden teşebbüs etmişlerdir. Çin ağır topçuları şidetle ateş ederek muhtelif cesarette onbir Japon harp gemisini batırmış olduğundan bu bezimet üzerine Japonlar geri çekilmişlerdir.

Hanken 12 (A.A.) — Bu sabah şehir, muhasamatın başladığındanberi şiddetlice misli görülmemiş bir bombardımana maruz kalmıştır. Yirmi kadar Japon tayyaresi tayyare meydanına ve Kanton demiryolu istasyonuna yüzlerce ton sikletinde bomba atmıştır. Zayıfın mikdârı malûm değildir. Fakat çok yüksek olduğu tahmin edilmektedir.

Çekoslovakya toprakları üstünde Alman tayyaresi

Protestolara rağmen Alman tayyareleri gene Çek arazisi üstünde uçtular

Berlin 12 (A.A.) — Berlindeki Çekoslovak sefareti, geçen hafta iki Alman tayyaresinin Çekoslovak arazisi üzerinden uçuşunu dün hariciye nezareti nezdinde protesto etmiştir.

Dün de bir Alman tayyaresi, yenden Çekoslovak arazisi üzerinde uçmuş ve Glaservald üzerinden geçmiştir. Bu mevkiude Alman sosyal demokratları ile vukuagelen bir arbede emnasları maktul düşen bir şüdet Almanın cenaze merasimi yapılmakta idi.

Çekoslovakya sefareti, bugün bu yeni tecavüzü protesto etmiştir.

Prag 12 — Dün saat 19,30 da her birinde birer tayyareci bulunan ve antrenman mektebine ait olan iki Alman tayyaresi, Moravyada kâin Trebikde karaya inmiştir. Tayyareciler, 14 ve 15 ağustosta yapılacak olan tayyare müsabakaları için Münih'ten Viyanaya gitmekte olduklarını söylemişlerdir. İcra edilecek tahkikat neticesinde esbabı müşeddede görülmediği takdirde pilotların serbest bırakılmaları muhtemeldir.

Bir kadın cesedi

Boğazı ipe sıkılarak boğulmak suretile sahlığa atılmış

İzmir 12 (Telefonla) — Şehidler mahallesinde Melez çayı kenarında sahlıkta bir kadın cesedi bulunmuştur. Cesedin, Osman kızı 45 yaşında dul Nazikene aid olduğu anlaşılmıştır. Zabitane tesbit ettiği vaziyette göre, Nazike boğazından ipe sıkılmak suretile boğulmuştur. Boğazında ip izleri vardır. Adliye tahkikata başlamıştır. Katil aranıyor.

Hamidiye Rizeden Hopaya gitti

Rizede zabitan ve mürettebat parlak surette karşılandı

Rize 12 (A.A.) — Hamidiye mektep gemimiz dün Rizeye gelmiş ve halk tarafından sevinçle karşılanmıştır. Komutanlarla vilâyet arasında ziyaretler yapıldıktan sonra gece belediye tarafından komutan ve subaylar şerefine bir ziyafet ve şehir parkında da Halkevi bandosu tarafından bir konser verilmiştir. Hamidiye öğle üzeri Hopaya gitti.

Su topu maçları

Küçük ve Büyük Galatasaraylılar İstanbul şampiyonu oldular

1938 senesi İstanbul su topu şampiyonunun tayini için yapılması lâzımgelen maçlardan ikincisi dün Modada yapılmıştır. Geçen hafta Beşiktaş küçüklerini 7 - 0 mağlûb ederek birinci maçı kazanan Galatasaray küçükleri dün de Beykoz küçüklerini 5 - 4 yenerek İstanbul küçükler şampiyonluğunu bu sene de kazanmışlardır.

Büyükler su topu şampiyonasına yalnız Galatasaray ve Beykoz takımları iştirak etmişlerdir.

Maçlardan ilkin Galatasaraylılar geçen hafta Beşiktaş yüzme havuzunda Beykozları 4 - 3 yenerek kazanmışlardır. Dün de zevkli bir maçtan sonra Galatasaraylılar maçı 4 - 2 kazanmışlardır.

Bu suretle Galatasaray bu sene de İstanbul şampiyonu olmuş demektir. Zira iki maçı arka arkaya kazanmış olan Galatasaraylılar üçüncü maçı kaybetmiş dahi olsalar gene şampiyon olacaklardır.

Londra civarını seller bastı

Elektrik tenviratı, telefon muhaberelesi kesildi, yeraltı şimendiferi de işlemiyor

Londra 12 — Londra'nın civarında bir fırtına çıkmış, yağın şiddetli yağmurlardan hasıl olan seller, Croydan tayyare meydanını basmıştır. Tayyarelerin seferlerine tekrar başlamaları için itfaiye müfrezelerinin pistleri kurutmalarına mecburiyet hasıl olmuştur.

Wemleyle, deniz yarışları yapılrken hakem heyetinin bulunduğu vapur, sular ile dolmuş ve bu vaziyete karşı koymak için barajların açılmasına mecburiyet' hasıl olmuştur. Kensington, Hammersmith, Shepherdshuse ve Wembleyde yollar, seller altındadır. Elektrik tenviratı ve telefon muhabereleti kesilmiştir. Yeraltı şimendiferi de işlemiyor.

Londraya bir damla yağmur yağmadığı halde fırtına Dunoon, Southend, Ambleside, Southport vesair yollara sirayet etmiştir.

İntihabat defterleri

Kadıköy ve Üsküdar'da yarın esas defterleri hazırlamağa başlayacak

Pazartesi günü Kadıköy ve Üsküdar belediye şubeleri de belediye intihabına esas teşkil eden defterleri hazırlamağa başlayacaktır.

Bu suretle bütün belediye şubelerinde defterlerin tanzimine başlanmıştır.

İntihap defterleri biri hem intihab etmek, hem de intihab edilmek, ikincisi yalnız intihab etmek hakkını haiz olanları ve üçüncüsü de intihab yaşına gelmemiş olanları ihtiva edecektir. Defterler, aile sicilleri beyannameleri esasların agöre hazırlanmış için bu seferki intihapta noksan, yanlış görülmiyeceklerdir.

Bütün belediye şubeleri intihab defterlerini intihab başladığı tarihe kadar ikmal etmiş olacaklardır.

Handa bir cesed

Tahtakalede Cinci hanında oturan İhsan isminde bir genç bu sabah odasında ölü olarak bulunmuştur. İnsanın âni olarak ölmüş şüpheli görül-müş ve cesed Adliye ve zabita doktorları tarafından muayene edildikten sonra Morga kaldırılmıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Müzminleşen harbler

Şu dünyanın gidişine bakıp da uzun uzun tefelsüfe dalmamak kabil değil. Gazetelerin iç sahifelerine düşmesine rağmen hâlâ birinci ehemmiyetteki dava, şüphesiz İspanyadaki dahili muharebedir. Çocukların yaşı gibi söyleyeyim: İkisini doldurdu, üçünü sürüyor!...

Ne zaman bitecek? Mayısta:

— Bugün yarın! - diyorlardı.

Halbuki işte, ağustos ortalarındayız; General Frankonun muvaffakiyetleri ancak aheste beste inkişaf ediyor. Ne Madrid düştü, ne Valans, ne Barselona!.. Sivil halkın, çocuğun çocuğun havadan bombalamp durmasına rağmen...

Avrupadaki müdekkiklerin tahminlerine nazaran, Franko sonbaharda da nihai muvaffakiyete kavuşmıyabilir mi? Harp daha da uzuyabilir, gelecek bahara dayanır mı?

O zabân - bir sizden, bir bizden (yahud bir sizden bir bizden) derken Pürüsvari bir galibiyet... Ortada ne cümhuriyetçi var, ne faşist; ne de uğruna döğüşen vatan!..

Gene garplilerin dediklerine nazaran, son Ebr muharebeleri cümhuriyetçilerin hâlâ taarruz kabiliyetleri olduğunu bile gösteriyor. Metinane, azimkârane çarpışıyorlar... Lââkal hasımlarından hiç de aşağı değiller... Gerçi daha az teslihatları var amma, dayanıp duruyorlar...

Talihi harp bu derece garabet gösterip de onları muzaffer çıkarır mı? Bilinemez... Ancak şurası muhakkak, inkisara uğramıyorlar. Silâhı bırakmıyorlar....

Aynı manzara, Çinde de...

Japonlar, askeri bir yürüyüşle birkaç hedefe birden varacaklarını umdular... Hesap, kitap, ilim, fen... Hiç biri, para etmedi... «Pes!» dedirtmediler, «mat» edemediler... Nazariye tatbikata, evdeki hesap çarşıya uymadı... İş uzayıp duruyor... Harbin ne vahim, ne süruncemeli şey olduğu bu misalle de anlaşılıyor.

Yalnız İtalyanların talihi Habeşlere karşı var oldu. Hoş bunu da kabul etmeyenler var ya... «Orada hâlâ kafa tutanlar çok, hiç bir kâr elde edilemiyor!» diyenlere inanmalı mı bilinmez. Fakat Habeşler, zaten millet şuurunu arzetmiyorlardı.

Bir millet millet olunca ve bir ideal muhariplere rehberlik edince iş başkalaşır: Kuvvetli mütearrızın «Ezerim, yıkırım!» ı nafile... Olamıyor... Umumi harp de bu misali verdi... Bizim milli mücadele de...

«Bir kaç haftada tepeleriz...»

Geçmiş ola bu nazariye...

Derhal iş müzminleşiyor... Lafzan galip gelen taraf için de netice hayırlı olmuyor...

Japonlarla Sovyetler başladıkları çarpışmadan ellerini kolayca çekmekle (şayed katliyetle çektilerse) cidden akılîlik ettiler...

Umumi harp, Japon - Çin hâdisesi, İspanyol harbi... Bütün bunlar sıra ile, harbin öyle kolayca girişilecek bir iş olmadığını bütün dünyaya gösteriyor...

İnsan dünyanın bütün siyasilerine tavsiye etmek istiyor:

— Görüyorsunuz ya... Aman! Dikkat... İhtiyat...

Hoş, onlar da, bu tavsiyeye ihtiyaç duymaksızın, tehlikeyi anlamış görünüyorlar ya... Birbirine saldırmaları için bu kadar sebep çıktı... Eskiden ol-

ŞEHİR HABERLERİ

Kuzu eti fiati
Bugünden
itibaren serbes
satılacak

Belediye, geçen ay başında et fiatlerini mühim bir miktarda ucuzlatırken kuzu fiatlerini de yeniden tesbit etmişti. Fakat son on, on beş gün içinde İstanbul gelen kuzu miktarı hayli azalmıştır. Bundan başka Karadeniz ve havalisinden çok zayıf ve yağsız kuzular geldiği halde bilâkis Bandırma malı kuzular, yağlı ve beslidir. Bu itibarla her iki havaliden gelen kuzular arasında vasatı bir fiat tesbit ederek kuzu etine bir fiat konmağa imkân görülmektedir.

Belediye bu vaziyet karşısında şimdiye kadar âzamî fiata tabi olan kuzu satışını bugünden itibaren serbes bırakmağa karar vermiştir. Kuzu fiatleri, bugünden itibaren topdancı kasaplarla komisyoncular arasında serbes olarak ve rekabet esasına göre satılacaktır.

Maarifte tayinler

Maarif müfettişlerinden B. Hürrem Denizli ve baş müfettiş B. Şevki de Zonguldak maarif müdürlüklerine tayin edilmişlerdir.

İstanbul maarif müdürlüğü orta kısım muavinliğine Samsun maarif müdürü B. Hamdi, ilk kısım muavinliğine B. Muvaffak, ekalliyet ve ecnabi kısmı muavinliğine de terfien B. Rüşti tayin edilmişlerdir.

Hapishane binası

Tarih kurumu azaları da
tedkikatta bulundu

Mahallinde yapılacak olan adliye sarayı münasebetiyle hapishane binası ile müstemilâtının Türk Tarih kurumu tarafından da tedkikine lüzum görülmüş ve Tarih kurumundan Eskişehir sayısları B. Yusuf Ziya, Kütahya sayısları B. Şemseddin ve Konya sayısları B. Muzaffer ile eski eserleri koruma cemiyeti âzaları, müddeiumumi B. Hikmet Onat, belediye imar müdürü B. Ziya ve mimar Sedat Çetintaş dün sabah hapishane ile müstemilâtını tedkik etmişlerdir.

Tarih kurumu âzaları bu tedkikat neticeleri hakkında bir karar vermek üzere aralarında toplanacaklardır. Diğer taraftan Vali B. Muhiddin Üstündağın riyasetindeki komisyon da pazartesi günü toplanarak mimarlardan mürekkep heyetin vereceği rapor etrafında müzakere de bulunacaktır.

saydı bütün beşeriyet boğaz boğaza gelirdi... Hangisi harbi ilan etti? Hiç biri...

Harplerin bu derece tehlikeli bir hal alışı, zuhur etmemeleri için en iyi garanti teşkil ediyor... Ancak istihar eden ferdlerin deliliğini gösteren devletlerdir ki, böyle bir müzmin karakter alan asri bir harpte kendilerini telef etmek mecnunluğunu göze alırlar... (Vâ-Nû)

Haklı şikâyetler

Cibalide susuz bir
mahalle

Cibalide Üsküplü mahallesi ehali-sinden öğrendiğimize göre, Üsküplüde camlin yanındaki çeşmenin suyu kesildikten sonra yerine Terkos suyu getirilmemiş, mahalle susuz kalmıştır. O civarda bir kahvenin önünde Terkos varsa da, bu Terkos musluğu kahveci tarafından kendi hesabına tesis edilmiş ve halka para ile su satılmaktadır. Cibali bütün fabrikası gibi kalabalık bir amele kütlesinin sakın bulunduğu 160 hanelli bir mahallenin susuz kalması doğru değildir. Mercinin ehemmiyetle nazarı dikkatini celbederiz.

Park bekçileri

Bundan bir müddet evvel parka gitmiştim. Aslanlı heykellerin etrafındaki çimlere bastığım için beğenin takibatına uğradım. Fakat parkımıza bakılıyor diye memnun oldum. Geçen gün gene gittim. Çimler yok olmuş. Çocuklar aslanların üzerine çıkıp tahribat yapıyor. Öteki beriki de kanapelere uzanmış; burası sanki yatakmış gibi uyuyorlar. Oturacak yer bulamadık. Acaba saat yedi-de halkı kapı dışarı eden bekçilerin gündüzleri her tarafı dolaşarak bu halleri önlemeleri gerekmez mi?

Osman

Dünkü kazalar

Muhtelif yerlerde beş kaza
oldu

Son yirmi dört saat içinde beş nakil vasıtası kazası olmuştur:

1 — Diş doktoru B. Yervantın idaresindeki otomobil, dün köprüden geçerken, bir taraftan diğer tarafa geçmekte olan Ali isminde birini yaralamıştır.

2 — Beşiktaşta Ortabahçe de oturan on üç yaşında Ziya, B. Muhsinin idaresindeki hususi bir otomobilin sadmesine uğramış, yaralanmıştır.

3 — Vatman Mehmedin idaresindeki tramvay arabası Beşiktaştan Karaköye gelmekte iken, mukabil istikametten gelen inhisarlar idaresine âid şoför Alinin kamyonile müsademe etmiş, her ikisi de hasara uğramıştır.

4 — Yedikulede bahçıvanlık eden Durmuşun idaresindeki araba ile şoför Hasanın idaresindeki Sirkeci - Rami otobüsü Şehzadebaşında çarpışmışlar, otobüsün üç camı kırılmış, yolcular bir hayli heyecan geçirmişlerdir.

5 — Ahmed isminde birinin idaresinde bulunan bisiklet Kasımpaşa caddesinden geçerken 70 yaşlarında Rabia isminde bir kadına çarparak yaralanmasına sebep olmuştur.

Zabita, suçluları yakalamış, yaralıları da tedavi altına almıştır.

Lise ve orta mekteplerde
kayıd muamelesi

Liselerle ortamekteplerin kayıd ve kabul muamelelerine 22 eylülde başlanacaktır. Bu mekteplerin ikmal imtihanları 1 - 8 eylül arasında tamamlanacak, ikmal imtihanlarında muvaffak olan lise mezunlarının olgunluk imtihanları da 8 - 11 eylül arasında yapılacaktır.

Yeni caddeler
Eminönünden Un-
kapanına kadar
iki cadde açılacak

Eminönünde yıkılan Valide hanı binası arsasının deniz kenarı tarafı, rıhtım müstesna olarak, 12 metre genişlikte bir cadde şeklinde tanzim edilmektedir. Balıkpazarı caddesi ile bu cadde arasında hanın bir kısım arsasını teşkil eden saha tarh ve tanzim edilerek burada yeşillik vücutte getirilecektir. Bu suretle deniz kenarındaki caddeye mütenazar olarak Balıkpazarı caddesi de istimlakten sonra 12 metre genişliğe çıkarılacaktır. Her iki taraftaki caddeler ortadaki yeşil saha, Unkapanına kadar uzanacaktır. Unkapanında da büyük bir meydan vücutte getirilecektir.

Bu caddeler açılırken Eminönünden Unkapanına kadar uzanan sahadaki rıhtım da esaslı surette tamir edilecektir. Belediye, vaktile Eminönü ile Eyüp arasında tramvay işletilmek üzere bir güzergâh tayin etmişti. Fakat bundan sonra şehirde yeni tramvay hatları ihdası fikri terkedildiğinden Eminönü ile Unkapanı arasındaki münakalat otobüsleri ile yapılacaktır. Bu suretle deniz kenarındaki cadde, ileride 12 metre genişliğe ifrağ edilecek şimdiki Balıkpazarı caddesi de dönüş seferlerine tahsis edilecektir.

Cerh vakaları

Dört kişi kavga neticesinde
yaralandı

Dün üç yaralama vakası olmuştur: Şişlide Meşrutiyet mahallesinde oturan Kemal ve Âbidin isimlerinde iki genç futbol yüzünden kavga etmişlerdir, Kemal Âbidini çakı ile yaralamıştır.

İşe el koyan polis, Kemali yakalamış, Âbidini de Şişli çocuk hastanesine yatırmıştır.

Feriköyde oturan on iki yaşlarında Hüseyin ile diğer Hüseyin isminde bir çocuk evvelki gece gittikleri bir düğün evinde sandalye kapmak meselesinden kavga etmişler, her ikisi de birbirlerini sandalye vurmak suretile yaralamışlardır. Zabita iki çocuğu da Şişli etfal hastanesine yatırmıştır.

Ahırkapıda Etem ve Ekrem isimlerinde iki arkadaş, sandala binmek meselesinden kavga etmişler, Ekrem Etemi gözünden yaralamıştır.

Çekoslovakya konsolosu

Memleketinde bulunan şehrimiz Çekoslovakya konsolosu B. Gregor mezuniyetini bitirerek İstanbul dönmüş ve vazifesine başlamıştır.

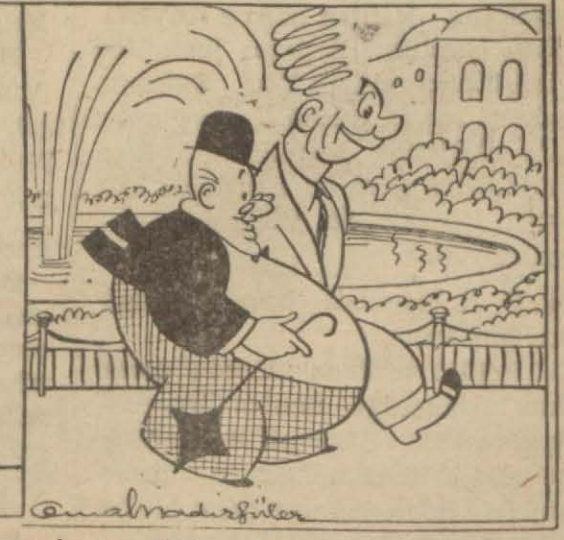
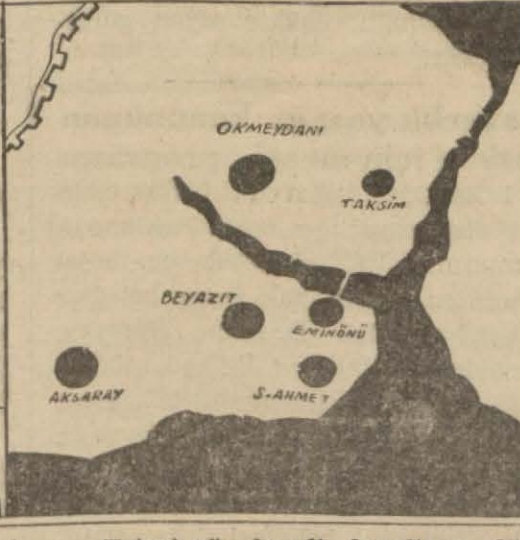
En güzel duvar kâğıdlarını

DEKORASYON

Mağazasından bulabilirsiniz.

Lütfen bir kere görünüz. Beyoğlu İstiklâl caddesi

Bay Amca Beyazıd meydanında !..

— Festival münasebetiyle geçen hafta bu meydana bir açık hava tiyatrosu seyrettik bay Amca.

... Yedisinden yetmişine kadar, bu semtin tiyatroya hasret halkı, meydana doldurduk... Pek eğlendik!...

... Ertesi gün kendi kendime düşündüm: Yahu, dedim, İstanbul'da bu kadar meydan var...

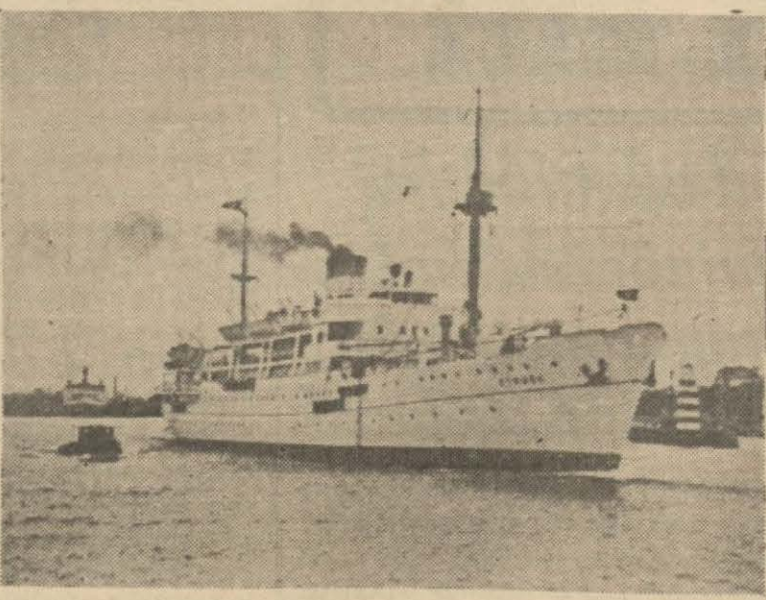
... Neden oralarda da bir temaşa hareketi uyandırılmıyor?... B. A. — Uyanalı hanidir bayım...

— ???..... B. A. — Meselâ Sultanahmet meydanında (Hapishane meselesi), Eminönü meydanında (İmar faaliyeti), Okmeydanında (Radyo neşriyatı) ve

Etrüsk vapuru geliyor

Denizbank Deniz yolları işletmesinin Alman tezgâhlarında yapılan Etrüsk vapuru da yakında limanımıza gelecektir. Vapurun bugünlerde Hamburg limanından yola çıkarılacağı haber verilmektedir.

Etrüsk vapuru, Mersin hatında işleyecek vapurların birincisidir. Her hususta çok güzel olan yeni vapurun ilk seferi davetlilere tahsis edilecektir. Vapur bundan sonra Mersine muntazam seferlerine başlayacaktır.

Rus - Japon mevzileri yerinde tespit ediliyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
İki tarafça kararlaştırılan esaslar
Tokyo, 12 — Harbiye nezareti tebliğ ediyor:

Dün Sovyet arazisi üzerinde Çankufeng civarında Japon albayı Şo ile Sovyet Şark ordusu genel kurmay başkanı general Şutern arasında yapılan konferansta aşağıdaki noktalar kararlaştırılmıştır:

- 1 — İki taraf muhasamata nihayet vermiştir. Hâlen ellerinde bulunan mevzileri muhafaza edeceklerdir.
- 2 — Muharebe meydanlarında terk edilmiş olan cesetler, iki taraf müfrezeleri tarafından kaldırılacaktır.
- 3 — İki ordunun hatları, bugün öğle üstü yapılacak konferansta tesbit olunacaktır.
- 4 — İki hükümet yukarıdaki noktaları teyid eden mektuplar taati edeceklerdir.

Japonların Çankufenkte zayıflığı

Tokyo 12 — Resmen bildirildiğine göre Japonların 9 ağustos'a kadar Çankufeng muharebelerinde uğradıkları zayıflık 300 ölü ve 600 yaralıdır.

Japon kumandanının beyannamesi

Tokyo 12 (A.A.) — Domei ajansı bildiriyor:

Sovyet - Japon mütarekesini müteakib Japon kuvvetleri kumandanı general, neşrettiği emriyevimde, Sovyet ordusunun cesaret ve yüksek maneviyatı hakkındaki hayranlığını ve yüzlerce tankla mücehhez muhasım tarafa mukavemet eden Japon askerleri karşısında hissettiği iftihar duygularını bildirmektedir. Statüko bahsine temas eden general Japon mevzilerinin, bundan bir ay evvel muhasamattan önceki nazara çok iyileşmiş olduğunu kaydedilemiştir.

Fransa gazeteleri ne diyor?
Paris 12 — Figaro gazetesi yazıyor:

Eminönü Halkevinin plânı
Eminönü Halkevinin plânı Nafia Vekâletince tasdik ve Halk partisi İstanbul başkanlığına gönderilmiştir. Parti başkanlığı da bu plânı belediye reisliğine göndermiştir.

Dün B. Muhiddin Üstündağın reisliği altında toplanan komisyon bu plân üzerinde tedkikat yapmıştır. İçtimaa belediye fen işleri, imar müdürü ve diğer alakadarlar iştirak etmişlerdir. Eminönü Halkevinin inşasına yakında başlanacaktır.

Beşiktaş klübü idare heyeti
Bazı gazeteler Beşiktaş jimnastik klübü birinci reisi B. Ziya Erdemin ve ikinci reisi B. Hüsnü Keseroğlunun istifâ ettiklerini yazıyorlardı. Bize bildirildiğine göre bu istifaların aslı yoktur. Her ikisi de vazifelerine devam ediyorlar.

T. S. K. İstanbul bölgesi futbol ajanlığından:

11/9/1933 tarihine müsadif pazar günü başlanacağı evvelce ilân edilmiş olan 1933 - 1939 yılı lig maçları fikstürünü tanzim etmek üzere birinci ve ikinci küme dahil bütün klüp murahhaslarının 15/8/1933 pazartesi günü akşamı saat 16,30 da bölge merkezinde hazır bulundurulması lüzumu ehemmiyetle rica olunur.

Sohbet

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

edilmiştir ki, buna kendi de inanmıştı, hevesine tamamen uymağa cesaret edemez. Nazımda üstad ya! o halde nesrini mevzun ve kafiyeli yazar... Halûk'un defteri zannederim böyle bir endişeden nesir karşısında duyulan bir «küçüklük duygusundan doğmuştur.

Nazımın nesir olmasına tahammül pek güçtür: asaletini, tabiîliğini kaybetmiş gibi geliyor. Nesir, nazımın suni bir ifade tarzıdır. Nesir, mahvın değişmez kaidelerine tabidir: türkçede fiil daima sona atacak. Halbuki nazım nahviden ziyade ahenge, heyecana bağlıdır: kelimeleri muhakak sıraya dizmez, aruzun gayet sıkı kaidelerine rağmen bile fiili, faili akla geldiği gibi koyabilir. «Okudum o söylediginiz kitabı» diye düşünüp de yazı nahvine uymak için «Söylediğiniz kitabı okudum» dediğimiz zaman hiç şüphesiz ki tabii değiliz: asıl takdim tehir nazımda değil, nesirdedir. Vezin ve kafiye zaruretlerinden bahse derler de her muharririn boyun eğdiği nahvin zaruretinden bahsetmezler! Halbuki nesir kadar suni, konuşma dilinden uzak hiç bir şey yoktur. «İnsanlar mensur konuşur» sözü kadar şüpheli bir hüküm olamaz. Kendimize cebretmediğimiz, heyecanlarımızı olduğu gibi dışarı vurduğumuz zaman hiç mensur konuşmayız. Gerçi konuşmamız manzum da değildir, büsbütün başka bir şeydir. Fakat onu nazım, nesirden daha iyi gösterebilir. Bunun için nazımda nesirden daha ziyade tabiîlik vardır. Fikret aksine kaniğ olduğu nazmı nesir haline koydu. Netice meydana: Halûk'un defteri'nde şiir bulmak gibi tabiîlik bulmak da kabil değildir.

Şairlik, tükendikten sonra yazılan her manzume daima nesre kaçır. Fakat bu hataya yalnız Fikret değil, ondan çok büyükler bile düşmüştür: Verlaine'in son manzumeleri de nesir gibi okunur.

Nurullah Ataç

Alman askerî hazırlıkları

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

haricinde askerî Alman - İtalyan ittifakı vardır ki, bu ittifak üç sene müddette karada ve denizde sıkı bir teşrikimesaiyi tazammun ediyor. Mareşal Balbonun başlıca rolü, İtalyanların askerî kuvvetleri hakkında şüpheli olan Alman zımmamdarlarına kütleli ve yıldırım gibi hava harbi hakkında cüretkâr ve asri düşüncelerini tebliğ etmektedir.

Ordre gazetesi ise şu fikirde bulunuyor: «Çin ve İspanya muharebelerinin misalleri, tepeden inme harp nazariyesine müthiş bir darbe indirmiştir. Bahusus ki Almanyanın harp stoku yoktur. Bugünkü ahval ve şeraitte süratle girişilecek bir harp, Almanya'yı müşkil bir vaziyete sürükleyebilir.

Diplomasi mahafilinde

Paris 12 (A.A.) — Fransız ve İngiliz gazeteleri tarafından neşredilen ve halihazırda Almanyada itihaz edilmekte olan askerî tedbirlere müteallik olan haberler, diplomasi mahafilinde büyük bir dikkatle takip edilmektedir. Bu haberler, mübalağalı addedilmekte ve salâhiyyetlar mahafil, bunların neşri yüzünden ortaya çıkan telâş uyandırıcı şayialar aleyhinde bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Çekoslovakya meselesinin, birçok müşkilât ve birçok ihtilâl tehlikeleri arz etmekle beraber son aylar zarfında mevcut gerginliği izaleye doğru bir istihale geçirmiş olduğu dikkate şayan görülmektedir.

Pazarlık yasağı kanununun tatbiki için mesai programı

1 Eylül'den itibaren 1 tatbik edilecek olan pazarlığın menî hakkındaki kanunun tatbiki etrafında bir mesai programı hazırlamak üzere belediye iktisad müdürü B. Asım Süreyya, muavini B. Halid ve iktisad müdürlüğü mürakiplerinden mürekkep bir heyet toplanarak tedkikat yapmağa başlamışlardır. Belediye, kanun hükümlerinin ihmalsiz ve kusursuz tatbik edilmesini behemehal istediğinden yapılacak mesai programı, bu gayeyi istihdaf edici mahiyette olacaktır. Yapılan tedkikler, yakında tatbik sahasına konacaktır.

Atatürk Türkiye'si dış politikada en yüksek mertebeye varmıştır

Büyük Şefin Türk vatanına ve bu nesle verdiği bu ikbal tarihte görülmemiştir

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Rus çarlığı arasındaki ananevi boğuşmayı Kemalist Türkiye ile Sovyet Rusya arasındaki hakiki menfaatlara dayanan bir dostluğa çeviren, Saadabad paktı ile bütün yakın Asya devletlerini sulh ve dostluk çalışması içinde birleştiren, Türkiye'ye karşı açılan harblerde daima pırdar kuvvet olarak kullanılan Yunanistanı, iki memleket arasındaki hudutları bile lüzumsuz kılacak samimi bir müttefik haline koyan, Balkan anlaşması ile yakın Şarkta her türlü ihtilâf imkânlarını ortadan kaldıran, İtalya ile dostluk devresi açan, nihayet ve bilhassa İngiltere ve Fransa ile kurduğu el ve iş birliği politikası sayesinde Akdenizde en esaslı bir müvazene âmili devresine çıkan Atatürk Türkiye'si harici politikada kuvvetli sulh ve devamlı istikrarın son basamağına varmıştır.

Bu politika, bizce bir «emri vâki» olduğu için, bir devletin sadece arzu ve iyi niyetine bağlı bir iş gibi görünür. Fakat bu vaziyet tahakkuku çok güç bir formülün neticesidir. Formül şudur:

Türkiye'nin kendi hudutları dışında tahakkuk etmemiş hiç bir emeli kalmamıştır; Türkiye'nin hiç bir toprağında hiç kimsenin gözü yoktur.

Birinci kısım tahakkuk etmeseydi biz herkesle dost olamazdık. İkinci kısım hakikat olmasaydı herkes bizimle dost olmazdı. Avrupada sulhün yerleşmemesi, her devlet için Türk formülünün ya birinci, yahut ikinci kısmının tatbikine imkân olmamasından ileri geliyor.

Atatürk ve onun rejimi, dünyayı sarsan fırtınalar ortasında, memleketi, tarihinin hiç bir devirde nasib etmediği harici rahat ve emniyeti temin etmiştir. İçerde çalışmanın, ilerlemenin ilk şartı olan bu harici emniyet nice memleketlerin gıpta ile seyrettikleri nadir bir ikbaldir.

Necmeddin Sadak

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU

Bu gece (Yeşilköy) de BU MASAL
BÖYLE BİTTİ
Vodvil 3 perde

Sivas Belediyesinden :

Sivasta inkılâp müzesi için yaptırılacak iki adet sarı kaplama madenî kapının imaliyesi ile Sivasta teslimleri 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur.

- 1 — Bu işin tahmin edilen bedeli 1700 lira ve muvakkat teminat 128 liradır.
- 2 — Kapılar ihale tarihinden itibaren 45 gün zarfında ikmal edilerek Sivasta sevk edilmiş olacaktır.
- 3 — İhale bedelinin nisfı peşinen ve nisfı kapıların Sivasta teslimini müteakip ödenecektir.
- 4 — Bu kapılara aid proje ve şartnamenin birer sureti Sivas Belediyesinden parasız olarak alınabilir ve posta ile keza parasız olarak gönderilebilir.
- 5 — İhale 25/8/933 tarihinde saat 14 de Sivas Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır. (5369)

Payas Gümrük Müdürlüğünden :

17,5 lira muhasebe menarlığına müsabaka ile memur alınacaktır. Askerliğini yapmış ve orta mektep mezunu bulunanlar varsa imtihan günü olan 20/8/933 de Payas gümrüğüne vesikalarile birlikte müracaatları. (5314)

İstanbul Vilâyetinden :

- 1 — İdare mecmuasının Ağustos 933 ayından başlamak üzere on aylık nüshasının şartnamesine göre basımı 12/Agustos/933 tarihinden itibaren 21 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Mecmua en aşağı altı en fazla on beş forma olacaktır. Lüzumu halinde ek olarak 40 formaya kadar ayrı kitap halinde ilâvesi yapılacaktır. Ek formlarının bedelleri de mecmua formları gibi tediyeye edilecektir.
- 3 — Beher nüshasının baskı adedi (3500) olacaktır.
- 4 — İhale günü 2/Eylül/933 tarihine müsadif cuma günüdür.
- 5 — Talipler % 7,5 hesabile 146 lira 25 kuruş teminat akçesini malsandığına yatırılacaktır.
- 6 — Talipler ihale günü saat onda vilâyet binasındaki alım satım komisyonuna ve şartnameyi öğrenmek için de her gün vilâyet daire müdürlüğüne müracaat eylemeleri. (5376)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Üsküdar'da Acıbadem'de Faik paşa caminin na tamam minaresinin ikmalî inşaatı 30/7/933 tarihinden 19/8/933 tarihine kadar yirmi gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur. Minarenin ikmalî inşaatı keşif bedeli 1563 liradır.

Teminatı muvakkat 118 liradır. Eksiltme 19/8/933 cuma günü saat 11 de Kadıköy Vakıflar Müdürlüğü ihale komisyonunda yapılacaktır. Eksiltmeye gireceklerin bu gibi minare inşaatı yapmış müteahhitler olması meşrut olup İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü başmî marhından alacakları vesikalarile eksiltmeye gireceklerdir. (4931)

Times'in bize dair makalesi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

yor. Komşuları fırsat kollamak şöyle dursun, onun dostluğunu kazanmağa ve müşterek menfaatlerin korunması için beraber çalışmağa can atıyorlar.»

Bundan sonra Times, Lozan muahdesindenberi Türkiye siyasetinin kazandığı muvaffakiyetleri, Balkan paktını, Saadabad paktını, Montrö zaferini, İngiltere ile akdolan kredî mukavelesini ve Hatay anlaşmasını birer birer sayıyor ve bu muvaffakiyetlerin nasıl elde edildiğini İngiliz umumî efkârına doğru bir surette izah için hususi ilâveyi neşrettiğini bildiriyor.

Ankara Borsası

12 — 8 — 938

Türk borcu 1 (Vadeli)	19,15
Merköz Bankası	103,50
PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiyatları)	
Londra 1 Sterlin	6,17
New-York 100 Dolar	126,54,75
Paris 100 Frank	3,44,75
Milano 100 Lire	6,66
Cenevre 100 İsviçre Fr.	28,99,25
Amsterd. 100 Florin	68,93,75
Berlin 100 Rayşmark	50,68,75
Brüksel 100 Belga	21,345
Atina 100 Drahmi	1,13
Sofya 100 Leva	1,52,25
Prag 100 Çekoslovak Kr.	4,335
Madrid 100 Pezeta	6,17
Varşova 100 Zloti	23,50,50
Budapeşte 100 Pengo	24,68
Bükres 100 Ley.	0,92,75
Belgrad 100 Dinar	2,84,25
Yokohama 100 Yen	36,02
Stokholm 100 İsveç Kr.	31,81
Moskova 100 Ruble	23,55,75

Büyükkadada Münir Nureddin konseri

Haber aldığımız göre kıymetli sanatkar Münir Nureddin önümüzdeki pazartesi günü akşamı Büyükkadada Luna Park gazinosunda bir konser verecektir.

Büyükkadada oturanlar çoktanberi sevdimiz artistimizi dinlemek zevkinden mahrum kalmışlardır. O akşam bu fırsattan istifadeye şıtab edeceklerine şüphe yoktur.

MEVLİT

Ahiren irtihal eden Tarabulusgarp kumandanı merhum Müşir Recep paşa zade süvari 41 inci alay kumandanı süvari albayı Ekrem Recep Batranın ruhuna Erenköy Suadiye camiiinde 14/8/933 pazar günü saat 14 de mevlidi nebevi kiraat ve ithaf edilecektir. Arzu buyuran zevatı kiramın teşrifleri rica olunur.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Fransada büyük kumarhaneler hükûmet ile mücadele halinde

Fransada kumarhanelerle hükûmet ihtilâf ve mücadele halinde bulunuyor. Hükûmet yeni bir kanunla kumar gazinolarının kazanma ihtimalini yarı yarıya indirmiştir. Bankoyu tutanlara karşı oyuncuların miktarını hükûmet yüzde elliye indirerek tahdid etmiştir.

Bankonun kazanma ihtimali azalması ve kaybetmek ihtimali çoğalması karşısında büyük kumarhaneler isyan etmişlerdir. Ayaklanan kumar müesseseleri başında Zograkosun Yunanlı sendikası vardır. Zograkos şimdiden Deauville ve Cannes'deki gazi-

nolarını kapatmıştır. Lâkin sendikanın elinde daha başka gazinolar vardır.

Bunlar Monte Karloda ve Juan les Pins'de bulunuyor.

Hükûmeti müdahalesi, tam kumarhanelerin fevkalâde kazandığı bir zamana tesadüf etmiş ve tepeden inme olmuştur. Bu sene kumarhanelerin kazancı geçen seneye nazaran yüzde seksen fazladır.

Geçen sene 150 gazino bakanadan 1,080,000 İngiliz lirası kazanmıştı. Bu sene kazançları 1,800,000 İngiliz lirasını bulmuştu.

Transatlantiklerde spor yarışları

Zamanımızda deniz seyahatleri yolcuların karadaki spor faaliyetlerine mani olmamaktadır. Büyük transatlantiklerde her türlü sporlar yapılıyor. Yolcuların hareketten atıl kalmamaları hem de vakit geçirmeleri için spor en iyi eğlence sayılmaktadır.

Vapurdaki sporlar o kadar ilerlemiştir ki, şimdi bunların da cihan rekorları vardır. Son koşma rekoru İngiliz olimpiyat takımının eski kapitanı Lord Burgleyde kalmıştır.

Mumaleyleh en yeni İngiliz transatlantiginde güverte etrafında 400

yardalık mesafeyi 58 saniyede koşarak katetmiştir.

Şimdi bu rekoru Amerika hafif atlet takımı âzasından Herbert kırmıştır. Güvertede 600 yardalık mesafeyi 49,2 saniyede katetmiştir.

Fakat rekorun kırılma meselesinde ihtilâf çıkmıştır. Lord Burgley son rekoru üzerinde ismoking olduğu halde yapmış olduğunu ve halbuki Amerikalının sırtında yalnız bir atlet fanilâsi olarak koşmuş bulunduğunu ve gemilerdeki yarışların salon elbisesi ile yapılması şartına riayet edilmediğini iddia ederek protesto etmiştir.

Dünyada 247 türlü peynir var

Bütün dünyada kaç türlü peynir vardır? Bu suali Pariste Amsterdam sokağında müşterilerine münhasiren peynir ve şarap veren bir lokanta halletmiştir.

Mumaleyleh dünyada kaç cins peynir bulunduğunu araştırmış ve bunların mikdarı 247 olduğunu anlamıştır.

Bu peynirlerin hepsini getirtmiş

olduğundan bütün Avrupadaki peynir meraklıları için lokantası bir merkez olmuştur.

Her peynire mahsus bir şarap dahi bulunmaktadır. Lâkin sırf peynir ve şarap ile karnını doyurmak isteyen acemiler ekseriya yemeğin sonunda hazımsızlıktan doktora müracaat etmeğe mecbur kalmaktadırlar.

Sovyetler birliği fotoğraf sergisi dün açıldı

Dün açılan sergiden bir köşe

ovyetler birliği yabancı memleketlerle kültür münasebetleri idame «Doks» cemiyeti tarafından, Güzel Sanatlar akademisi binasında hazırlanan Sovyet artistik fotoğraf sergisi dün saat 17 de merasimle açılmıştır. Merasimde, İstanbul valisi ve Belediye reisi B. Muhiddin Üstündağ, Sovyet Rusyanın Ankara büyük elçisi B. Terentiev, Sovyet sefareti ve şehrimiz konsoloshanesi erkânı, Güzel Sanatlar âlemine mensup birçok davetlilerle gazeteciler hazır bulunmuşlardır.

Merasime, büyük elçi B. Terentiev, türkçe olarak söylediği kısa bir hitabesile başlamıştır.

B. Terentiev, nutkunda ezcümle demiştir ki:

— Moskova ve İstanbulda müteakibin Türk ve Sovyet resim sergilerinin teşkilinden sonra bugün de

realiteye en objektif ve en sadık bir tarzda in'ikâs ettiren fotoğraf sergisinin açılış töreninde bulunuyoruz.

Bu sergi, memleketimiz arasındaki kültür münasebetlerinin ilk safhası olmadığı gibi son safhası da olmayacağına eminim.

Bundan sonra akademi direktörü B. Bürhan Toprak söz alarak, elçinin nutkuna mukabele etmiş ve şiddetle alkışlanmıştır.

Nutukları müteakip sergi gezilmiş ve her resim önünde durularak iza-hat alınmıştır.

Bundan sonra, davetliler deniz kenarında hazırlanan zengin büfede izzat ve ikram edilmişlerdir.

Yekdiğerini yaralamışlar

Kadıköyde kunduracılık eden Vahramla Kegam birbirlerini dövüp yaraladıkları için her ikisi de polis tarafından mahkemeye verilmişlerdir.

Hindiçini valisinin mücevherleri yüzünden çıkan facia

Kamboçanın Udong şehrinde

bundan iki ay evvel bir mücevherat müzayedesini yapıldı. Bu müzayedeye bir çok İngiliz ve Ameri-

kan cevahirçiler iştirak ettiler. Satılığa çıkarılan mücevherler, beynelmîl kumarhanelerde şöret kazanmış ve pek çok paralar kaybetmiş olan eski Hindi Çini valilerinden Devadaryanın mücevherleriydi. İçinde asırlardanberi evlâddan evlâda kalmış tarihi ve mukaddes sayılan bir çok aile mücevheratı da bulunan bu taşları, eski vali ailesi efrağının arzusu hilâfına müzayedeye koymuştu.

Müzayede en ziyade pey sürenler Şontori, Ronşayer isminde Avustralyalı iki cevahirçi oldu. İş inada bindi, her iki taraf arttırdıkça arttırdı. Nihayet Şontori galib gelerek mücevheratı dört yüz bin dolara satın aldı.

Bu mücevherler Sidney şehrine gönderilmek üzere bir İngiliz nakliye ve sigorta şirketine teslim edildi. İki cevahirçi de Avustralyaya dönmek üzere Lampang isimli, Siyam vapuruna bindiler. Şontorinin beraberinde karısı ve Sidneyde tıp tahsil etmiş olan dilber kızı vardı. Vapurda bir gece balo verildi. Bu münasebetle bir güzellik müsabakası yapıldı. Şontorinin kızile karısı güzellikte birinci geldiler.

Fakat güzel ana ve kız bu muvafakiyetlerinden sonra çok yaşamadılar. Gece yarısından biraz sonra birdenbire küçük bir Malay yerlisi dans salonundan içeri girdi, kedi gibi ana ve kızın üzerlerine hücum etti ve her ikisini de bir kaç kama darbesile yere serdi.

Katil salonda hasıl olan panikten

istifade ederek birbirine giren insanların arasından kaçmağa teşebbüs etti. Fakat salon kapısından çıkmak üzere iken iki erkek, onu yakaladı. Katil kamasını çekerek kendisini tutanları da öldürmek üzere iken onlar daha evvel davranarak katili tekmeleri altına aldılar. Katil aldığı yaraların tesiriyle biraz sonra öldü. Yaralanan kadınlar da hemen aynı zamanda nefeslerini teslim ettiler.

Sabaha karşı cevahirçi Şontori de kabinesinde ölü bir halde bulundu. Yapılan tdkikat neticesinde onun zehirlenmiş olduğu meydana çıktı. Yatağının baş ucunda duran bardağın içinde zehir bulundu. Bunun üzerine ortaya yeni bir sayfa çıktı: Mücevheratın satıldığını istemiyen valinin akrabası cevahirçiyi ve ailesini öldürttü!

Denildi. Ağızdan ağıza dolaşan bu intikam hâdisesine Kamboçuların ruhi haletlerini bilen vapur kaptanları da inandılar.

Vapur, uzun müddet kalmak üzere Singapur limanına vasil olduğu zaman İngiliz zabıtası işe vaziyet ederek tahkikata girişti. Eski vali Devadarya ile iki karısı tayyare ile Singapura getirildi ve orada sıkı bir sorgudan geçirildi. Fakat onların masum oldukları anlaşıldı. Eski vali, akrabasının katille alâkadar olması ihtimalinden bahsetti.

İngiliz zabıtası akrabayı evvelâ bir tarafa bırakarak tahkikatını vapurda derinleştirmeğe başladı. Mürtebat birer birer dinlendi, vapurun

Eski valinin kıymetli mücevherlerini satın alamıyan kuyumcu, bunları satın alan rakibini vapurda zehirlledi, karısıyla kızını da 2000 dolar mukabilinde bir Çinliye hançerle öldürttü ve cinayetini itraf etti

her tarafı araştırdı, fakat Şontori-

nin katili olabileceği bir kimse ele geçirilemedi. Vapurda Olmli isminde bir Çinli tacir vardı. Bu adamın za-

bita ile bir iki vakası olmuştur. Olmli evvelce uyuşturucu maddeler kaçakçılığı yapardı. Son zamanlarda işe silâh ticaretille meşgul olmağa başlamış ve bu sayede Siyammın en yüksek eşrafı ve memurlarile münasebeti peyda etmişti.

İngiliz dedektiflerinden biri Olmlinin katilde alâkası olabileceğini iddia etti ve valinin akrabası hesabına hareketle Şontoriyi öldürtmüş olduğunu Çinlinin yüzüne vurdu. Olmli her şeyi inkâr etti. Ancak İngiliz zabıtası katilin aydınlatılmasına yardım ettiği takdirde kendisinin tecziye olunmayacağını vadettiği zaman Olmlinin ağızı açıldı, katilin kendisi olmadığını ve onun yolcular arasında aranması lâzım geldiğini söyledi.

Bu sorgu esnasında hazır bulunan diğer cevahirçi Ronşayerin yüzünde korku alâmetleri belirdiğini ve gizlice Çinliye işaretler verdiği İngiliz polislerinden biri gördü. Katilin Ronşayer olduğu derhal anlaşıldı. Cevahirçi derhal sıkı bir sorguya çekildi. Bunun üzerine Ronşayer, yerli Malay tarafından kadınların öldürülmesini temin etmek için Çinliyi iki bin dolar mukabilinde elde etmiş olduğunu itirafa mecbur kaldı. Şontori de Ronşayer tarafından zehirlenmişti. Bu katmerli cinayetin sebebi şu idi: Ronşayer, kendisini en güzel mücevheratı ele geçirmekten mahrum eden rakibinden intikam almıştı. Bu cinayet mücadelesinin bu acıklı faslına aid olan son perde eylül nihayetinde mahkeme salonunda cereyan edecektir.

İKTİSADİ MESELELER

Mahrukat fiati

Ağustos ayında olduğumuz halde odun ve kömür fiyatları şimdiden pahalaşmağa başladı. Odunun çekisi son günlerde, 360 kuruşa fırladı. Halbuki bir hafta evvel 320 kuruşa kadar satılıyordu. Bunun sebepleri etrafında, alâkadarlar nezdinde tahkikat yaptık. verilen cevap suçur: Son zamanlarda odun taşıyan ka-yıklar, başka işlerde çalışmaktadır. Bu yüzden, nakliye ücretleri artmaktadır. Diğer bir sebebi de bir odun taşı-ciri şöyle anlatıyor:

— Bu sene odun yerine maden kömürü yakılacaktır. Bu yüzden iskelelere az odun getiriliyor. Çünkü oduna karşı taleb azalmaktadır.

Bu da bir sebep olabilir. Fakat bu sebep yerinde değildir. Vakia odun yerine maden kömürü yakmak, mahrukat politikamızın esasını teşkil etmektedir. Fakat bu, zaman meselesidir. Birdenbire bütün odun yakan sobaları sokağa atıp, yerine kömür sobası kurmak mümkün değildir. Halk kömür yakmağa yavaş yavaş alışacaktır. Bu itibarla odun tacirleri lüzumsuz yere endişe ediyorlar. İskelelere az odun getirmelerinde bir sebep yoktur. Her halde sebep bu değildir. Biraz işin içinde ihtikâr da vardır. Nitekim belediye iktisad müdürlüğü, son günlerde, ortaya çıkan bu ihtikâr hareketile yakından alâkadar olmaktadır.

Diğer taraftan mangal kömürü fiyatları da yükselmektedir. Halbuki Bulgaristandan mühim miktarda kömür gelmektedir. Böyle olduğu halde gene fiat yükseliyor.

Henüz ağustos ayında olduğumuz halde, odun ve kömür fiati, bir mesele haline girmektedir. Kışa doğru yaklaşmış zaman, bu meselenin daha ziyade ehemmiyet peyda edeceğine şüphe yoktur. Daha ziyade şimdiden tedbir almak icab eder.

Eğer iddia edildiği gibi, nakliye buhranı mevcutsa, bu buhranın önüne geçmek lâzımdır.

H. A.

Kanun Bilgileri

Velâyet

Çocuk küçükken ana ve babasının velâyeti altındadır ve evlilik devam ettiği müddetçe ana ve baba her ikisi velâyeti beraberce icra ederler. Anlaşmazlarsa babanın rey-i muteberdir. Karı kocadan birinin vefatı halinde velâyet sağ kalana, boşanma halinde çocukların tevdi olunduğu tarafa aid olur.

Velâyet dolayısıyla babanın ve ananın yapmağa mecbur olduğu hususu kanun şöyle sıralamıştır:

Ana ve baba kudretlerine göre çocuğu yetiştirmekle ve çocuk alil veya akil zayıf ise ona göre münasip bir terbiye vermekle mükelleftirler.

Ana ve baba mümkün mertebe çocuğun kudret ve kabiliyetine ve arzularını nazarı itibare alarak onun mesleki terbiyesini sevk ve idare etmeleri lâzımdır. Her ne kadar dinî terbiyesini dahi tayin hakkı

ana ve babaya verilmiş ise de 266 ncı madde «Reşit dinini intihapta hürdür» denildiğine göre çocuk reşid olunca yani 18 yaşını ikmal edince dinini kendi intihap edebilir.

Ana ve baba çocuklarını tedip hakkına maliktirler. Ancak velâyeti ifadan âciz veya kendisi hacir altında bulunan yahut nüfuzunu ağır surette sulistimal eden veya fâhiş ihmâlde bulunan ana ve babadan hâkim velâyet hakkını nezedebilir. Velâyet nezolunca çocuğa bir vasi tayin olunur. Nezin hükmü ilerde doğacak çocuklara da şamilir. Yani, velâyet hakkı kendisinden nazolunan kimsenin bu nez hâdisesinden sonra doğacakları üzerinde dahi hakkı velâyeti yoktur. Bir ana veya baba için de bundan büyük bir ceza tasavvur edilemez.

Avukat Emcet Ağış

Son piyango keşidesinde kazananlar

Son tayyare piyangosu keşidesinde kazananların isimlerini yazıyoruz:

50,000 lira kazananlar: Beyoğlu Aynalıçesmede Zeki, Hafikte bakkal Abdullah, 1857 numaralı taksl otomobili sahibi Ahmed Alacada tahrirat kâtibi Kâzım, 12,000 lira kazanan: Tarlabası caddesi 12 Teodori.

10,000 lira kazananlar: Bursa Selimiye mahallesinde 44 numarada İsmail, Çatalca maliye tahsildarı İsmail, Beyoğlu Hamalbaşı 123 numarada Tülbendciyan, Yıldız polis mektebi muamelât şefi Cemal.

Bacadan düştü

Halil isminde bir işçi, Kasımpaşa-da Nalinci yokuşunda bakkal Fuadın evinin bacasını temizlemekte iken düşmüş, muhtelif yerlerinden ehemmiyetli surette yaralanmıştır. Halil, Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır.

Sarhoşluğun sonu

Yeldeğirmeninde oturan köfteci Şükrü, evvelki gece son derece sarhoş bir halde evine gelirken düşmüş, başından tehlikeli surette yaralandığından zabita tarafından Haydar-paşa hastanesine yatırılmıştır.

Çocuk bahçeleri

Eyüpte Sokollu Mehmed paşa medresesinin çocuk kütüphanesi, karşısındaki sahanın da çocuk bahçesi ittihaz edilmesi hakkındaki karardan sonra Samatya ve Ramide de müsaid iki saha bulunmuştur. Samatyada bulunan saha Halk bahçesi, Ramideki saha da çocuk bahçesi ittihaz edilecektir. Her iki sahanın hududu bugünlerde tesbit edilecektir. Bundan başka Fatihde Nakşidilhatun medresesi çocuk kütüphanesi ve karşısındaki arsa da bahçe olarak tahsis edilecektir.

KANSIZLIK Nörasteni, zayıf ve Chlorose
benizsizlik için yegâne deva kanlı ihya eden
En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir.

SIROP DESCHIENS, PARIS

ÇİÇEK . MEYVA . SEBZE . KÜMES

Tavukçuluk

Her iklimde yetiştirilmeğe elverişli, iri boylu Amerikan tavuklarından Brahmalara

Amerikan cinsi tavukların hemen en iri ve en gösterişli olanları Brahmalardır. Prekostiye kabiliyetini haiz, etleri lezzetli ve gevrek, oldukça yumurtlayıcı tavuklardandır.

Brahmalar, her iklimde yetiştirilmeğe elverişli, iklim, gıda ve yem hususunda müşkülüsent olmayan tavuklardandır.

Brahmaların başlıca iki muhtelif tipi vardır: Biri açık renkli, tüylü, diğeri de koyu renkli Brahmalardır.

En makbulü açık renkli Brahmalardır, ki, bunların da açık sarı, beyazlı olanları vardır.

Sırt tüyleri ile kuyruklarının uçları siyah tüylerle kaplanmıştır. Boyunları çok kısa, başları küçük, ayakları yüksek ve paçadlıdır. Ayak kemikleri de oldukça kalındır. Muhtelif renkli olan Brahma tavukları, kan ve ırk itibarıyla aynı cinsle aiddirler.

Brahmaların horozları, resmimizde görüldüğü gibi, tavuklarından daha boylu, daha iri ve gösterişlidirler.

Horozun ibiği üç sıralı gül ibiklidir ve çok küçüktür, kulakları kırmızı küpeldir. Gözleri parlak kırmızı, gözünün üst tüyleri de siyah ve âdeta bir kaşı andırır. Horozların yürüyüşleri çok gösterişlidir.

Tavukları da, tıpkı horozların teşekkülâtını andırır. Bittabi tavuklar horozlardan daha küçüktür. İbiği de keza pek küçük bir bezelyeye benzer. Onun için bu gibi tavuklara bezelye ibikli tavuklar ismini verirler.

Brahmaların tavukları, diğer cins tavukların en irisi ve en büyüğüdür. Bunların da boyun ve kuyruk tüylerinin uç tarafları siyahtır. Yani beyaz tüyler arasında siyah benekler bulunur. Çok güzel, sık ve gösterişli tavuklar olduklarından her meraklı kimsenin nazarı dik-katlerini cebeder ve sevirler. Oldukça yumurtlayıcıdır da. Yumurtaların kabuklarının rengi sarıdır.

Etleri çok lezzetli, gevrek ve derisi de keza sarıdır. İyi bakılırsa horozları 6 - 7 kilo, tavukları da 4 - 5 kilo gelir.

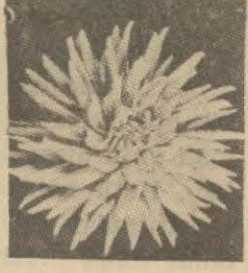
Piliçleri iyi beslenirse 2 - 3 kilo gelebilir. Amerikalılar, Brahmalara, en ziyade etleri için beslerler. Binaenaleyh, Brahmarlar evsafi hariciye itibarıyla hem süs ve hem de et cinsi tavuklardandır. Kulüğe olmak kabiliyetleri de oldukça fazla ve mükemmeldir.

Resmimiz Amerikan cinsi Brahmaların tavuk ve horozlarını göstermektedir.

Çiçekçilik

Bahçelerin en güzel çiçeklerinden olan ve b ümevsimlerde zarif çiçekler açan dalyalar (yıldızlar) nasıl yetiştirilir?

Dalyalar (yıldızlar); yumru çiçeklerin en zarif, en güzelidirler. Çok eski çiçeklerden olan dalyaların başlıca iki şekli vardır, basit veya katmerlidir. Renkleri pek muhtelif-tir. Beyaz, kırmızı, sarı, pembe veya karışık renkli olanları da vardır. Dalyaların, teslûb ve melezleme sayesinde 150 - 200 muhtelif nevlere elde edilmiştir.

Dalyalar, bahçelerin duvar diplerine, yol kenarlarına dikilecek olurlarsa hoş, güzel manzaralı çiçekleri ile bulundukları yerleri mükemmel deneyecek bir şekilde süsler. Bundan başka, dalyalar demet, buket imalinde çok elverişli çiçeklerdendir.

Katmerli dalyalardan kaktüs cinsleri pek makbûldür. Bundan başka, katmerli olan nevlere cinsleri pek fazladır. Bunlardan 0,75 - 1,45 metre boylanan Jüpiter, Leren, Buldönej, Jonnon, Kanari, San-pareydr ilh nevlere pek makbûldür.

Katmersiz olanlardan 10 - 20 santimetre kütünde çiçek açanlar vardır. Kaktüslerin bodur yetişen nevlere de olup bunlar da pek makbûldür.

Yıldızlar, dalyalar çok kuvvetli toprakları severler ve toprağın da iyi hazırlanması, gübrelenmesi lazımdır. İri ve gösterişli çiçekler elde etmek için toprağın kili, kumlu olması ve eski beygir gübresi ile gübrelenmesi lazımdır.

Dalyalar; hazırandan itibaren teşrinlere kadar muntazaman ve güzel çiçekler açarlar. Dalyaların bodur cinslerini saksılara da dikmek kabildir. Yuvarlak top şeklinde çiçek açan nevlere pek makbûldür.

Yıldızlar, dalyalar şu şekilde yetiştirilir: I - Tohumları ile, II - Yumruları ile, III - Çelikleri ile.

1 - Tohumlarla yetiştirilmeğe, ancak yeni çeşitler elde edileceği vakit müracaat edilir. Tohumlar şu suretle edilir. Çanak veya tava şeklindeki topraklara, martta tohumlar hafifçe gömülerek suretli ekilirler, sulanırlar. Çanaklara tohumlar ekildikten sonra, bunlar, cam çerçeveli kasalara, sıcak yastıklara konur ve toprağın içine saksılar gömülerek oturtulur. Çanakların üzerleri bir cam lâvha ile örtülür. Tohumlar intaş edinceye kadar arasına çanakların sulanması lazımdır.

3 - 4 yaprak olunca, bunlar yastıklara veya kasalara şaşırtılır, nakledilir. olmadık takdirde küçük saksılara diki-lirler.

Bundan sonra, mayısta bir metre fasilalarla, iyi hazırlanmış, bolca gübrelenmiş, bahçenin yarım gölgeli yerlerine diki-lirler. Bunlara iyi bakılır, bolca sulanırlarsa aynı sene zarfında çiçekler açarlar.

II - Yumru ile yetiştirmeğe gelince; tohumlar ile elde edilen çiçekler küçük olur ve ancak bir çiçek açar. Halbuki yumrularla yetiştirilen dalyalar 2 - 6 çiçek açabilirler. Dalyaların yumruları, serin toprakları sever, fakat çok rutubet, çok sulanan topraklarda yumrular çürür.

Yumrular mart on beşten, nisan nihayetne kadar dikilebilirler. Temmuzda

Meyvacılık

Yabani meyva fidanlarına, bu mevsimde durgun göz veya yaprak aşısı nasıl vurulur?

Tohumlarla yetiştirilen meyva fidanları ekseriyetle yabani olurlar, matlub evsafi haiz meyva vermezler. Bunları ehil-leştirmek için aşılmalrı lazımdır.

Genç yabani meyva fidanlarına, bazan başlıca ağaçların da dallarına tat-bik edilen aşı, göz veya yaprak aşısıdır.

Göz aşısının yapıldığı mevsime göre: Ya sürgün göz aşısı veya durgun göz aşısı, tabiri diğerle, kör aşı namı verilir.

Sürgün göz aşısı ilkbaharda, ağaçlara su yürümeye başladığı zamanlarda yapılır. Durgun göz aşısı da yaz ortalarından Eylül on beşine kadar yapılabilir.

Binaenaleyh, en iyi durgun göz aşısı, şimdi, bu ayda yapılır. Umumiyetle fidanlara göz aşısı daha evvel, ihtiyarca ağaçlara ise bi müddet daha sonra yapılabilir.

Bundan başka, bazı ağaç cinslerine göre de, aşılma bir sırayı takip eder. Meselâ: Erik, armud, elma, ayva, zerdali, şeftali, idris, kiraz ağaçları gibi.

İdris ve kiraz ağaçlarında veya fidanlarında nusg diğerlerine nazaran daha faaldır. Bunun için bu gibi ağaçlarda yabani üzerine yapılacak T şeklindeki yarığın başaşağı yapılması muvafık olacağı tecrübe ile anlaşılmıştır.

Aşının devam edeceği müddet zarfında, yabani fidanların aşılacağı taraflarındaki dalların, uçları kesilmelidir ki, nusg faaliyeti biraz azalmış olsun.

Aşının muvaffakiyetle yapıp yapılmıyacağı, yabani fidanın kışır, kabuğunun odun kısmından kolaylıkla ayrılıp ayrılmamasından belli olur. Aynı zamanda kabuğun alt tarafının da nemli olmasından anlaşılır.

Şayet aşılacak kısmın kabuğu müş-külâta kalkıyorsa, fidanın aşılama-zdan sekiz gün evvel bir iki defa bolca sulanır. Bununla beraber suya biraz da azotlu madenli gübrelerden konursa faydalı olur. Fidanın aşılacak kısmı düzgün olması şarttır.

Gözleri alnıp yabaniler üzerine aşı-lanacak kalemlere gelince: Gözleri alınacak kalemlerin iyi kemale gelmiş olması matlûbdür.

Kalemlerin üst gözleriyle alt gözleri

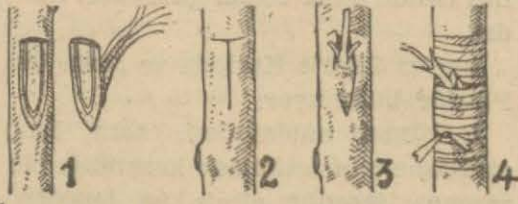
insan gübresi şerbeti veya tavuk, kuş gübresi şerbeti ile sulanırsa mükemmel iri çiçekler elde edilir. Eğer bir bahçe kovası su içerisine bir kürek gübre koyup 2 - 3 gün halile bırakılıp bu su ile yıldızlar sulanacak olursa, çok güzel ve iri çiçekler elde edilir. Şerbet verilmezden evvel âdi su ile sulanırsa daha iyi tesiri olur.

Yumruların çok derin dikilmesi doğru değildir. Çiçekler kurduktan sonra, her yumru çiçeklerde olduğu gibi, bunların da patatesleri (yumruları) topraktan çıkarılarak muhafazalı ve çok soğuk olma-yın, don bulunmayan yerlerde muhafaza edilmelidir.

III - Çelikleme ile üretilen serler veya sıcak cemeğinler lazımdır. Şubatta yumrular sıcak yerlerde canlandırılır, meydana gelen sürgünleri kaldırsın 3 - 5 santim boyunda kesilir. Bunlar ince kumlu funda toprağı mahlûtle doldurulmuş küçük saksılara ekilir ve saksılar bir camla kapatılır. Daima kapalı kalırlar, yalnız sulanacakları vakit açılırlar.

Bu suretle köklenen çelikler bahçenin munasib mahallerine usulü dairesinde diki-lirler.

Resmimiz katmerli, güzel çiçekli bir yıldız (dalyayı) göstermektedir.

Yabani meyvalara yapılan durgun göz aşısı

aşağıda kullanılmaz, en muvafığı orta taraftaki gözlerdir.

Kalemler aşılama zamanında biraz evvel ağaçtan alınmalıdır. Kalemler nemli yosun içine, en iyisi uçları 2 - 3 santim su içerisine batırılacak, suyu havi bir teneke kutuya konmalı ve üzerleri örtül-melidir.

Kalemlerdeki gözler daldan nasıl ayrılmalı ve yabani dal üzerine nasıl yerleştirilmelidir?

Kalemlerdeki gözün 1 1/2 santimetre yukarısında çaki ile ufki bir çizgi yapılır, 2-2 1/2 uzunluğunda ve 4-5 millimetre genişliğinde göz kalemden ve bir mikdar odun kısmı çıkarılır. Göz üzerinde ince bir kısım haşeb kısmının bulunmasında beis yoktur, bu kısmın kalınlığı 3 - 4 milimetre olabilir. Güzel odun kısmının hemen altında, cersüme denilen o bulundugundan, odun kısmının tamamile çıkarılması anında, cersümeyle zedelemek ihtimali vardır. Bundan sarfı nazar etmek lazımdır.

Göz kalemden çıkarıldıktan sonra, gözün yaprak kursu kesilir ve resmimizin 1 numaralı kısmında görüldüğü gibi yalnız sapı kesilir.

Bundan sonra yabani dalm kök kısmından 10 - 12 santim yukarısından ve düzgün yüzünde 2 numaralı resimde görüldüğü gibi T şeklinde, kışır üzerinde bir çizgi yapılır ve çakının kemik turnağıle ağacın kabuğu kaldırılır, resmimizin 3 numaralı kısmında olduğu gibi göz bunun içine yerleştirilir. Gözün iyice yerleşmesi için baş parmakla tazyik edilir ve aşağıdan yukarı doğru, rafa ile sarılarak, aşağıda iki üç ilimik apula-rak bağlanır. Bu kısım da resmimizin 4 numaralı kısmında görülmektedir.

Durgun göz aşılarda, aşılandıktan bir müddet sonra, şayet aşı tutmuş ise, ufak bir dokunmakla sapı düşer. Şayet yaprak sapı düşmezse ve siyahlanmış ise, aşının tutmadığına hükmetmek lazımdır. Bu takdirde vakit kaybetmeden ve mevsim geçmeden tekrar aşılama lazımdır.

Tutmuş ise on gün sonra aşı bağla-rının çözülmesi lazımdır. Durgun göz aşılarda, fidanlar ertesi senenin ilkbaharında, fazla sürmezden evvel, don tehlikesi kalktıktan sonra, aşidan on santim yukarısından kesilmeli, göz on beş santim sürünce dik olarak bağlanır ki, bu kısma turnak deriz.

Tırnak üzerinde süren yapraklar, dallar, nusgun yukarı gitmesi için bir müddet bırakılır ve on beş yirmi gün sonra uçları koparılır.

Aşı 30 - 35 santim olunca turnak üzerindeki yabani sürgünlerin hepsi kesilir. Bilâhare turnak ta kesilir ve on beş tem-muza kadar turnak yarısı da kapanmış olur. Bittabi bu müddete kadar sürgünün herelere bağlanması lazımdır.

İşte, izah ettiğimiz tarzda yabani meyva fidanlarına bu mevsimde durgun göz aşısı vurulmuş olur. Resmimiz, bunu vazih bir şekilde göstermektedir.

OKUYUCULARIMIZIN SORGULARINA CEVAPLAR

Şam fıstığı veya Anteb fıstığı teksiri hakkında

İzmir meyvacılarında, bay Mehmed Can Fidan:

Mektubunuzu âlâka ile okuduk. Gaze-temizin zirai yazıları hakkındaki sitayiş-kârane ışımarıza teşekkür ederiz. Biz deruhde ettiğimiz vazifenin ifasına ya-muhterem okuyucularımızın istifadesine çalışıyoruz.

Yazılarımızın çokluğu hasebile, Şam fıstığı hakkındaki sorgularınıza, ancak, kıs-men cevap verebiliyoruz.

Şam fıstığı namile tanınmış, fakat aslında Anteb fıstığı olan ve memleketimiz-zin bu pek kıymetli mahsulünün, memle-keimizin milli ekonomisi üzerinde oynadığı rol hakikaten zikre şayandır.

Yalnız, Anteb civarının takriben bir milyon liralık ihracatı olan bu mahsulün, aynı mntakalarda 2 - 3 misline ifrâğı kabil olabilecektir. Anteb fıstığı diğer bazı vilâyetlerimizde de yetiştirmek kabil olacağına zannediyoruz. Bu meydana: Ege mintakası baştan aşağı bu mahsulün teksirine müsaid olduğu gibi, Sird, Di-yarbakır, Akârî, Mardin, Urfa, Maraş, Malatya, Silifke, Antalya, Konya vilâyet-lerimizin bazı yerlerinde de yetiştirmek mümkün olacaktır.

Muhterem, gayretli ve değerli Ziraat Vekilimiz Kurdoğlu bay Fağın, diğer iş-ler gibi, bu çok ekonomsal işi de ele alarak, âlakadarları harekete getireceğine muhtakkak nazariye bakılabilir.

Şam fıstığı teksiri hakkında gazetemiz-de mufassal izahat verilecektir. Binaen-aaleyh, bir müddet daha intizar etmenizi tavsiye ederiz.

Bay Keseryan, İstanbul:
Mektubunuzu âlâka ile okuduk. Büyük demir saksılar içinde bulunan limon, portakal, mandalina, turunc ağaçlarınızın maruz kaldıkları felâketi teessürle oku-duk. Ağaçların vaziyetlerini bizzat ma-hallinde göremedikçe, hastalığın sebebin söylemek kabil olamayacağı gibi, buna karşı alınacak tedbirler hakkında da bir şey söylenemez. Ağaçları gördükten son-ra, bazı fenni tedbirlere müracaat ederek ağaçlarınızı büsbütün mahvolmaktan kur-tarabileceğimizi zannederiz.

İnsan gübresi hakkında
Kasımpaşa, bay Muharrem Demire:
Mektubunuzun sorgularına, geçen haf-ta, kısmen cevap vermiştik; şimdi geri kalan sorgularınıza cevap veriyoruz:

I - İnsan gübresi (kuzurat) gübrele-rin en kıymetlisi ve en kuvvetlisidir. Bun-dan, bu şekilde istifade edebildiniz:

İmkânı varsa, bunu, gübreyi, büyük de-mir veya tahta fiçilere koyunuz, su ile karıştırınız. Meselâ: Bir kısım gübreyi on kısım su ile karıştırmak ve içerisine de bir mikdar sönmüş kireç koyup bir müd-det böyle fiçilerde bıraktıktan sonra, bu-nu toprak yarı yarıya su ile karıştırarak, meyva ağaçlarına, çiçeklere, sebzelere ilh gibi, nebata verecek olursanız, tesirini çabuk görürsünüz. Ezümle zayıf fidanlara ve asmalara verirsiniz çok faydası olur. Eğer bahçenizde bir havuz varsa, gübreyi onun içine koyunuz ve yukarıda izah ettiğimiz şekilde su ile karıştırarak iste-diğiniz şekilde istimal edebilirsiniz.

II - Kır domatesleri şimdiden sonra kızarırlar, acele etmeyiniz. Yalnız su ye-rine, bunların etraflarını, iyi bir şekilde çapalarsanız fena olmaz. Zira, «iki çapa bir su yerini tutar». Maamafih bir defa olarak bolca bir su vermekte mahzur yok-tur, bilâkis fayda vardır.

Bir gecenin romanı

Yazan: Perihan Ömer

Tefrika No. 8

Haldun sinirlenmiş gibi omuzlarını kaldırarak:

— Bilmem, dedi.

Tam o sırada kapı çalınmıştı. Lâ-mia deli gibi dışarı fırlıyordu. Her zamanki sakin halile gülümseyen Ferid görüldü. Karısını alından öpe-rek:

— Beni affet yavrucuğum seni bek-lettim. Fakat öyle mühim bir işim vardı ki bırakamazdım, dedi.

Sonra Haldunu görerek ilâve etti:

— Vay Haldun sen burada mısın? Nasıl oldu? Ne ise iyi tesadüf! Haydi çabuk giyin de yengeni baloya götür! Benim hiç halim yok.

Lâmia itiraz etmek istedi. O da git-mez memnuniyetle kocasının yanında kalabilirdi. Lâkin Ferid sözünü kese-rek karısını göğsüne çekti. Katı bir sesle:

— Olmaz, sen gitmelisin, dedi... Daha çok gençsin, ben artık yorul-dum, bıkım diye seni her zevkten mahrum etmeğe hakkım yok. Eğer inad edersen ben de giyinip gelmeğe mecbur olacağım. Halbuki bu benim için öyle müşkül olacaktı... Hem biraz çalışmak istiyorum yavru-cu-

ğum. Bilirsin çalışırken yapıyalmaz odama kapanırım. Nasıl olsa saatlerce beraber olmyacağız. Haydi Haldun gidip giyinsene!

Haldun durmuş bakıyordu. Pek ze-ki olmamasına rağmen ağabeyinin anlıyamadığını o anlamıştı. Küçük yengesi şüphe ve ızdırab içinde bocalı-yordu. Halbuki Feridin gözlerinde hiç görmediği bir mâna, bir baba şefka-ti vardı.

Birden canlanmış gibi bağırdı:

— Peki ağabey bir çeyrek sürmez hazırım.

Otomobile giderlerken kadın uta-narak sormuştu:

— Bugün Feridin ne işi vardı, bili-yor musun?

— Hayır.

Dudaklarını sıkarak susmuştu. Ne için olduğunu bilmeden içinde ağa-beyisini çekistirmek arzusu kimıldı-yordu. Bu arzudan biraz da utanmış-tı. Otomobilden indiler, kalabalık sal-onlara girdiler, bir şey konuşmuyor-lardı. İkisi de dalgındılar. Nihayet Haldun bir şey söylemiş olmak için:

— Yenge, dedi, bir dans etmez mis-i-niz?

Lâmia isteksiz bir hareketle kalk-mıştı. İşte o zaman, bu kadına ilk yaklaştığı anda içindeki belirsiz ağrı-nın sebebini anlamıştı. Seviyordu, Çılgıncasına seviyor ve onu herkesten kıskanıyordu.

O geceden sonra Haldun büsbütün değişti. İlk zamanlar gene kaçmakta devam etti. Ağabeyinin yüzünü gör-mek istemiyor, büyük bir günah işle-miş gibi çekiniyordu. Günler, aylar geç-tikçe Lâmiadan başka her şeyi unutma-ğa başladı. Kendisini ilk sevgisine, ilk aşkına bıraktı. Buna rağmen büyük bir şey yapıyormuştu. Yalnız kadını için şey zehirliyerek kocasından soğutmağa uğarıyordu. Göğsünden taşan arzuya rağmen bekliyordu.

Belki de muvaffak olmak için bu yegâne çare idi. Sade bir şeyde yanıl-mıştı. Ona daima kardeşini hissiiz, aşk-tan, sevgiden anlamaz bir adam ola-rak göstermek istemişti. Daima «bir ilim adamıdır, hayatı okuduğu kitab-ların sahifelerinde çevirir. Kadın göğ-sünde sade yorgunluk almak ister» demiş ve arasına da ihanet ettiğini is-pat etmeğe çalışmıştı. Kadında şüp-heler, hattâ derin şüpheler uyandıra-cak pek çok sebepler bulmuştu. Fakat hiç bir zaman: Bak işte gör, seni na-sıl aldatıyor, diyememişti. Bunu kar-deşinin kurnazlığına veriyordu. Çün-kü her şey rağmen Feridin bir kadın-la oturacağına kendisi de inanmıyor-

du. Zaten büyük bir fenalık yaptığını zannetmiyor, söylediği sözlerle, yenge-sile beraber kendi de inanıyordu. Ve bütün bunları daima bir dostluk mas-kesi kapamakta idi.

Berberer yaşıyan iki zayıf ve bedbaht insanın birleşerek dertleşmesi, biribi-rine yardım etmeğe uğraşması kadar tabii ne vardı! Fakat o çılgınca sevdi-ği kadını felâkete doğru sürüklediği-nin farkında bile değildi. Her şeyi iste-ddiği gibi düşünmüştü, halletmişti.

Balo akşamı Lâmianın kapalı gözle-rine bakarken ilk defa acımıştı. Çün-kü daima yalan söylediğine ve kadı-nın bütün ümidlerini ezdiğine emindi. Lâkin bu hissi çok sürmedi, Lâmia gözlerini açmış, sabit nazarlarla ken-dine yaklaşan yüze bakmağa başla-mıştı. Bu gözler o kadar bulanık idi ki Haldun hiç bir düşünce saklamayan bişliklerini göremedi. Ümidle, her şeyi unutturan coşkun bir heyecanla ka-dının bütün mukavemetini içmek is-ter gibi biraz daha yanaştı. Öteki süz-gün gözlerini kapamadan, çekilmeden duruyordu. Erkek yavaşça:

— Lâmia, dedi, seni seviyorum. Se-nelerdenberi çılgın gibi seviyorum. Bilsen ne kadar ızdırab çektim. Ne uy-kusuz geceler geçirdim. Söyle hiç an-lamadın mı? Buna imkân yok. Sen benim bütün hayatım olmuştun. Bu-nu nasıl hissetmedin. Lâmia insanın

çektikleri yanında, söylediği sözler ne sönük kalıyor. Nasıl, nasıl anlatayım, kaç senenin sürüklediği bütün hisleri bir araya toplamak, bir kelimeye sığ-dırma mümkün olamıyor ki. Seni daha ilk gördüğüm gün sevmiştim. Zamanlarla bunu kendimden de sak-ladım. Zaten ben sade sevmek için ya-ratıldığının farkında değildim. Yal-nız «neden bir şeyden zevk alamıyo-rum» derdim. Hayatımda büyük bir eksik vardı. Bu eksikğin ne olduğunu anlıyamıyordum.

Beni kimse sevmemi... Talih seyme-nin mânasını benden saklamıştı. Kü-çük iken üvey ana elinde büyüdüm. Babam da ağabeyime benzerdi. Do-nuk ve her şeyden uzak bir adam. Bi-zim için belki her fedakârlığı yapardı. Fazla şefkat, zaaf göstermekten baş-ka. Onların ölümlerinden sonra ağa-beyimle yalnız kaldık. Ama sana ne-ler anlatıyorum Lâmia? Neden geçmiş senelerin küllerini ömrümün en par-lak dakikasına döktüyüm. Ne güzel bakıyorsun, bana hiç, hiç böyle bak-mamıştım.

Biran kendini zaptedemiyerek ka-dının ellerini avuçlarına aldı. Sonra yavaş yavaş siyah saçlarını okşadı.

Lâmia gözlerini kapamıştı. Başın-daki bütün düşünceler boşalmış, vü-cudünün bütün hisleri uyumuştü.

(Arkası var)

Eski ve yeni İstanbul

Tabaniyassı Mehmed paşayı öldürten Silihtar paşa

Afyonkeş hekimin bütün afyonları yutmasına ve ölünceye kadar satranç oynamasına da sebebiyet vermişti. Az daha tahta da geçecekti!

Yedikulenin içini evvelce de tasvir etmiştim. Avlunun tam ortasındaki cami harabesile kanlı kuyu kulesi arasında meçhul bir mezar bulunduğunu, bunun Tabaniyassı Mehmed paşaya aidiyeti tahmin olduğunu yazmıştım.

Genç Osman vakalarını ve onu ta' kib eden iğtişaları bu sütunlarda anlattık. Aynı karışıklıklar, çocukken tahta çıkan dördüncü Muradın ilk günlerinde de devam etti. Kadınlar ve vezirler vaziyete hâkimdiler. Lâkin artık büyüyen Murad bu hâl nefisine yediremedi.

Genç padişah zorbalara karşısında birkaç kere vartalar atlatmıştı. Onun da encamı Genç Osman'ın ben zıyedecekti. Hattâ bir seferinde veziri âzam eniştesi Receb paşa kendisini haremnden çıkardığı sırada:

— Padişahım apdest alınız! - demişti.

Murad, küstahlık saydığı bu sözü unutamıyordu. Esasen kendi saltanat hakkını uzun zaman kullanan sadrazamını yok etmeği, kendisi iktidar mevkiindeyken bir darbe hükümet meydana getirmeği kuru yordu.

Bir divan günü (Meclisi vukela günü) Receb paşa evine gideceği sırada bir mabeyinci gelerek kendisini saraya davet etti. İkinci avluya girdiği zaman, Hünkârın orada beklediğini haber verdiler. Ve bir küçük kapı gösterdiler.

Receb paşa, girdi. Fakat burada birkaç Zenci hadımın gayri tabii bir şekilde bekleştiklerini görerek dehşete düştü. Paşa, nakris illetinden topallardı. Sendeliyerek yürüye yürüye, padişahın kendisine muntazır olduğu salona gitti.

Dördüncü Murad, eniştesini görünce, ansızın dehşet kesiliverdi:

— Gel beri, topal zorba başı! - dedi.

Receb paşa, başına gelecek felâketi anlamıştı. Bigünah olduğunu yana yakıla anlatmağa başladıysa da Hünkâr kararını vermişti:

— Bre kâfir! Apdest al... - diyerek eski kinini ortaya vurdu.

Ve maiyetine haykardı:

— Tez şu hainin başını kesin!...

Hazırda cellâd bulunmadığı için, padişahın fermanını akağalar tatbik ettiler.

Derhal cesed, saray kapısı önüne atıldı ve sadrazamla birlikte oraya kadar gelen ve şehri haraca kesmekle olan zorbalara korku saldı.

Artık o günden itibaren yepyeni bir rejim başlıyordu. Padişah, ötekini berikinin hâkimiyetini, gerek İstanbul'da, gerek taşrada kırarak, her türlü anarşinin önüne geçecek; fakat bunun için ne kanlar dökmeyecek, kurunun yanında ne yaşları da yakımayacaktı!

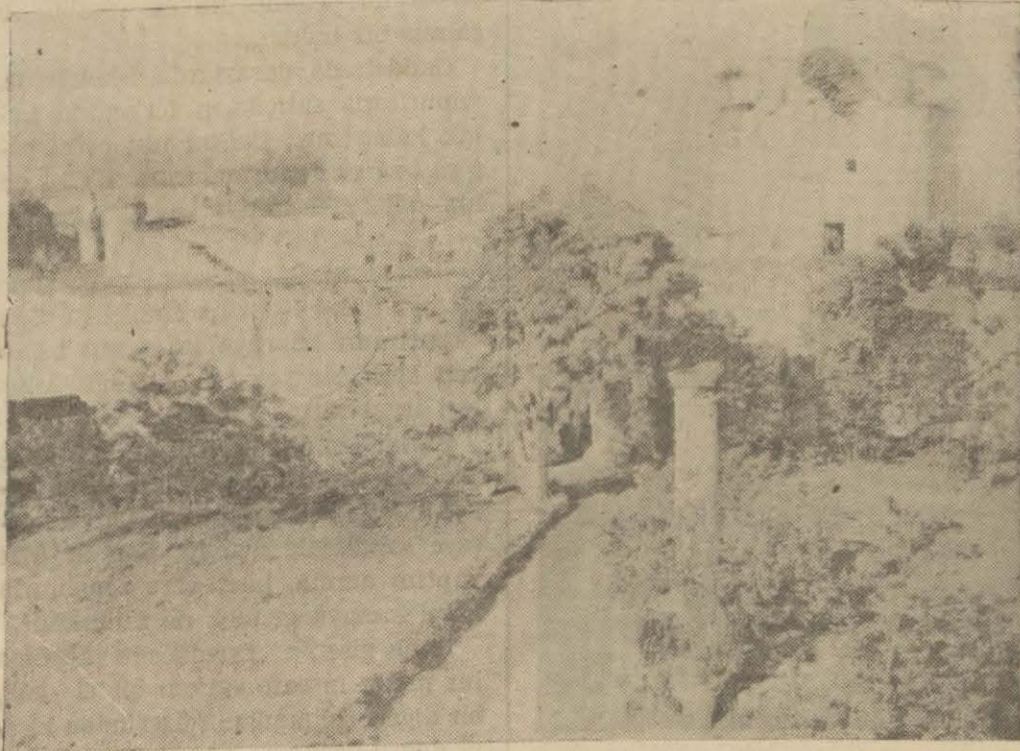
İşte Tabaniyassı Mehmed paşa böyle bir zamanda sadaret mühürünü aldı. İcraatında, dördüncü Muradın muti âleti oldu. Beş sene müddetle (Hicri 1041 - 1046) sadrazam kaldı.

Arnavud asıllıydı. Darüssaadde ağası hacı Mustafanın hizmetinde bulunup onun delaleti ile imrahör olmuştu. Misir valiliğine getirilmiş; ve o vazifeden veziri âzamla yükseilmişti. Memlekette disiplin tesisinde yararlığı dokundu. Mükâfaten Rumeli eyaleti de memuriyetine ilâve olmuştu. Fakat 1045 de İranlılara galebe çalamadığı için gözden düştü. Azloluğu hapsedildi. Derken affa kavuşarak Avrupa hudud boylarında muhafızlıklara gönderildi ve 1049 da kaymakamlıkla İstanbul'a dönüp Yedikulede öldürüldü.

İşte, bugün hâlâ görmekte olduğumuz mezar, bu zatın olduğu tahmin ediliyor.

Devrindeki mühim vakalardan bazılarını sıralıyalım:

Murad, asileri tepelerken, - kendisine «kan dökmekten hoşlanıyor!»

Yedikule avlusunun tam ortasındaki bu cami harabesinin yanında Tabaniyassı Mehmed paşanın mefün olması çok muhtemeldir

dedirtecek derecede - zulümler yapıyordu.

Kahve, tütün, içki içenleri öldürüyor; hattâ o zamanlar tönbeği denen âdi tütünün kokusunu almak için geceleri bacalara tırmanıyor, şüphelendiği evleri basıyordu. Yanlışlıkla yolunu kesen bir köylüyü arabasından okla devirmiş, başının kesilmesini emretmişti. Muharebelerde kızılbaş esirleri biner biner cemettirip kafalarını kestirir, ekseriya cellâdlık vazifesini de kendi gördü. İdamlar o derece mübalâtsiz olurdu ki, bir kere has hademeden biri cird oyununda padişahın bir darbesini savuşturmuş; ondan sonra gazabından kurtulmak üzere de gizlenmiş olduğu için İstanbul kapıları firari bulunup da idam edilinceye kadar kapalı tutulmuştu.

Bir kere de, hatası olan bir memurun kafası kesilsin diye ferman gitti ve hüküm icra edildikten sonra anlaşıldı ki meğer kabahatli azlolu-nup yerine yeni biri tayin olunmuş. Mücazat vermek üzere cürümler yaratılırdı:

Yeniden Yeniçeri yazılmaması için emir verildiği için, padişah buna riayet edilip edilmediğini anlamak istiyordu. Kâtibe adamlarından birini yolladı. Yüz kuruş rüşveti kâtip reddetti. Dördüncü Murad bu sefer aynı adamla yüz altın gönderdi. Altınlar, ahlâkı bozdu. Padişah da derhal Yeniçeri ağasını saraya çağırarak defteri istedi ve yeni yazılan kim olduğunu sordu. Ağa, bu hususta malûmatı olmadığını dair yemin edince bir cellâd marifetile «Kâtibin namı sahifei hestiden silindi.»

Bununla beraber, dördüncü Murad, sertliğini, tamamilde demokratik sahalarda da gösteriyordu:

İstanbulun misafiri olan Kantemir gibi bir yarı hükümdarın küçük oğlu sarhoşluk edip bir adam öldürmüştü. Sultan, kısas olsun diye idam emretti. Naaşı babasının evine atıldı. Fakat mabaadi var: Kantemir nevinden bir cengâver evlâdının idamını intikamsız bırakmayacağı düşünüldüğü için o da öldürüldü.

Zulümlerin hayli iblisane olanları da vardı:

Eski cürümlerinin cezasını bulacak zorbalardan Feridun, Diyarbekir valisi Murtaza paşaya şal hediyesi götürmeğe memur edildi. Şallardan biri Feridunun idamını âmir bir fermanı taşıyordu. Emir insafsızca yerine getirildi.

Tabii, bütün bunlara şair Nefinin öldürülmesini de ilâve etmeli:

Meşhur heccav şair, Rodos menfasından dönen Bayram paşa hakkında şiddetli bir hicviye yazmıştı. Taarruz gören zat tarziye isteyince,

mücrimin başı kendisine ihda olundu. Evvelce şairin hicvine uğriyan ülema sevine sevine fetvayı verdiler.

Bedbaht şair, öldürülmek üzere sarayın odunluğuna götürülürken çavuşbaşı, kendisine:

— Nefi! Beni takib et! Hiciv oklarını kesebileceğin bir ormana gidiyorsun! - dedi.

Şair:

— Melun! Sen de mi hicve karşıyorsun! - cevabını verdi.

İşte devir bu devirdi.

Tabaniyassı Mehmed paşa, böyle bir padişaha beş sene vezirlik ettikten sonra, İran şahına mağlûb olduğu için gözden düştü. Fakat dördüncü Murad, hissiyatını birdenbire belli etmedi. Hattâ Mehmed paşa ile, mağlûbiyetini mazur görür şekilde bir de mektub yazdı. Fakat İstanbul'a avdetinde onu Sirca köşke hapsedti. Bütün malını mülkünü müsadere ettikten sonra, iki buçuk ay mahpusiyeti müteakib yukarıda bahsettiğimiz memuriyetleri kendisine verdi. Ve bir müddet geçince kendisini kaymakam olarak İstanbul'a getirdi. Lâkin Silihtar paşanın teşvikile öldürtü. (Hicri 1049)

Silihtar paşa hakkında şu vakayı anlatırsak, padişah üzerinde ne müessir bir hale geldiğini tarif etmiş oluruz:

Paşa, hekimbaşılığı kendi adamlarından birine tevdi etmek istiyordu. Muvaffak olamadığı için, hekimbaşı Emir Çelebiye can düşmanı keşildi. Bu adamı, padişahın huzurunda, afyon tiryakisi olarak itham etti.

Hakikaten de, tabib, Hünkârla satranç oynadığı sırada apdest almak bahanesile huzurdan her çıktıkça afyon yemiş. Paşa bunu bir hizmetkârından haber almıştı.

Sultan Murad evvelâ Silihtar paşaya inanmak istemedi. Lâkin hekim gene apdeste kalkınca paşa afyon yemeğe gittiğini söyledi. Emir Çelebinin avdetinde padişah:

— Üstünü arayın! - Emrini verdi. Aradılar.

Afyon hokkası meydana çıktı.

— Bu nedir?

— Zararsız bir afyon tertibidir padişahım!

— Madem ki zararsızmış. Öyleyse yel!

— Hekimbaşı birkaç tane yuttuktan sonra:

— Bu kadarı kâfidir. Fazlası zarar olur. - dedi.

— Hani zararsızmış?

— Panzehir de olsa fazla ilaç zarardır.

Nara yüzünden ağır bir cerh vakası oldu

Amele Mustafa, nara attığından dolayı ihtara kalkışan Hasanı göbeğinden yaraladı

Evvelki gece yarısını geçerek Galatada Mumhane caddesinde Bandırmanın İstanbul'a kavun karpuz getirerek satan Hasan isminde biri göbeğinden ağır surette cerhedilmişti. Cari; Çeşmemeydanında oturan Mustafa isminde bir ameledir. Bu hususta yaptığımız tahkikat şudur:

Mustafa, evvelki akşam geç vakit karısıyla beraber, Mumhane caddesinde bayan Vesilenin evine gelmiş, burada kiracı olarak oturan Fatma ile beraber gece saat yirmi dörde kadar eğlenmiştir.

Mustafa, evden sarhoş bir halde çıkmış, caddede az ilerledikten sonra da aşka gelerek bir nara atmıştır. Bu sırada; bayan Vesilenin evine bitişik Kalyopinin pansiyonunda oturan Hasan da; Vesilenin evinin karşısındaki karpuz sergisinde oturmaktadır.

Hasan, gece yarısından sonra nara atan bu adama; etrafı rahatsız ettiğini, bağırıp çağırmasını ihtar

eylemiş, fakat Mustafa bu ihtara, derhal bıçağını çekmekle mukabele etmiştir. Hasan eline geçirdiği bir sopa ile kendini müdafaaya yeltenmişse de bıçak bir kaç defa göbeğine saplanıp çıkmıştır. Hasan, kanlar içinde yere yığılınca, Mustafa da tabana kuvvet kaçmış ve gözden kaybolmağa muvaffak olmuştur.

Vakadan haberdar edilen zabıta, evvelâ Hasanı Beyoğlu hastanesine kaldırmış, müteakiben de Mustafayı araştırmaya koyulmuştur. Mustafa geceyi müteaddid yerlerde dolaşarak geçirmiş, sabaha karşı, evine gelirken polis tarafından yakalanmıştır. Zabıta, Mustafa hakkında icab eden kanuni takibatı yapmaktadır.

Bu cerh vakası hakkında müddei umumi tahkikata el koymuş, müddei umumi muavinlerinden B. Übeydün bu tahkikatta meşgul olmuştur. Adliye doktoru B. Salih Haşım dün Beyoğlu hastanesine giderek yaralı Hasanı muayene etmiştir. Hasanın karnından aldığı yara ağır ve hayatı tehlikedir.

Kadın avcısı Eyüblü Halid mahkeme huzurunda

Dolandırıcılıktan sabıkası olmadığını, Medihanın kendisinden intikam almak istediğini iddia etti

Geçenlerde sokakta Mediha adında bir kadınla tanışıp konuşurken elinden çantasını kapam maruf kadın avcısı Halidin muhakemesine dün asliye üçüncü ceza mahkemesinde mevkufen bakılmıştır.

Halid, siyah ceket, siyah pantolon, rugan iskarpin giyerek şık bir kıyafette mahkemeye gelmişti. Muhakeme celsesi açılınca maznun ayağa kalkarak:

— Beni haksız olarak mevkuf tutuyorlar. Benim dolandırıcılıktan sabıkam yoktur. Bursa hapishanesinde on bir sene mahpus yattım amma, bu mahkûmiyetim katil suçundandır. Davacı olan Mediha ile bir evde beraber yaşıyorduk. Sonra kendisinden ayrıldım. Mediha bundan hidetlenerik benden intikam almağa kalkıştı ve sokakta beni götünce birdenbire bağırmağa başladı. Halbuki ben onun yanına bile yaklaşmadım. Dedi, Kendisinin dolandırıcılık suçundan bir çok sabıkaları bulunduğunu, bunların da evrakla sabit olduğunu söylenince Halid buna da itiraz ederek:

— Onlar eskidir. Hepsini yutacağım!

Tabibe zorla bu iradeyi tatbik ettirdiler. Padişah, cellâdlara mahsus bir mahzurîyetle marifetini temayağa koyuldu. Sonra, alayla:

— Haydi, otur... Oyunumuza devam edeceğiz!

Üç oyundan sonra hekim can çekişme hallerine uğradı ve evine nakledildi.

Şakirdleri kendisine ilaçlar hazırlamışlardı; fakat reddetti:

— Bana ilaç lazım değil! İnsanın Silihtar gibi bir düşmanı olursa ölüm sağlıktan ehvidir! dedi.

Ve afyon zehirlemelerine şiddetle müessir olan bir kâse buzlu şerbeti içerek sükun içinde ruhunu teslim etti.

riye dönüp koşarak muhakeme salonuna girdi. Elindeki istidayı reise uzatarak:

— İstidam vardı, vermeği unuttum. İstidamı okuyunuz.

Diye ısrar etmeğe başladı. İstidasının da gelecek celsede okunacağı söylenince Halid jandarma ile dışarıya çıkartılıp tevkifhaneye gönderildi.

Muamele vergisi

Yapılan tedkikler sekiz on güne kadar bitirilecek

Sanayi umum müdürü B. Reşad bugün Ankaradan şehrimize gelecektir. Sanayi umum müdürü İstanbul'da bir müddet kalarak küçük sanayicilerin muamele vergisinden şikâyetlerini tedkik edecektir.

Ticaret odasının bu husustaki tedkikatı ilerlemiştir. Raporun on güne kadar hazırlanarak İktisad Vekâletine gönderileceği tahmin ediliyor. Aynı mevzu üzerinde Maliye Vekâleti varidat umum müdürü ile tedkik heyeti azasından B. Zekinin yapmaktâ oldukları tedkikler de yakında bitirilecektir. Şimdiye kadar şikâyetçi küçük sanayi erbabının kısmı âzamı dinlenmiş, dilekleri ve mütalâaları tesbit edilmiştir. Verilecek kararların sanayiciler için çok faydalı olacağı muhakkak görülmüyor. Şüphesiz, hazinenin zarar görmemesi de daima göz önünde tutulacaktır.

Silihtar paşanın himaye ettiği Zeynelâbidin de bu suretle tabibi şehriyari oldu!

İşte, Tabaniyassı Mehmed paşanın Yedikulede idamına sebebiyet veren hasım böyle yaman bir adamdı. Padişaha o kadar nazif olmuştu ki, sultan Murad, Osmanlı hanedanının son ferdini de öldürüp tahta müddei bırakmamak ve bu Silihtar paşayı kendisinden sonra padişah yapmak arzusunu duymuş, fakat emeline muvaffak olamamıştı.

Böylelikle Tabaniyassı Mehmed paşanın zalim efendisine kul köle olduğu, iyice hizmet ettiği fakat yaranamıyarak gene canını Yedikulede cellâda teslim ettiği görülmüyor...

Yürük Çelebi

Aynoroz Kadısı filimi bitmek üzere

Bugün de "Bir kavuk devrildi," İpiyesinin filime çekilmesine başlanıyor

"Kıskanç,, filminde baş rolü Ertuğrul Muhsin oynayacak

Hollivuttaki büyük sinema stüdyolarını gezirken bizde sinemacılığın için ilerlemediğini acı acı anladım.

Çünkü iyi film yapmak demek, bir sahneyi en aşağı yirmi beş kere filme çekmek demektir. Bunun için de hadsiz hesapsız film kurdelesi, ışık, fotoğrafçı ücreti, banyo masrafı, bir tek kelimesiyle, son derece bol «para» lazımdır. Amerikada yapılan bir sinema filmi 2000 metre olacaksa muhakakk bunun 30 - 40 misli harcanır.

Evvelâ bir film güzel oluncaya kadar sinemaya alırlar. Sahne güzel olduktan sonra aynı şeyi 15 - 20 kere filme çekiyorlar. Artık güzel olan bir sahneyi tekrar filme çekmenin mânâsı nedir diyeceksiniz. Rejisörün, beğendiği sahneyi 15 - 20 kere tekrar filme çektiğinin sebebi bunların arasında en güzelini seçmektir.

Bir sahneyi 20 - 25, hattâ 30 kere filme çekmek için sarfedilen masrafı gözünüzün önüne getiriniz.

Bir de bizim filmciliğimizi düşününüz. Ben kendi hesabıma göre sarfettiğimiz paraya göre çıkarılan eserlere şaşıyorum.

Hollivutta iken meşhur rejisör Ernest Lubic bana Türkiyede yapılan bir film için kaç para sarfettiğimizi sormuştu. Ben de tahmini bir rakam söyledim. Meşhur rejisörün gözleri hayretten faltaşı kadar açıldı.

— Fakat bu rekordur... dedi, bu kadar az para ile insanın bir film yapması için mucizeler gösterecek derecede kuvvetli bir sanatkar olması lazımdır.

Bizde filmciliğin ileri gidememesinin sebeplerinden biri de bütçemize göre mühim fedakarlıklar yapılarak hazırlanan bir filmin kâfi derecede seyirci getirmemesi idi. Çünkü geçen seneye kadar sinemalar hakikaten çok pahalı idi. Bir koltuğun 70 kuruşa olduğunu düşünürseniz, üç kişilik bir ailenin ayda kaç kere sinemaya gidebileceğini pekâlâ hesablırsınız.

Hükümet sinemacılarımızı son derece sevindirecek bir karar vermiştir. Sinema vergilerini fevkalâde bir surette, birdenbire indirmiştir. Bundan sonra sinemalardan ancak yüzde on vergi alınacaktır. Hükümetin bu kararı sinemacıları son derece sevindirmiştir. Hattâ o kadar ki, bir çok sinemacılar; gelecek sinema mevsiminden itibaren perde üzerinde, her seanstan sonra sinemalara teşekkür edeceklerdir. Diğer taraftan vergilerin inmesi üzerine sinema ücretleri de yarı yarıya inecektir.

İstanbulda eğlence namına - bilhassa kışın - sinema ve tiyatrolardan başka birşey olmadığı için bu karar halkı da memnun etmiştir. Diğer taraftan ucuzluktan dolayı sinemalar seyirci bulacağı için memleketin yerli film sanayii de ilerliyecektir.

Aynoroz Kadısı filminde Galible Hazımın bir pozı

Aynoroz Kadısı filminde Şevkiye

Dört beş senedenberi hareketsiz kalan yerli film sanayimizde daha şimdiden büyük bir kalkınma başlamıştır. İpek film stüdyolarında dört büyük Türk filminin çevrilmesine hazırlanılmaktadır.

Bu dört filminden üçü Müsahibzade bay Celâlin eserleridir. Bunlardan ilk olarak Aynoroz Kadısının filime çekilmesine başlanmıştır.

"Aynoroz Kadısı"nın filmi hemen hemen bitmiş gibidir. Bu filmde Şehir tiyatrosu artistlerinden Hazım, Vasfi, Galip, Behzad, Muammer, Şevkiye, Halide, Mahmud roller almışlardır.

Filmin harici sahneleri Heybeliâdada çevrilmiştir. Filmin çevrilmesi esnasında birçok tuhaf hadiseler olmuştur. Bilhassa harici sahnelerin çevrilmesi esnasında Heybeliâdada, bir çocuk arabası çeken ve aptal bir delikanlı rolünü oynayan Vasinin etrafına büyük bir kalabalık toplanmıştır.

Filimlerin çekilmesine Ertuğrul Muhsin nezaret etmektedir. Hollivutta her büyük artistin, her meşhur rejisörün garip bir uğura inanışlarını görmüştüm.

Ertuğrul Muhsin de iş hususunda garip bir kanaati vardır. Muhsinin şimdiye kadar bilinmeyen bu garip hususiyeti şudur: O her filmine ayın on üçünde başlar. On üçünde de bitirir.

Senelerdenberi şimdiye kadar yaptığı bütün filmlere ayın on üçünde başlamıştır. Muhsin yalnız filmlere değil, sevdiği mühim tiyatro eserlerinin provalarına da ayın on üçlerinde başlar.

Ertuğrul Muhsin bu son çevrilen "Aynoroz Kadısı" filmine de ayın on üçünde başlamıştır. Bu ayın on üçünde de yine Musahibzadenin «Bir kavuk devrildi» eserine başlanacaktır. «Aynoroz Kadısı»ndaki klasik Türk müziği bilhassa son derece güzel bir şekilde filime alınmıştır. Fakat bir ay sonra başlanacak olan bir film hepsinden daha mühimdir.

Bu filmin isminin, uzun uzun düşünüldükten sonra «Kıskanç» olması na karar verilmiştir.

Kıskanç ecebi dilde, güzel bir sinema romanıdır. Türkçeye çevrilmiştir.

Bu filmde başrolü Ertuğrul Muhsin kendisi oynayacaktır. Bu suretle «Ateşten gömlek» ve «Ankara postası» filimlerinden sonra beyaz perde üzerinde hiç görülmiyen Ertuğrul Muhsin yine sinema objektifi karşısına çıkmış olacaktır.

«Aynoroz Kadısı», «Bir kavuk devrildi», «Kıskanç» mutlaka sonbaharda başlayacak olan sinema mevsimine yetiştirilecektir.

Bir mevsimde bir stüdyo için de üç film birden çıkarmak epeyce iştir.

Bu hadise yerli film sanayimizin inkişafı etrafında güzel bir müjdedir.

Öteki sinemacılarımızın da faaliyete geçmesini bekleriz.

H. F.

Akşamları Kadıköy iskelesinde bir saat..

Gışeden bilet nasıl alınır? yolcular arasında komik sahneler

Her gün o kadar tuhaflıklar görüyor, öyle garip şeyler işitiyoruz ki, önce bizi güldüren bu garabetlere gözlerimize, kulaklarımıza kısa zamanda âdeta alışıyoruz ve bir müddet sonra onları yadırgamıyoruz bile...

Sokak satıcıları da son zamanlarda yeni yeni satış şekilleri icad etmeye başladılar. Taklidcilik de dalbudak salmış bir halde...

Caddelerde, pazarlarda, iskelelerde, vapurlarda satıcıların feryadına kulak kabartınız; halkın ulu orta, bağıra bağıra konuşmalarına dikkat ediniz, neler neler duyacaksınız.....

Geçenlerde bir akşam Kadıköyüne gitmek üzere Köprüye inmiştim. 6,35 vapurunun köprüye gelmesini bekleyen kesif bir yolcu kalabalığı iskeleyi işgal altına almıştı.

Kendi kendime düşündüm. Haydi, ite kaka vapura girmek mümkün. Fakat bilet nasıl alınacak? Çaresiz kişeye sokulmak lazımdı. Ben de öyle yaptım amma, bilet veren memurla karşı karşıya gelmek ne mümkün!

Daha gışenin turnikesile aramda bir metre mesafe varken bir el sağ, bir diğeri sol omuzum üzerinden kişeye doğru uzanıyor, avuç içinde terden mülevves bir hale gelmiş kâğıd paralar, parıl parıl parlayan gümüş liralalar gözlerimin önünde resmi geçit yapıyordu.

Bir taraftan da şikâyet eden edene: — Akay pekâlâ biliyor ki, yalnız Kadıköy, Haydarpaşa, banliyö yolcuları değil, Ankara yolcuları onları teşyi edeceklerde şu 6,35 vapur ile gidiyorlar. Ona göre tedbir alınsa, hiç olmazsa bütün kişiler erken açılmalı ya!...

— Ne demek, efendim? Vapur yok değil ya! İki tane birden kaldırsın. Biri doğrudan Haydarpaşa, diğeri de Kadıköyüne gitsin...

— Kabahat hep gazetelerde... Yazmıyorlar ki... Ceplerinde pasoları var. Doğrudan doğruya vapura giriyor, hiç birşey görmüyorlar.

— Akay erkândan birile bir gazeteciye buraya getirip halk arasında bir kerecik olsun zorla bilet aldırma-lı!...

Vapurun hareketine on dakika var. Her taraf dolmuş, birçok kimseler de ayakta duruyor. Gazete müvezzileri harıl harıl çalışıyorlar:

— Cemal Nadirin Akbabası... Ramizin karikatürü. On kuruş!

Karşımda oturan genç bir kadın yanındaki arkadaşına yüksek sesle ve hayretle soruyor:

— A!... Bunlar çalıştıkları mecmuaları satın mı aldılar?

— Çoktanberi mecmua okuduğun yok galiba?

— Epeydir okuyamıyorum.

— Gerçi benim de aylardanberi mecmua okuduğum yok amma, gazetele-ri muntazaman takip ederim. Bravo sanatkarlarımız... çalıştılar, çabala-dılar; nihayet birer mecmua sahibi olup çıktılar. Dur, eve gidince birer mektup yazayım, ikisini de tebrik edeyim!

— Kendilerini tanır mısın?

— Nasıl tanımam! Aile dostları...

— İkisi de mi?

— Tabii... Fakat Cemal Nadiri

daha iyi görürsünüz.

— Nasıl bir genç?

— Uzun boylu. Biraz fazla sıs-

man amma, zararı yok, bu şişmanlık ona yakışıyor. Kendisine kaç defa söy-

ledim. Şu Duğlas bıyıkları kestir di-

ye..

— Yakışmıyor mu?

— Yakışıyor amma, onları kestir-se daha sevimli olacak!

— Ramiz?

— O da sevimli delikanlıdır. Sarı-

şın, uzun boylu, narın yapılı bir genç

ona da kaç kereler: «Şu gözükleri çı-

kar allahaşkına!» dedimse de hiç ora-

lı olmadı. Cin gibi gözleri olduğu hal-

de gözük kullanıyor!

Gülmek için kendimi güc zapt ediyordum ve Cemal Nadiri düşünerek: «Neredesin üstad. Gel de, bayanın ağzında kendini bir gör bakalım. Ne hale gelmişsin!.. Duğlas bıyıkları ne vakit büyüttün. Seni bu kadar kısa zamanda şişmanlatan nesne neyin nesidir. Şunun sırrını bizede söyle de ayıplarımızı kapatalım. Nihayet mecmua sahibi de olur; gizli tutarsın değil mi? Ziyafetten mi korktun. Elin açtığı senin. Ne oldu sana?!!»

Diye söylenirken üstadı salonun bir köşesinde görmüyeyim mi? Kalabalık vapurun nasılsa sıkışabildiği bir yerinde gazetesine göz gezdirdiyordum.

Bugün tuhaf tesadüflerde birbirini takip ediyor. Gazete müvezzili çocuklardan biri elinde «Akaba» Cemal Nadire musallat olmuş, satmağa çalışıyor:

— Cemal Nadirin Akbabası...

Üstad, aldırmaıncı müvezzi Akbabayı koltuğunun altına sıkıştırıp «Karikatür» uzatıyor:

— Ramizin karikatürü de var, bayım!

Satıcı avazı çıktığı kadar bağıryordu.

— Nişanlanma, evlenme, ayrılma kanunu.

— Her eve, herkese lazım. Nişanlanma, evlenme, boşanma kanunu...

Satıcı elindeki küçük kitaplarından birini ötekinin berikinin gözüne doğru uzatmağa başladı.

— Lâzım değil mi, küçük bayan?

Kızcağız kendini tutamıyarak güldü. Satıcı, gözüne kestirdiği yaşlıca bir zata sokuldu:

— Boşanma kanunu, bayım!

— Ne olacak?

— Okursunuz!

— Lâzım değil, İcab ederse alırım.

Demindenberi büyük altından kıs kıs gülen orta yaşlı bir zat satıcıyı yanına çağırıldı. Biraz ötede yavaş sesle münakaşa eden henüz pek genç bir kıza bir delikanlının duyabileceği perdeden sordu:

— Barışma kanunu var mı?

Necmi Erkmén

İzmir (Akşam) — Üzüm ve incir piyasasının açılma zamanı yaklaştığı için İzmirdeki muvakkat işçilerin yüzü gülmeğe başlamıştır. Piyasa, bu ay sonunda açılacak, üzüm ve incir mağazalarında binlerce işçi çalışmaya başlayacaktır. İmalâtinelerde temizliği fevkalâde itina edilmektedir. Üzüm ve incir imalâthaneleri badana edilerek temizlenmekte, imalâta hazırlanmaktadır. Yukarıdaki resimde bir üzüm ve incir imalâthanesine iş için müracaat eden ve kaydedilen işçiler görülüyor.

Aynoroz Kadısı filminde bir sahne: Behzad ile Halide

Yukarıda Filistin'de Arap teröristleri bir şoseyi büyük taşlar ile kapamışlardır. Aşağıda solda tahrib edilen bir telefon direği, sağda İngiliz askerleri Filistin'in sarp dağlarında terörist arıyor

Filistin'de muhakeme edilen 3 Musevi terörist: Soldaki idama, sağdaki müebbed küreğe, ortadaki hayatını bir tımarhanede geçirmeğe mahkûm oldu

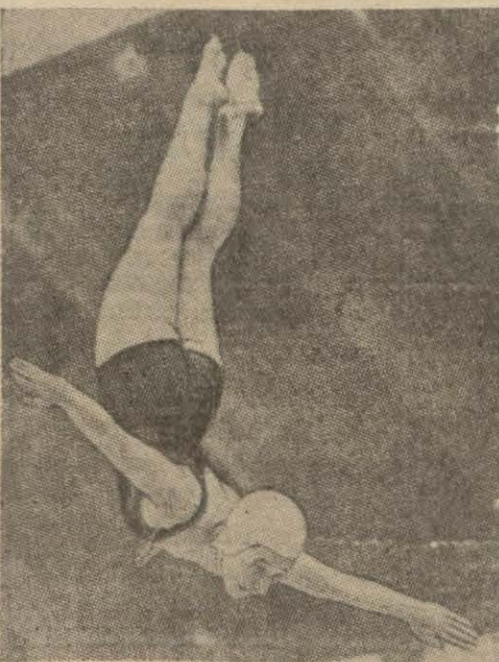
Almanyada 470 liraya ucuz halk otomobilleri yapılmıştır. Yukarıda resmini koyduğumuz bu otomobiller haftada iki buçuk lira taksitle satılıyor

İspanyada taarruza geçen hükûmet ask erleri Ebr nehrini geçiyorlar

Hollanda kraliçesi Vilhelmin İsviçre dağlarında resim yapıyor

Londrada yapılan yüzme yarışlarında Hollanda yüzme şampiyonunun güzel bir atlayış

Boşanma fazlalığı Amerikayı düşündürüyor

Bir profesör "İzdivaç müessesesi içtimâî tekâmül tavşanını çok geriden takip eden bir kaplumbağadır,, diyor

Son seneler zarfında Amerikada boşanmalar nazarı dikkati celbedecek derecede artmıştır. Avrupanın bazı memleketlerinde de görülen bu hastalık bilhassa Amerikada bütün şiddetle hüküm sürmekte, çiftler evlenme memuru önünde giydikleri elbiselerin ütüsü bozulmadan mahkemelere müracaat ederek akıl ve mantığın kabul edemeyeceği sebeplerle boşanmaya kalkmaktadır.

Meselâ Saint - Louis'de bir adam mahkemeye verdiği istidada karısının kendisine sabah kahvaltısı olarak yalnız domuz külbastısı ile lahana turşusu hazırladığını, başka yemek bilmediği için bunları yemeğe mecbur olduğunu, fakat artık tahammülü kalmadığından ayrılmalara karar verilmesini istemiştir. Hâkim kadını mahkemeye celbetmiş ve yeni bir yemek kitabı almasını tavsiye etmiştir.

Nev - Jersey'de bir kadın kocasının son günlerde ağaç üzerinde kurmuş bir çardakta yatmayı âdet edindiğini ve katiyen yatağa girmedikçe ileri sürerek boşanmalarını istemiştir.

Nevyorklu bir delikanlı evlenmelerinden evvel kayın babası kendisine haftada 45 lira harçlık vermeyi vadettiği halde bu vadi ancak bir ay tuttuğunu söyleyerek boşanma talebinde bulunmuştur. Hâkim delikanlıya evlenmenin bir ticaret işi olmadığını hatırlatarak kapıyı göstermiştir.

Ohioda diğer bir adam gözlerinden biri cam olan bir kızcağızla iki sene nişanlı durduktan sonra evlenmiş, fakat bu hâdiseden bir ay sonra mahkemeye müracaat ederek kızın noksanını yeni farkettiğini ileri sürüp ayrılmasını istemiştir. Hâkim bir insanın aldığı malı iyice muayene etmek mecburiyetinde olduğunu ve bunun için de kendisine iki sene gibi çok müsaid bir zaman bahşedildiğini söylemiş ve talebi reddetmiştir.

Kansas - City'de bir koca karısının spora çok meraklı olduğunu ve kendisini her akşam boks maçlarına sürüklediğini iddia ederek bu hayata tahammül edemeyeceğini söylemiştir.

Acaba Amerikadaki boşanmaların, aile geçimsizliklerinin hakiki sebepleri bunlar mıdır? Boşanmaların artması karşısında izdivaç müessesesi üzerinde ilmi tedkikler yapan ruhiyatçılarla içtimaiyatçılar geçimsizliklerin sebeplerini daha derinlerde ve bilhassa izdivaç müessesesinin bizzat kendisinde aramak lâzımgeldiğini iddia ediyorlar.

İzdivaç müessesesinin bugünkü vaziyetle ciddi surette meşgul olan Amerikalı bir âlim «Yarınki izdivaç müessesesi» isimle yazdığı bir makalede diyor ki:

İnsan, yaradılışı iktisadı mütemadiyen tekâmül eder. Bunun için bütün içtimai müesseseler de onu takip etmek mecburiyetindedirler. Eğer müvazene kurulmazsa aksaklıklar baş gösterir. Halbuki bütün içtimai müesseseleri insanın tekâmülüne uydurmağı zarurî gören son zamanın içtimaiyat âlimleri yalnız izdivaç müessesesini değışmez bir şey gibi kabul etmeğe mütemayildirler. Üzerinde yenilik yapmak cesaretini göstermediğimiz yegâne müessese, izdivaç müessesesidir.

Son zamanlarda bir sene müddetle birbirlerinden ayrı yaşamaya karar veren bir çiftten çok bahsedildi; herkes bunu bir tuhafılık saydı. Halbuki düşünülecek olursa müşterek hayata iki tarafın rızası ile sokulan bu tatil çok faydalı olabildiği gibi tahammül edilemez bir hale gelen evlilik bağının böyle kısa bir müddet çözülmü kalması ileride vukua gelecek katli bir ayrılmağı da önleyebilir. Karı kocanın tekrar şahsiyetlerine dönmekleri, birbirlerine karşı muhabbetlerinin artacağı ve bilhassa karşılıklı itimad getireceği tahmin olunabilir.

Şimdiye kadar kim bilir kaç rüya izdivaç bağile hakikat olamamıştır! Kurulan yuva ilk zamanlarda mesud görünür. Normal ve sade bir hayat sürer. İki taraf da içtimai ve ailevi vazifelerine noktası noktasına riayet ederler. Buna rağmen müşterek hayatın derinlerinde için için yürüten sinsi bir anlaşamamazlık gizlidir. Erkek ileride kendisini ezecek olan büyük mesuliyetler yüklediğini sanır. Karısına karşı duyduğu şefkat hissi, bu yuvayı bozmak korkusu onu miskin bir hayat sürmeğe mecbur eder. Karısına ruhundan ve hayatlarından başka herşeyi vermektedir. Fakat ortada hiç bir mahkemenin kabul edeceği bir ayrılık sebebi olmamasına rağmen bu yuva bir gün bozulacaktır.

Hakiki tarakkilerin hepsi şahsi hayatın ve hürriyetin tekâmülüne dayanır. Fakat pek az erkek ve kadın bu havaya kendilerini uydurabilirler. Kadın evlendiği adamdan kendisine tam bir sadakat bekler: Bununla beraber erkeği bağlın ip ne kadar uzun tutulursa onu kendisine o kadar yaklaştıraçağının ekseriya farkında değildir.

Bugün koca bulmak ve onu kendisine bağlamak sanatı bir çok kadınların yegâne meşgalesidir. Ve çok dafa kadınlar Mendelssohn'un izdivaç marşı çaldığı zaman giriştikleri işi muvaffakiyetle başardıklarını zannederler. Fakat evlenmenin bir çok fedakârlıklar ve aklı selim istiyen bir taahhüd, omuzlara ağır mesuliyetler yükleyen bir müessese olduğunu kavradıkları zaman yanıldıklarını anırlar.

Yükleri ırsî sevkatabilere kadar uzanan izdivaç yavaş yavaş medeniyetin gecikmiş bir çiçeği olan aşka kadar yükseldi. Şimdi de izdivaç müessesesine büsbütün başka bir zaviyeden bakmak temayüllü seziyor. Bu hâdisde izdivaç müessesesine yeni bir cephe vermek üzere olan içtimai tekâmülün bir ölçüsü olarak kabul edilebilir. Şüphesiz ilk zamanlarda bir çok hatalı tecrübeler yapılacaktır. Fakat böylece bugünkü kadının ve bu cesurane tecrübelerin ötesinden dünyanın öbür ucunda bile olsa hakiki erkeğini kendiliğinden bulabilecek iç hayatı zengin yeni bir nesil gelecektir. İşte o zaman izdivaç tamamen olan iki insanı birbirinden ayrı akibetlere değil ikisini de aynı neticelere ulaştıran, görünmez zincirlerden kurtulmuş bir anlaşma olacaktır.

Bugünkü izdivaç müessesesi içtimai tekâmül denilen tavşanı çok gerilerden takip eden bir kaplumbağadır. Hikâyenin aksine olarak bu sefer tavşan yerine kaplumbağa uyumuştur. Kaplumbağayı uyandırıp muntazam adımlarla tavşana yetişmesini temin etmek lâzımdır.

İşte Amerikalı âlimin fikirleri budur. **Ş. H. R.**

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Enebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittihadına dahil olmıyan enebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Cemaziyelâhır 16—Ruzuhızır 31

S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı
Va. 3.14 5.06 12.19 16.10 19.11 20.51
E. 8.01 9.53 5.06 8.57 12.00 1.43

İdarehane: Babiâli civarı Acımsuluk sokak No. 13

AKŞAM SPOR

Izmir muhteliti Aydın muhtelitini 4-8 yendi

B. muhteliti de Doğanspor takımile 1-1 e berabere kaldı

Yukarıda İzmir A muhte liti, aşağıda Aydın muhteliti

Izmir (Akşam) — Fuar münasebetile şehirler muhteliti arasında yapılması takarrur eden fuar kupası müsabakalarına hazırlanmakta olan İzmirin A. ve B. takımları pazar günü Alsancak sahasında ilk hazırlık temalarını yaptılar. Sahada pek az seyirci vardı. İzmir - Aydın muhtelitleri arasında yapılan müsabakayı 8 - 4 golle İzmir muhteliti kazandı. Müsabakaya tam saat 16 da ve Doğanspor - İzmir B. muhteliti takımlarının karşılaşması başladı. Takımlar şu kadroları muhafaza ediyorlardı:

Izmir B. muhteliti: Hakkı, Münir, Muammer, Fethi, Orhan, Süleyman, Abbas, Salâhaddin, Sabri, Hikmet, Cemal.

Doğanspor: Mahmud, Said, Abdullah, Halit, Macid, Necmi, Refik, Mehmed, Hakkı, Niyazi, Sami.

Doğanspor rüzgârı aleyhine alarak oyuna girdiği halde seri kombinasyonlarla muhtelit kalesini birden sardı. Fakat Saminin fena bir vuruşla top avuta gitti. 3 üncü dakikada Doğanspor, bir frikik kazandı. 5 inci ve 6 ncı dakikalarda muhtelit lehine iki korner oldu. Fakat her iki taraf da istifade edemedi. 13 üncü dakikada muhtelit iyi bir fırsat yakaladı. Salâhaddin topu kullanamadı. Devre sonuna kadar Doğanspor lehine daha iki korner oldu. Bunlar da semeresiz geçti. Devre sıfır sıfıra berabere bitti.

İkinci devre Doğansporun hâkim oynuyuşu başladı. 3 üncü dakikada takımın en tecrübeli oyuncusu olan Hakkının sağı gayreti sayesinde Doğanspor, oyunun müsavatinı bozdu. Muhtelitin mukabil akını bir fayda vermediği gibi Doğansporun avutla neticelenen bir kornerine mâni olamadılar. 12 nci dakikada ve Doğansporun hâkim oynadığı bir sırada muhtelitin solacağı aktı, topu muntazam ortaladı. Doğanspor kalecisi hatâlı bir çıkış yaptı ve Sabri topu boş kaleye atarak muhtelitin beraberlik sayısını yaptı. Muhtelitin bu golünden sonra Doğanspor birbiri üzerine 6 korner ve frikik kazandı, fakat bu fırsatlardan istifade etmesini bilemedi. Oyun da birazdan 1-1 berabere bitti.

Izmir 8 - Aydın 4

Takımlar şu kadrolarla sahaya çıktılar:

Aydın muhteliti: Fikret, Zihni, İsmail, Nurullah, Muhterem, Hüsnü, Turgut, Hamdi, Habib, Enver, Sungur.

Izmir muhteliti: Hilmi, Ali, Şeref, Rasim, Âdil, Enver, Hakkı, Ömer, Fuat, Said, Kemal.

Hakem: Antrenör Horesti.

Oyuna Aydın başladı. İzmir mukabil akınında Aydın kalesine dayandı, fakat her iki akın da semeresiz geçti. 5 inci dakikada İzmir takımı Ömerin ayağından ilk golünü kazandı, misafirlerin mukabil hücumu avutla neticelendi. 8 inci dakikada İzmir bir kornerden istifade edemedi. 11 inci dakikada Aydın soldan aktı ve Envern ayağından beraberliği temin etti. 15 inci dakikada İzmir lehine semeresiz geçen bir korner oldu. 19 uncu dakikada Aydın aleyhine endbol verildi, top hafif bir plâse ile Fuadın ayağına düşürüldü, Fuat vole bir şütle ikinci defa olarak Aydın kalesine soktu.

Şimdi İzmir takımı golün verdiği neşe ile oynuyor. Fakat fırsatlardan istifade edemiyor. Tehlikeyi atlatan Aydınlılar İzmir kalesine yükleniyorlar ve 30 uncu dakikada birbiri üzerine 3 korner kazanıyorlar. Oyun her iki tarafın semere vermiyen akınlarıyla devam ederken İzmir takımı soldan ani hücum yaptı, top Hakkıdan Saide, Saidden Ömere ve Ömerden Fuada geçti. Fuadın 3 üncü defa olarak Aydın kalesine gol attığı görüldü.

37 nci dakikada Aydın kalecisi plonjon yaparken fena halde yere düştü ve yaralanarak oyunu terketti. 3 dakika sonra İzmirliiler yine Fuadın ayağından 4 üncü sayıyı yaptılar. 43 üncü dakikada Aydın takımı, sağağının şahsi gayreti sayesinde 2 nci sayısını yapabildi. Devre 4-2 İzmir lehine bitti.

İkinci devrenin ilk dakikaları İzmir muhtelitinin tam hâkimiyeti altında geçti ve 4 üncü dakikada Saidein ayağından 5 inci gol yapıldı. Bu golü 9 uncu dakikada Hakkının penaltıdan attığı 6 ncı gol takip etti. Bu dakikadan 20 nci dakikaya kadar Aydın oyunda tam bir hâkimiyet tesis etti. Fakat gol çıkaramadığı gibi 21 inci dakikada İzmir lehine verilen kornerle mâni olamadı ve top ayaktan ayağa biraz yuvarlandıktan sonra Said ani

Radjo

13 Ağustos 938 Cumartesi
İstanbul — Ögle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla Türk musikisi, 13,30: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.
Akşam neşriyatı: 18,30: Hafif müzik: Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen, 19,15: Konferans: Prof. Salih Murat (Fen müşahabeleri), 19,55: Borsa haberleri, 20: Saat ayarı: Grinviç rasathanesinden naklen, 20,02: Müzeyyen Senar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,40: Hava raporu, 20,43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev, 21: Saat ayarı: Orkestra: 1 - Puccini: Manon Lescaut, 2 - Delibes: Mazurca, 3 - Rilenberg: Rossi gnoi, 4 - Pesse: Metto, 21,30: Necmeddin Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 22,10: Orkestra konseri: No-votniden naklen, Kemal Akel idaresinde, 22,50: Son haberler ve ertesi günün programı, 23: Saat ayarı: Son.

Ankara — Ögle neşriyatı: 12,30: Karışık plâk neşriyatı, 13,50: Türk musikisi ve halk şarkıları (Plâkla), 14,15: Ajans haberleri.

Akşam neşriyatı, 18,30: Plâk neşriyatı, 19,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule), 20: Saat ayarı ve arapça neşriyat, 21,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (H. Rıza), 21: Saksofon solo: (İbrahim), piyanoda Prof. Georg Markovitz, 21,15: Stüdyo salon orkestrası: 1 - Georges Boulanger: Juanita, 2 - Giovanni Brusso: Liedet de Wehmut, 3 - Manuel: Veil es hier so gemutit ist, 4 - Mario Trevisiol: Ein Abend an der noetse, 22: Ajans haberleri ve hava raporu, 22,15: Yarınki program ve son.

Avrupa istasyonları

Saat 20 de
Berlin 20 karışık muzika — Danzig 20 dans — Frankft. 20 Salzburg 1938 festivalerinden naklen Verdinin «Falstaff» operası — Brüksel 20 Salzburgdan nakil — Drotivç 20,15 dans — Helsingf. 20,55 orkestra — M. Ceneri 20,15 mandolin — Oslo 20,15 hafif muzika — Prag 20,20 konser — Roma 20,30 hafif muzika — Stokholm 20,45 dans — Strasbg. 20,30 konser — Rad. Toulouse 20,45 karışık muzika — Münih 19 danberi Vagnerin «Valküre» operası.

Saat 21 de
Danzig 21,10 orkestra — Frankft. 21,10 operaya devam — Königsbg. 21,10 karışık muzika — Leipzig, Berlin 21,10 Lehar havalaları — Münih, Deutschl. S., Kolonya 21 operaya devam — Saarbr. ve Hambg. 21,10 güzel melodiler — Stuttg. 21,10 büyük operet konseri — Viyana 21,10 eğlenceli muzika — Athlone 21,10 akordeon — Bari 21,15 Yunanca neşriyat — Belgrad 21 konser — Brüksel 21 operaya devam — Budap. 21,45 çingene çalgısı — Budap. II 21,45 piyano — Bükreş 21,15 dans — Drotivç 21 konser — Hilvers. I 21 hafif muzika — Kaşau 21,20 askeri muzika — Ostrovo 21 orkestra — M. Ceneri 21,30 - 23,15 opera muzikası — Oslo 21,35 orkestra — Prag 21,30 - 23 «Nis Katari» opereti — Sofya 21,45 hafif muzika — Sottens 21,20 Şubert konseri — Strasbg., Nis ve Rennes 21,30 konser — Rad. Toulouse 21,30 hafif muzika.

Saat 22 de
Danzig 22 orkestraya devam — Frankft. 22 operaya devam — Königsbg. 22 karışık muzikaya devam — Leipzig ve Berlin 22 Lehar havalalarına devam — Münih, Deutschl. S., Kolonya 22 operaya devam — Saarbr. ve Berlin 22 güzel melodilere devam — Stuttg. 22 operet muzikasına devam — Viyana 22 eğlenceli muzikaya devam — Belgrad 22,10 orkestra — Bordo 22,45 «Maité» opera komik — Brüksel 22 operaya devam — Budap. 22 çingene çalgısına devam — Bükreş 22,45 konser — Helsingfors 22,10 - 24 dans — Kopenhag 22 operet muzikası — Lüksembg. 22,15 orkestra — Milano 22 konser — Prag 22 operete devam — Sofya 22,30 dans — Rad. Toulouse 22,30 dans — Varşova 22,10 halk muzikası.

Saat 23 de
Hambg. 23,45 dans — Berlin, Leipzig, Kolonya 23,30 dans — Königsbg. 23,45 dans — Viyana 23,45 orkestra — Diğer Alman istasyonları 23,30 da Münihden naklen dans — Belgrad 23,15 dans — Borda 23 opera komiğe devam — Budap. 23,10 cazband — Drotivç 23,25 Alman muzikası — Helsingf. 23 dansa devam — Kopenhag 23,20 konser — Londra 23,30 Amerikan dans muzikası — Milano 23,45 dans — Oslo 23,15 dans — Rad. Paris 23,05 orkestra — Prag II 23,30 dans — Reval 23,15 dans — Roma 23,40 dans — Stokholm 23,15 dans — Rad. Toulouse 23,45 operet konseri.

Saat 24 den itibaren
Alman istasyonları 1 e kadar evvelki programlarına devam — Brüksel II 24 - 1 dans — Budap. 24,15 konser — Bükreş 24 konser — Drotivç 24,15 dans — Kopenhag 24 - 130 dans — Londra 24 dans — Lüksembg. 24 - 2 dans — Rad. Paris 24 - 130 dans — Rad. Toulouse 24 askeri muzika — Stuttg., Frankft. ve Berlin 1 - 4 gece konseri — Diğer Alman istasyonları 1 - 4 Breslavadan naklen gece konseri.

bir şütle 7 nci defa olarak topu Aydın ağılarına taktı, fakat bir dakika sonra Aydınlılar üçüncü gollerini atmakla mukabele ettiler. Buna rağmen 26 ncı dakikada Saidin İzmir lehine kaydettiği sekizinci gole mâni olamadılar. Bu dakikadan sonra İzmirliilerin bariz yorgunluğundan istifade eden Aydınlılar oyunu tamamille ve sonuna kadar İzmir kalesi önüne intikal ettirdiler, fakat 35 inci dakikada attıkları 4 üncü golden başka sayı yapamadılar. **Oyun da 8-4 İzmir lehine bitti.**

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM —Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur
Tefrika No. 186

Ayastafanosta toplanan âyan ve mebusan meclislerinin beyannamesi

Ahmed Rıza bey de istifasını icbar ve ikrah neticesinde vermiş olmasından naşi elbette meşru saymıyor, riyaset arzusundan geri kalamıyarak kanuni şekil itmam edilmedikçe bu makamda bulunması caiz olamayacağını düşünüyordu! Böyle fevkalâde ahvakte şekle riayetler pek âlâ ihmal edilebilirdi!

Şimdi millî meclise kimin reis olacağını tayin noktası kalmıştı. Kanunu esasi bu hakkı âyan reisine veriyordu. Fakat (kanunu esasi böyle ahval için sakittir) denilebilirdi. Said paşa riyaset için Ahmed Rıza beyi ileri sürdü. Ahmed Rıza bey de nezaketen mukabil teklifte bulundu. Nihayet ikisi de riyaset makamı olarak tahsis olunan yerde kaldılar.

İstanbul isyanı müzakereye konuldu. Mecliste hazır bulunan Mahmud Şevket paşa dinlenildi. Paşa, Hareket ordusunun Rumelideki galeyan üzerine toplandığını, şimdi millî meclisin emrine tâbi bulunduğunu bildirdi. Hareket ordusunun maksadı memlekette emniyetin iadesi ve kanunu esasiye sadık kaldıkça padişahın nefsinin ve hukukunun masuniyeti olduğunu temin etti.

O gün Mahmud Şevket paşanın mafevkinden müsaade almayarak mühim bir işe girişmiş olduğu için meclisten âdetâ af dileyen bir tavır vardı. Azim ve karar ile şüphe ve tereddüdün vicdanında mücadelede olduğu hiss olunuyordu. Korkunç bir diktatör böyle davranmazdı.

Mahmud Şevket paşanın bu hali mebuslar ve âyan üzerinde iyi tesir hasıl etti. Mahmud Şevket paşayı dinledikten sonra meclis hafi celseye nihayet verdi.

Şimdi mebuslarda da, âyanda da ihtilâle karşı telâkki ve zihniyet değişmiş görünüyordu. İhtilâlin evvelce ancak kabineye ve İttihad ve Terakki cemiyetine karşı askeri bir kıyamdan ibaret olduğunu düşünen ve bunu beyannamelerle ilân eden mebuslar artık 31 mart vakası hakkında İttihad ve Terakki tezini yani ihtilâlin meşrutiyyete müthiş bir darbe olduğunu, gayesi mutlakîyet ve istibdadı iadedden ibaret bulunduğunu kabul etmiş oluyorlardı.

Hareket ordusu süratle davranarak buna meydan bırakmamıştı. Bir çokları için yeni olan bu telâkki tarzı şimdi hararetle nutuklar, asabi tavırlar ile ileri sürülüyordu. Bu hissiyat ile ve memleketin selâmeti namına millî meclis Hareket ordusunun icraatını tasviv ederek onu bundan sonra kendi mukarreratını tatbik bir vasıta gibi gördüğünü ve herkesin bu kuvvete itaate mecbur bulunduğunu ilân etmeği muvafık buldu. Bu yolda bir beyanname neşrine karar verdi. Bu beyanname şöyle deniliyordu:

(Âyan ve mebusan meclisleri 1325 nisanın - rumî - dokuzuncu perşembe günü saat sekiz buçukta Ayastafanosta umumî millet meclisi halinde toplanarak ittifak ile şu maddeleri karar altına almıştır:

31 martta İstanbulda başlayan müellim istibdad hâdisesi ile meşrutiyyete vurulan darbenin ve bu suretle baş gösteren istibdadın külliyyen izalesi, meşrutiyyetin teminile memlekette asayişin iadesi ve istikrarı, hâdise müsebbiblerinin şeriat ve kanun ahkâmı dairesinde tedbirleri hakkında Hareket ordusu tarafından negroitunan beyannameler muhteveiyatını umumî millet meclisi tasvib eder. Ordunun emir ve hareketi milletin emellerine muvafık bulunduğu, bu sebeble umum için bunlara itaatın vacip olduğu cihetle buna muhalefet herhalde mesuliyet ve mücazâtı mucip olacağı beyan ve ilân olunur.

9 Nisan 1325

Meclisi umumî millî

Bu beyanname âyan reisi Said, ikinci reis Gazi Ahmed Muhtar paşalar ve mebusan meclisi reis vekili Talât bey imzalarıyla sadaret makamına da telgrafla bildirildi.

Bugün pek mühim bir hâdise daha vaki oldu:

Osmanlı donanmasının meşrutiyyete sadık üniteleri Hareket ordusile teş-

11 - 24 nisanı Babiâli caddesinde vukubulan müsademede şehid olan gönüllü askerlerden ve Şirayi Devlet hulefasından Macid Memduh bey

riki mesaiye karar vererek Ayastafanos önüne geldiler ve meclisin emrine âmade olduklarını bildirdiler.

Buna nasıl karar verilmiş olduğu hakkında bay Mahir Said bahriye yüzbaşısı - Ankara mebusu - Sami beyin ifadesine atfile (31 mart) eserinde şu malûmatı veriyor:

Amerika deniz manevralarından henüz avdet eylemiş münevver bahriye zabıtlarından yüzbaşı Sami bey ihtilâlin ilk günü bahriyeli Haydar ve Şehbenderzade Hilmi beylerle birlikte İstanbulda Demirkapıda bir apartmanda saklanmışlar. O akşam ihtilâlcilerden bir müfreze apartmanın kapısını zorlamış ise de üç arkadaş apartmandan kaçıp kurtulabilmiş, Sami ve Haydar beyler Kasımpaşıda Ali Kabuli beyin yeğeninin kocası ve menfa arkadaşları Ali Fahri beyin evine kapağı atabilmişlerdi.

Sami bey ertesi günü trenle Edirneye gider, vali Reşid beyle görüşür, halkı toplatırlar, meseleyi anlatırlar; heyecan uyandırır. Sami bey jandarma ve zabıtlardan mürekkeb bir heyetle İstanbulda dönerken (Kabakça) istasyonunda Edirne mebusu Talât beye tesadüf eder. Edirnenin halini ve yanındakinden başka kuvvet dahile geleceğini anlatır; birlikte Ayastafanosa dönerler.

Ayastafanosta filo hakkında fena haberler vardı. Sami bey ahvali tahkik etmek üzere sivil olarak İstanbulla geçer, gene Ali Fahri beyin evine gider. Menfa arkadaşları kaptan Rıza Şakir beyi orada bulur. Fakat o da donanmanın hali hakkında ciddi malûmat sahibi değildi. Rıza Şakir bey:

— Bahriye nezaretini kendi kendine ele alan bahriye erkânıharbiye reisi Rasim paşaya gidelim; onu ikna ederek filonun Ayastafanosa hareketi için filo kumandanına tahriri bir emir alalım...

Teklifinde bulunur. Sami, Rıza Şakir, Ali Fahri beyler Rasim paşaya giderek ziyaretlerinin sebebini anlatırlar. Rasim paşa evvelâ emri yazmağa başlamış iken sonra vazgeçerek:

— Ben tahriri emir veremem. Filo kumandanı Rüstem bey iyi adamdır. Ona gidip benden selâm söyleyiniz. Gelip beni görsün, yahut mesuliyeti üzerine alarak istediği gibi hareket etsin!

Dedi. Ali Kabuli beyin feci katlin-den zaten müteessir bulunan Ali Fahri bey köpürdü. Bir çok sert sözler arasında şunları da söyledi:

— Paşa, paşa! Tersaneyi bu hale getirenler sizin gibilerdir. Biz de maaziye nedametle onu tamir için belki harekete gelirsiniz diye size bu müracaatte bulunduk. Şimdi anlıyoruz ki aldanmışız! Sizin ne emrinize, ne hareketinize ihtiyacımız yoktur. Millet mutlak Abdülhamidden intikamını alacaktır!

Rasim paşa neye uğradığını bilemedi.

(Arkası var)

♠ A D 10 6 4		♠ R V 8 7
♥ —		♥ 9 7 6 3 2
♦ D V 8 5 2		♦ 9 4 3
♣ 10 9 8		♣ 6
♠ 9 3 2	♠ 5	
♥ V 10 8 5 4	♥ A R D	
♦ R 7 6	♦ A 10	
♣ 3 2	♣ A R D V 7 5 4	

Kâğıdı veren: Cenub.
Her iki taraf zonda.

Deklârasyon

Sistem	Cenub	Garb	Şimal	Şark
I	2 ♣ (a) 5 ♣ (c) Pas	Pas Pas Pas	2 ♠ (b) 6 ♣ (d) Pas	Pas
II	2 ♣ (e) 6 ♣ (g)	Pas Pas	2 ♠ (f) Pas	Pas
III	3 ♣ (h) 6 ♣ (j)	Pas Pas	3 ♠ (i) Pas	Pas

Deklârasyon hakkında notlar

- İki sinekle başlayan deklârasyon şileme davettir.
- Bir as ve bir rua veya iki asın bulunmadığını anlatmaktadır.
- Elde sağlam on bir leve bulunduğunu gösterir. Eğer ilk elde cenub birden beş sinekle deklâre etseydi, şileme davet mahiyetinde olacağından şimal, elindeki kâğıda bir deklârasyon yapmayıp pasla geçecekti. Binaenaleyh cenubun iki sinekle deklârasyona başlamasının maksud, şimal buna iki pika veya iki sanza, tu ile mukabele ettiği takdirde gransileme gidebilmek içindir.
- Şimalın muhafazakâr bir deklârasyonudur. Pika asından başka kupayı da kestiğine göre elin gransileme oynaması belki daha muvafık olur, fakat bunu temin etmek şüphelidir. Çünkü cenubun elinde kaçamıyacak bir karo boşu bulunabilir ve pika pası da geçmiyebilir.
- forse deklârasyonudur.
- Deklâre edebilecek bir renk göstermektedir.
- İhtimalki bu altı sinek yıplamaz, şimalın pikası rua damdan olabilir. Bununla beraber bu vaziyette söylenebilir.
- Sağlam on bir leve bulunduğunu gösterir ve ortağında bir as varsa gösterme davettir.
- Pika asının mevcudiyetini göstermektedir. Pikanın uzunluğu ne olursa olsun - as varsa mutlaka - deklâre edilir.
- Ortağında pika asının bulunduğunu öğrenmesi üzerine petişilem temin edilmiş demektir. Bu vaziyette gransileme de gitmek caz ise de çıkarmak şüphelidir.

Oyun

Oyun: Altı sinek Kozcu: Cenub

Garb pika valesini çıktı, cenub aldı. Bir çok masalarda, cenub muhasım taraftaki kozları aldıktan sonra yerin pika asına geçti ve ruayı kapmak ümidinde yerdin karo damını oynadı, pas yaptı. Bu teşebbüs akim kaldı ve bu yüzden bir leve kaybetti, maamafih kozcu oyununu çıkardı. Eğer pika pasına teşebbüs etseydi bu da geçmiyecekti.

Kritik

Kozcu bu eli biraz dikkatli oynasaydı on üç leveyi de yapabirdi. Bir rengin dışarıda bulunan yedi kâğıdı ekseriya dört - üç suretinde düşmüştür. Binaenaleyh yerdeki beşinci pikayı sağlamamak ve onun üzerine elden karo boşunu kaçmak mümkündür. Oyun şu suretle oynanmıştı:

İlk kupayı aldıktan sonra kozcu pikasını oynuyarak yerin asına geçmeli ve pika pasından sureti katıyede ictinab etmelidir. Yerdin gene bir pika oynuyarak elden kessmeli. Küçük bir kozla tekrar yere avdet etmeli, gene bir pika çekerek elden büyük onorla kessmeli. Müteakiben bir kozla tekrar yere geçmeli. Bu defa muhasım tarafın kozları da çıkmış olur. Bu suretle yerdin dördüncü pikayı oynanır, muhasım tarafın son pikası da düşer. Üçüncü defa olarak kozcu elinden bir onorla keser ve küçük bir kozla yerin son kozuna geçer. On üçüncü pika üzerine karosunu çıkar. Böylece gransilemi yapmağa muvaffak olur. Eğer ilk elde garb koz çıkarsa gransilem yapılamaz.

Yer değiştirecek
kiracılar tavsîye!

Akşam'ın KÜÇÜK İLANLARI'nı dikkatle okursanız kendinize en elverişli yurdu yorulmadan bulabilirsiniz. ★

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır. ★

Yedikule civarında Saidin babasını ararlarken,
Aryüs, vaziyeti inceden inceye öğreniyordu

— Yolda gelirken gördüğüm Arap başları bunlardı demek?!

— Evet. Fakat, bu Arapların içinde Saidin babası olacak kadar ihtiyar bir adam yoktu sanıyorum.

— Bunu anlamak çok kolaydır, Haşmetmaap! Bu işi yapan kumandanınıza bunların arasında sol kolu çolak ve sol ayağı topal bir ihtiyar var mıydı diye sorarsanız, mesele çabuk meydana çıkar.

Mihail ellerini birbirine vurdu. İçeri bir nöbetçi girdi.

— Bana Teofilosu çağırınız!..

Biraz sonra general Teofilos İmparatorun yanına geldi.

Mihail sordu: — Başları vurulan Arapların hepsini tanıyor musun?

Teofilos: — Evet, Haşmetmaap! dedi. Hepsini yakından tanırım.. birer birer sorguya çektikten sonra vurdurdum başlarını.

— Çok âla. Bunların arasında çolak ve topal, aynı zamanda da çok ihtiyar bir adam var mıydı?

— Hayır, Haşmetmaap! Hepsinde sağlam, tam uzuvlu, ve çoğunun yaşı kırkı bile bulmamış Araplardı. İçlerinde bir tek ihtiyar yoktu.

İmparator bu vesile ile şu noktayı da öğrenmek istedi: — Böyle çolak, alil ve ihtiyar bir Arab varsa, bu adam şehir içinde kolayca saklanabilir mi?

— Şüphesiz. Bu kadar büyük bir şehirde bir değil, bin kişi saklanabilir. Biz ele geçirebildiklerimizi kılıktan geçirdik. Eğer müsaade ederse, şimdi yeni yapacağımız bir taramada yüzlerce Arab daha elde edebiliriz.

— Hayır. Şimdilik böyle bir taramaya lüzum yok.

Aryüs söze karıştı: — Şu halde Saidin babası surlara yakın bir kulübede yaşıyor demektir. Şimdi onu bulmak kolaylaştı.

Ve imparatorun ağzını açmasına meydan vermeden, hemen şu sözleri ilâve etti: — Bana müsaade ediniz, haşmetmeab! Generaliniz veya tensib buyuracağımız bir başka kimse ile Saidin babasını arıyalım..

İmparator Mihail bu teklifte hiç bir gayri tabilik görmüyordu. Aryüs şimdi Bizanslıların arasında ve imparatorun elinde bulunuyordu.

Bu sırada babasının yanına gelen veliahd Andronik te: — Bir kişiden korkulur mu? Saidin babasını bulmakla muhasaraya nihayet verilecekse, şehrin dört köşesinde arıyalım onu.

Demisti.

İmparator emir verdi. Saray teşrifatçısı Periklisi bu işe memur etti. Ayrıca bir hassa zabitanı da yanlarına verdi. On iki kişilik bir muhafız takımı ile o gün öğleden sonra saraydan çıktılar.. surlara doğru yürümeye başladılar.

Aryüs: — İlk önce Yedikule civarında bir araştırma yapalım.

Dedi. Periklis.

— Siz Bizansı tanımıyorsunuz, sinyor! — diye cevap verdi — Onu ancak (Romanos Portas) civarındaki yabancılar mahallesinde bulabiliriz. Yedikulede Katalonya muhacirleri ile adalı Rumlar oturmaktadır.

Aryüs en ziyade ve her şeyden önce o civardaki asker kesafetini öğrenmek istiyordu.

— Said bana, babasının bir vakitler Yedikulede bir balıkçının evinde misafir kaldığını söyledi. İlk önce orada arıyalım. Bulamazsak, dediniz semte gideriz.

Periklis asker almadığı için, Aryüsün teklifinde bir mahzur görmüyordu.

Yedikuleye gittiler.

Aryüs, Yedikulede neler gördü?

Periklis küçük bir kulübenin önünde durdu:

— Akşam oldu, sinyor! Eğer bu kulübedeki adamlar da ihtiyar Arabı tanımıyorsa, saraya dönmeliyiz.

Aryüs: — Saraya eli boş mu döneceğiz? dedi. Romanos Portasa gitmiyecek miyiz?

— Oraya da yarın gideriz, sinyor! Vakit çok geç oldu. İmparatorun yemek zamanı yaklaştı.

— İmparatora sarayda yemek verecek sizden başka kimse yok mu?

— Vâr amma, sofrada mutlaka benim de bulunmam lâzım.

— Sofrada bir vazifeniz mi var?

— Evet. İmparator yemek yerken kendisine masal anlatırım.

— Masal dinlemeden yemek yiyemez mi haşmetmeab?

— Hayır. Bu, haşmetmeabın yeni bir itiyadıdır. Arabalar şehri muhasaraya başladıktan sonra, imparatorun masalsız yemek yediği vaki değildir.

— En ziyade hangi masalları söylersiniz imparatora?

— Kendisi Cengizin ve Kubilâyn aklına aîd hikâyelerden çok hoşlandığı için, daima şark masallarını anlatırım.

— O halde Moğol tarihini çok iyi biliyorsunuz demektir. Kubilâyn Çinde yaptırdığı yeni saraydan da bahsetmişsinizdir elbette!..

— Hayır. O muazzam saray hakkında henüz esaslı malûmat elde edemedim. Sarayın on dört bin sakini ve kırk bin muhafızı varmış diyorlar...

Bu sırada kulübenin kapısını çalan hassa zabiti şen bir sesle Periklisin yanına sokuldu:

— Ev sahibi bir kaç yıl önce burarlarda bir ihtiyar münzevinin oturduğunu, fakat bir gece esrareniz bir şekilde ortadan kaybolduğunu söyledi. Başka bir şey bilmiyorlar.

Dedi.

Acaba bu bir tesadüf müydü?

Aryüs derhal kapıya koştu..

Odadan şöyle bir ses duydu:

«Allahım, sen siperde düşmana göğüs geren oğlumu koru! Ve sen imparatora insaf, merhamet ver: Bizanslıları fazla ezmesin!»

Aryüs, yerlilerin imparatorun zulmünden bezdiklerini ve Allahtan başka şikâyet edecek bir kapı bulamadıklarını anladı. Zaten saraydan Yedikuleye gelinceye kadar, Aryüs, herkesin yüzünü solmuş ve neşesiz görmüştü. Güçlü kuvvetli erkeklerde bile göze çarpan bir bezginlik vardı.

Aryüs bir şey duymamış gibi davrandı.

Periklise döndü:

— Saidin babasının izini bulduk demektir. Madem ki burada vaktile münzevi bir ihtiyar varmış. Bu adam, şüphe yok ki, Saidin babasıdır.

Periklis, yerli Ruma sordu: — Arab mıydı o ihtiyar?

— Yüzünü bir kere bile görmedik... Odasına kapanmış.. «Allaha giden yol» arıyormuş. Ondan herkes korkardı. Hangi milletten olduğu belli değildi. Araba, Yahudiye çok benzerdi. Saçı sakalı birbirine karışmıştı.

Aryüs sevindi.

Kendi kendine: — Şu adama imparatorun hazinesini verseydim, bana bu cevabı vermezdi.

Diye söylendi.

Sonra Periklise döndü:

— İhtiyar münzevi her halde buradan «Yabancılar mahallesi» ne gitmiştir. Madem ki imparatorun sofrasında bulunmağa mecbursunuz. Hemen saraya dönelim... Yarın da «Romanos Portas» civarında araştırma yaparız.

Kulübenin önünden ayrıldılar.

(Arkası vra)

nan bir şarkıya kulak kabartır ve heyecanla bana:

— Dinle... der...

Çalınan şarkıya kulak veririm. O so-

rar:

— Duydun mu?

— Duydum tabii...

— Bu şarkıyı ilk defa seninle ne zaman işitmiştik bil bakayım...

Ben korka korka cevap veririm:

— Hatırlamadım karıcığım...

— Vay alçak... Vefasız... Aşkımızın heyecanlı hatıralarını ne çabuk unuttun. Bilmiyor musun? Bir gün Bos-

tancıda, bir çam ağacının altında oturmuştuk. Uzaktan bu şarkı çalınıyordu. Sen benim elimi avuçlarının içine almıştın... Bu şarkı çalınırken ilk defa parmaklarımın ucunu öpmüştün. Unuttun ha? Unuttun ha?

Ben ne bedbaht bir kadınıym... Vefasız, vefasız...

Haydi bundan sonra dehşetli bir kavgaya...

Yahut vapurla meselâ Adaya gidiyoruz değil mi? Uzaktan Moda koyu görünür...

Feriha hemen beni dürtür:

— Moda koyuna baksana...

— Bakıyorum karıcığım...

— Burası sana ne hatırlatıyor...

Cevap vermem... O köpürür:

— Gene unuttun değil mi? Gene unuttun değil mi? O güzel, şiirli gün-

ler nasıl aklından çıktı? Başının içinde eski hatıraları ne zaman sildin? Hatırlasana... Seviştığımız güzel gün-

lerin birinde Moda koyuna inmiştik. Orada ayaklarımızı denize sokmuş, iki mektep kaçkını haylaz gibi aksama kadar eğlenmiştik... Vefasız, vefasız... Bunlar unutulacak şeyler mi?..

Ve bundan sonra aramızda öyle bir kavgaya başlar ki Ada gezintisi burnumuzdan gelir...

İşte bu eski hatıralar olmasa Feriha ile saadetimize hiç diyecek yok... Fakat bu hatıralar beni çok müşkül bir vaziyete sokuyor. Çünkü bunların hepsini hatırd tutmağa imkân yok. O kadar çok hatıralarımız var ki hangi birini aklında tutacaksın.

Maamafih ben kolayım buldum. Feriha ile bütün hatıralarımızı tesbit ettim. Not defterine yazdım. Vaktim oldukça bu defteri açıyorum. Aşk hatıralarımı ezberliyorum. Bu suretle Ferihanın yanında bir pot kırmaktan kurtuluyorum.

Şimdi bana müsaade... Aşk hatıralarımı ezberlemeğe başlayacağım.

Arkadaşım böyle söyliyerek küçük bir defter açtı. Yüksek sesle ezberlemeğe başladı:

«12 Ağustos... Feriha ile Taksim bahçesinde yağmura tutulduğumuz gün... 26 Ağustos Feriha ile Modaya gidip ayaklarımızı denize soktuğumuz gün... 1 Mayıs Feriha ile Mecidiye kö-

yüne gidip kirlarda dolaştığımız gün... Ve saire ve saire...

Hikmet Feridun Es

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Tak-sim: Limonciyan, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Dellâsuda, Tepebaşında Kinyoli, Galata: Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Hüsnü Onar, Fatih: Sarı-rahane İbrahim Halil, Karagüm-rük: Ahmed Suad, Bakırköy: İstan-bul, Sarıyer: Nuri, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş: Süleyman Receb, Fener: Emiliyadi, Kumkapı: Belkis, Küçükpazar: Bensason, Samatya: Kocamustafapaşada Rıdvan, Alem-dar: Çağaloğlunda Abdülkadir, Şeh-darini: Topkapıda Nâzım, Kadıköy: Pazaryolunda Rifat Muhtar, Modada Alâaddin, Üsküdar: İskelebaşında Merkez, Heybelliada: Halk, Büyüka-da: Şinasi Rıza.

Her gece açık eczaneler:

Yeniköy, Emirân, Rumelhisarı, Or-taköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe ve Anadoluhisarındaki ec-zaneler her gece açıktır.

Cemal:

— Azizim, dedi, bir insanın haya-

tında aşk hatıraları kadar güzel şey olur mu? Ben bayılırım aşk hatırala-rına... Hele Feriha ile son maceramız-daki hatıralar... Of, of birader... Bun-ları düşündükçe ne derin zevk duydu-ğumu tasavvur edemezsin. İstanbul her köşesinde Feriha ile bir aşk hatı-

ramız vardır. Aşağı yukarı her şarkı bana Feriha ile geçen güzel bir günü hatırlatır. Fakat ne dersin Ferihaya son derecede aşıkım. Muhakkak onun-la evleneceğim.

— Haydi hayırlısı...

Cemalden ayrıldım. Arkadaşımı bundan sonra uzun müddet kaybet-tim. Aradan iki sene kadar geçti zan-nederim. Bir gün Florya treninde ona rasladım. Beni görünce pek sevindi. Sordum:

— Nasıl mesud musun?

Dudağıma büktü:

— Mesudum. Fakat ah şu Feriha ile aramızdaki aşk hatıraları olmasa...

Bu hatıralar beni son derece bedbaht ediyor... Dedi, meğer dünyada aşk hatıralarından daha fena, daha korkunç şey yokmuş.

Şaşırmıştım:

— Ne çabuk fikrini değiştirdin?.. dedim, geçen sefer birbirimize rasgele-diğimiz zaman: «Dünyada aşk hatıralarından daha güzel ne vardır?» di-yordun...

Cemal:

— Ah... Ah... dedi. meşhur bir söz vardır: «Karamanın koyunu, sonra çıkar oyunu..» derler. Aşk hatıraları da bana sonradan öyle bir oyun oy-nadılar ki...

— Neden?

— Anlatayım da dinle... Bizim Fe-riha ile aramızda öyle çok hatıralar vardır ki sorma...

Meselâ bir gün Feriha birdenbire bana sorar:

— Bugün ayın kaç?

— 12 Ağustos!..

Gözlerini tatlı tatlı süzerek:

— Bu tarih sana bir şey hatırlat-mıyor mu?.. der...

Ben şaşırdım:

— Ne gibi?..

O benim bu şaşkın halim üzerine küplere biner:

— Ne? Ne? Demek 12 Ağustos sana bir şey hatırlatmıyor ha... Hain, ve-fasız, Alçak... 12 Ağustos tarihine karşı demek bu derece lâkaydsın öyle mi? Hani bundan dört sene evvel sevişirken 12 Ağustos günü Taksim bahçesinde buluşmuştuk. Bahçede çi-çekler arasında dolaşırken şiddetli bir yağmura tutulmuştuk. Yağmurdan korunmak için bir ağacın dalları al-tına sığınmış, dakikalarca orada kal-mıştık. Demek artık 12 Ağustosu ha-tırlamıyorsun.

Ertesi günü karım etrafı koparılmış bir kibrit kutusunu bana gösterir ve sorar:

— Bu kibrit kutusu sana ne hatırlatıyor?

Boş bulunurum:

— Hiç bir şey!.. derim.

Sen misin bunu söyleyen? Karım hiddet içinde bağırmağa başlar:

— Ne?.. Ne? Etrafı koparılmış bir kibrit kutusu sana bir şey hatırlatmı-yor ha... Nasıl unutabilirsin? Nasıl bu derece aşk hatıralarına sadakatsizlik edebilirsin... Dört sene evvel bir yaz gününü hatırlasana... Hani bir pas-tahaneye oturmuştuk ta, sen o günü biraz sinirli idin. Önündeki kibrit ku-tusunun kenarlarını koparıp koparıp atıyordun. Sonra ben bu kırık kibrit kutusunu çantama koymuştum. O günün hatırası diye saklamıştım. Na-sıl nasıl sen bunu unutabiliyorsun?..

Başka bir gün Feriha uzakta çalı-

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Ceki Kugan

Hatırlıyorsunuz değil mi?.. Bir zamanlar sinemada erkek bir Şirley vardı. Adı, Ceki Kugandı...

Cekinin üvey babası vardı. Çocuğun kazandığı paraları Ceki yirmi bir yaşına gelince kendisine iade etmek üzere aldı, fakat Ceki yirmi bir yaşına gelince on para bile vermedi...

Ceki sinemada çalıştığı zaman tam 4 milyon dolar kazanmıştı...

Ceki üvey babasına anası aleyhine bir alacak davası açtı... Bu davanın neticelenmesi seneler sürecektir. Şimdi Ceki Amerikada bir tiyatrodan az bir maaşla çalışıyor. Resimde makyaj yaparken görüyorsunuz.

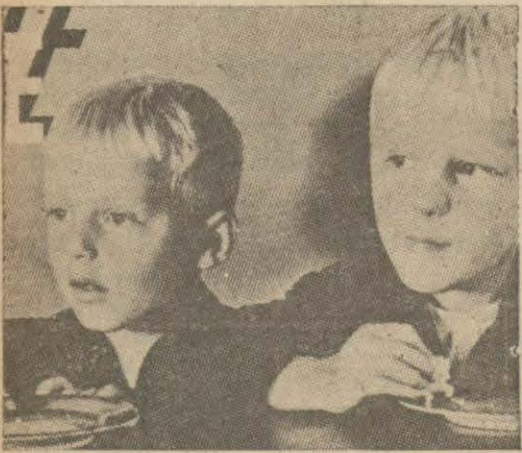
Ufak tefek şeyler

Son zamanlarda Avrupa ve Amerikanın bir çok demiryollarında işliyen otomotrisler saatte 150 kilometre yol alıyorlar.

Şimali Amerikada Meydov Brub stadında oynanan atlı polo maçını 50,000 kişi seyretti.

Amerika Alaskada Ren geyiği yetiştirmektedir. İki sene evvel o civarda mevcut 1000 kadar geyik 8000 olmuştur.

İkizler kampı

Almanya'da ikiz çocukların neden hasıl olduğu tedkik ediliyor. Bunun için bir doktor bir kampa kızıl erkekli bir alay ikiz topladı.

Her ikiz doğan çocuk birbirine benzemiyor. İkiz kardeşler arasında birbirlerinden ayırd edilemeyecek kadar birbirine benzeyenler olduğu gibi, birbirine hiç benzemeyen kardeşler de vardır. Ancak ikiz kardeşlerden ekserisinin boyları ve ağırlıkları birbirlerine müsavi oluyor. Bu şekilde doğan ikizlerden biri yaşarsa öbürü de yaşıyor, biri ölürse öbürü de ölüyor.

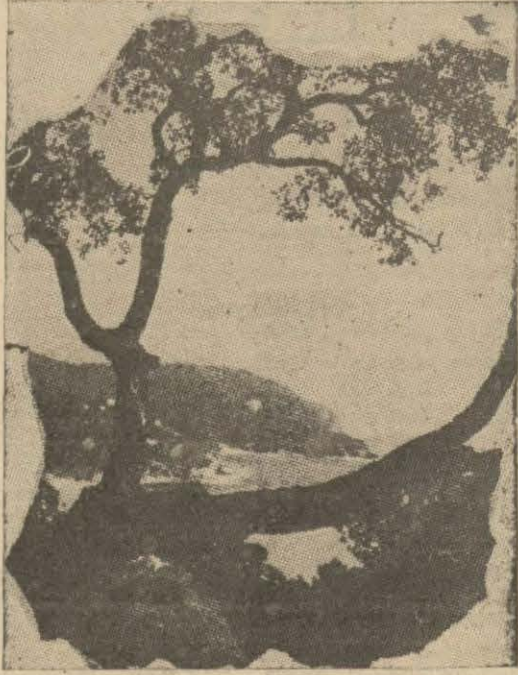
Sayfiyede yaşamasını öğrenin

Sayfiyeye yorgun gelince her şeyden önce rahat edin, dinlenin... İyice dinlendikten ve kuvvetinizi topladıktan sonra gezmeğe, oynamağa başlayın.

Geceleri erkenden ve ilk zamanlar geç kalkın, uyansanız bile yataktan çıkmayın... Sabahları tembellik hissedersenizin vücudları iyice dinlenmemiş demektir.

Eğer yürüdünüzse, spor yaptıysanız bir çeyrek soluk almadan yemeğe oturmayın.

Araba veya otomobil ile gezmek iştiha açar amma, spor sayılmaz.

Sayfiyeye gitmek sade yanmak, tunc renkli olmak demek değildir, sayfiyeye sırf bunun için gidilmez.

Nasıl bir saat spor yapmak vücudü gürbüzleştirir, adalelere küsayış verirse, bir saat okumak ta fikri açar, düşünceye küsayış verir.

Sayfiye kışlık hayatınızdan tamamiyle başka bir hayat olmalıdır. Sayfiyede münakaşa, kavga, çekişme olmamalıdır.

Yazın sayfiyede hava her zaman güzeldir. Yağmur yağarsa: Oh ne güzel hava, yağmur altında dolaşmak hoş oluyor diyin... Rüzgâr eserse sevinin: Rüzgâr enerji kaynağıdır! Hükümünü verin.

Uyuyan şantöz

Budapeştede "ses mucizesi" adile anılan şantöz Livia vardır. Bu kadının sesi cidden harikulade bir sestir; çünkü 3 oktavlıdır.

Normal bir ses 13 nihayet 14 nota kadar çıkar, Liviann sesi ise 21 - 22 nota kadar yükseliyor.

Son zamanlarda Livia şarkı söylemek üzere halkın önüne çıkınca nutku tutulmağa başladı, hançaresine felç geliyordu. Meşhur doktor Mikael hastalığı teşhis etti. Şimdi konser vereceği geceler doktor, Liviayı ipnotize ederek uyutuyor, Livia da bu şekilde sahneye çıkıyor şarkılarını söylüyor.

İleri... Marş!

Telsiz Meksika: Alaskaya, Kamçat-kaya kadar uzanan sahillere kısa bir haber verdi:

— Pribilof sürüsü yola çıktı.

Her sene telsizle verilen bu haber üzerine binlerce avcıyı harekete getirir. Avcılar tam zamanında Pribilof sürüsüne raslamak için ava çıkarlar.

Pribilof sürüsü iki milyonluk fok balığı ordusudur. Meksika sahillerinden kalkıp yazı geçirmek üzere Pribilof adasına giderler.

Gönüllü can kurtaranlar

Sidney plâfları dünyanın en güzel plâflarıdır. Bunun için o plâjlarda binlerce yüzücü bulunur. Ancak o plâjlarda denize girenlerin hayatları da tehlikeye girer: Sular çok anafordur ve bazan köpek balıkları da ziya-ret eder.

Yüzücülerin hayatlarını korumak için bir birlik teşekkül etmiştir. Bu birliğin azaları dinç ve gürbüz atletlerdir. Sahilde kayıklarla dolaşırlar ve güçlüğe düşen bir yüzücüyü görünce derhal küreklere sarılıp imdadına koşarlar.

Bu can kurtaran gençlerin pazu kuvvetleri harikuladedir.

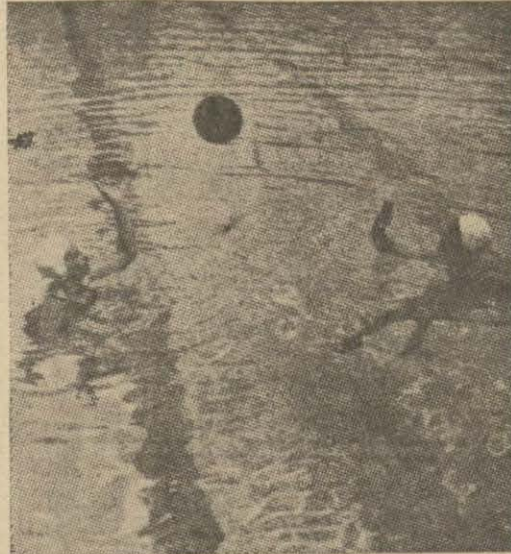
Denize girin

Yazın sayfiyede günün eğlencesine denizden başlayınız. Deniz insana neşe verir, hayat verir, hareket ihtiyacı verir.

Deniz saati gelince, sevişen, anlaşılan, neşeli arkadaşlar bir araya geliniz; mayolarınızı giyiniz, soluğu plâjda alınız.

Deniz kenarında kahkaha savuran insanların şakrak sesi, denize yeni giren korkakların cesaretini artırır. Sudan korkan zeki çocuklar bile güle oynaya denize girer.

Ancak doktora sormadan denize girmeyiniz. Güneş banyosu ve sıcak kum sıhate faydalı olduğu kadar suistimal edilirse zararlı olur. Bunun için denize girenler doktorun tavsiyelerine riayet etmelidirler.

En pahalı çerçeve

Yeryüzünün en pahalı çerçevesi Milan kilisesindeki Rafaelin «Meryemle oğlu» tablosunun çerçevesidir. Çerçeve som altındır. Üstünde pırlantalar vardır. Değeri 6,228,000 franktır.

Çünkü

Müşteri sordu:
— Neden başıma saç ilacı sürerken eldiven giyiyorsunuz?..
Berber gülümsedi:
— Ellerimde saç çıkmasın diyel..

Süveyş kanalı

Süveyş kanalı açıldı açılalı ıslah edilmektedir. Vasatı genişliği on metre, derinlik te 60 metredir. Bir gemi Süveyş kanalından 12 - 14 saatte geçer.

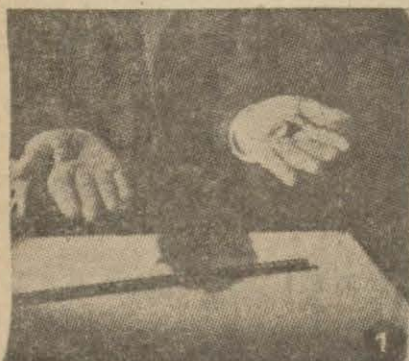
Ağustos Bilmecesi

Bu dökülen yaprakların arasında bir kuş saklanmış. Bu kuşu bulup siyah veya renkli kalemle çiziniz kesip bize gönderiniz.

Bilmecemizi doğru halledenlerden birinciye: 10 lira, 2 nciye: 5 lira, 3 üncüye: Fotoğraf makinesi, 4 üncüye: Perger takımı, 5 inciye: Güzel bir muhtıra defteri, ayrıca 75 kariimize de muhtelif hediyeler verilecektir.

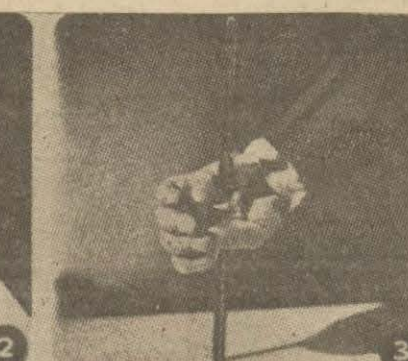
Ne sihirdir ne keramet, elçabukluğu marifet

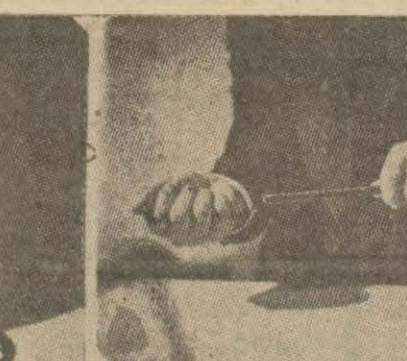
Bu yüzükle bu değnek hile yapılır...

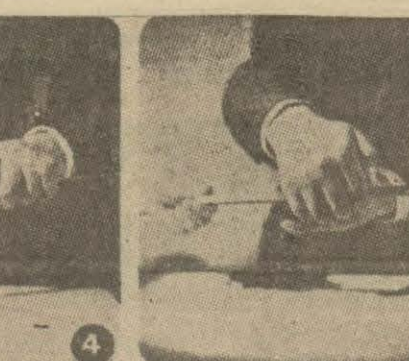
Yüzüğü gûya sol elinizden sağ elinize geçirirsiniz...

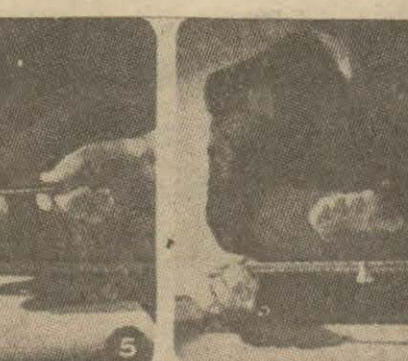
Ama yüzük sol elinizde kalır; hem de değneğe geçmiştir...

Değneğin iki ucundan işi bilmiyen iki kişi tutar...

Gûya yüzük bulunan sağ elinizi değneğe koyarsınız...

Ve birden çekersiniz: Herkes yüzüğün değneğe nasıl geçtiğine şaşar...

İstanbul 3 üncü icra memurluğundan:
Haczen paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına = 5200 = lira kıymet takdir olunan Edirnekapıda Terakken- de Kasım ağa mahallesinin Eski Çukur- bostan ve yeni Hacı Mehmed ağa Çık- mazı sokaklarında Eski 1, 8 mükerrer ve 3 defa 8 mükerrer Yeni 1/1, 3, 1/2, 1/1, 1 numaralarla murakkam sağ tarafı bos- tanın sed duvarı sol tarafı mezkûr bos- tanın deresi arkası belediye aid arsa cephesi Mehmed ağa sokağına mahdud bostan geçidinden münkalip mutfak ve ahır ve 2 haneyi müstemil bir kıta bos- tanın 8 hisse itibarıyla 6 hissesi açık art- tırmaya konulmuş olup 15/9/938 tarihine müsadif perşembe günü saat ondan on ikiye kadar dairemizde birinci açık arttırması icra ve artırma bedeli mu- kadder kıymetten satışa çıkarılan his- seye müsp kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmak suretiyle en fazla arttıran üstün- de bırakılacaktır. Aksi halde artırma on beş gün müddetle temdid edilerek 30/9/938 tarihine müsadif cuma günü ay- nı saatte dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmada mezkûr gayri menkul hissesi en çok arttıran uhdesine ihale olunacaktır. Satış peşin para iledir. Art- tırmaya girmek isteyenler takdir edilen kıymetten satış mukarrer hisseye isabet eden kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbe- tinde pey akçesi veya ulusal bir banka- nın teminat mektubunu vermeleri lâzım- dır. Mezkûr gayri menkulün nefsinde doğan bilmümle birikmiş vergi mükellefi- yeti borçluya aid olmak üzere satış be- delinden istifa olunur. Yirmi senelik va- kıf tavis bedeli ile delilîye resmi alıcıya aittir. Hakları tapu sicilleriyle sabit ol- mıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâ- kedarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair vukubulacak iddialarını ilân tari- hinden itibaren yirmi gün zarfında evra- kî müsbetlerle birlikte dairemize bil- dirmeleri icab eder. Aksi takdirde hak- ları tapu sicilleriyle sabit olmiyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmırlar. Mezkûr gayri menkulün evsafı umumiye- si: Mahallen 3 numaralı ev: Bir katlı ve ahşab ve kapının önü çimento bir ba- samaklı olup antrenin zemini çimento ve ahşab döşeli bir koridor üzerinde kar- şılıklı 3 oda alaturka bir helâ vardır. Ve odanın birinde yük mevcuttur. Ve zemini çimento ocağı olan mutfak var- dır. Ön cephe pencereleri demir par- maklıktır. Bu binanın yanında Adi mo- loz taşı duvarlı ve harab çatılı zemini toprak ahır vardır. Mahallen 5 No. 11 ma- hal: Bu bina iki katlı çimento bir du- varları adı moloz taşı duvarlıdır. Zemin katı: Zemini toprak antre karşılıklı iki oda aralıkta gusulhane ve bir gün helâ vardır. Birinci kat: Küçük bir sofa üze- rinde karşılıklı iki oda mevcuttur. Ve bu hane yanında bir katlı adı moloz ta- şı duvarlı ve bir kısmın zemini ahşab ve bir kısmın toprak ocağı vardır. Bahçede biri evlerin yanında büyük bir bostan kuyusu ve yanında moloz taşı duvarlı ha- vuz vardır. Bostanın diğer mahallinde bir bostan kuyusu daha mevcut olup 108 adet dut, 75 adet erik, seftali, 36 adet ayva, 30 incir ağaçları vardır. Heyeti umumiyesi 12000 metre murabbaı saha- sındadır. Bundan 58 metre murabbaı bir katlı ev ve gene 58 metre murabbaı ahır ve 47 metre murabbaı iki katlı ev ve 19 metre murabbaı mutfak ve 12, 20 desi- metre murabbaı havuz olup geri kalanı mezu bostandır. Ve mezkûr bostan Çu- kur Bostan namile maruf olduğu ve da- ha ziyade malûmat almak isteyenler 20/8/938 tarihinden itibaren dairemizde açık bulundurulacak artırma şartname- sine ve 937/4679 No. dosyasına müracaat- la lâzımgelen malûmat ve izahatı al- mış ve öğrenmiş olacakları ilân olunur. M. 1733

Emsali arasında en güzel ve şık
Mobilyalar satan
(Eski HAYDEN) Yeni

BAKER Mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON; YEMEK ve
YATAK ODASI takımlarının zen-
gin çeşitleri her yerden iyi şartlar
ve ucuz fiatlarla bulursunuz.

Dr. FETHİ

LABORATUVAR
Cerrahpaşa hastanesi
bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevadı gal-
ta tahlilleri ve (İDRAR VASİTA-
SILE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİN-
DE KATI TEŞHİSİ) yapılır.

BeYOĞLU : Taksime giderken Meşelik
sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş
bir park içinde, konforu mükemmel,
bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü
hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatları ile fi-
tik, apandisit, basur ve diğer ameliyat-
lar için çok ucuz hususî fiatlar. Orta-
köy, tramvay yolu, Muallim Naci cad.
111 - 115. Telefon: 42221.

ZAYİ

6311 sicil sayılı ehliyetnamemi ve 1654
plaka otomobilin karnesini zayı ettim.
Yenilerini alacağımdan eskinin hükmü
yoktur.

SİLEYMAN

Yüksek deniz ticaret mektebi müdürlüğünden:

- 1 — Mektebin yüksek kaptan ve makina birinci sınıflarına lise mezunu ta-
lebe alınacaktır.
- 2 — İsteklilerin mektep müdüriyetine karşı yazacakları istidnamelerine
aşağıda yazılı evrakı rapetmeleri lâzımdır.
A — Hüviyet cüzdanı
B — Aşı kâğıdı
C — Tahsil vesikası. Aslı veya tasdikli sureti.
D — Polisçe musaddak iyi hal kâğıdı.
E — Velilerinin izahlı adresi ve tathik imzaları.
F — 6X9 eb'adında altı adet kartonsuz fotoğraf.
3 — Yazılma işi 22 ağustos 938 pazartesi gününe kadardır.
İstekliler muayenei sıhhiye için o gün saat 8 de bizzat mektepte bulunma-
lıdır. (5340)

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

Cinsi	Miktarı	Muhammen fiyatı	Teminatı	İhalesi
Arpa	9,000 kilo	5,5 Kr.		
Kepek	8,000 "	4 "		
Ot	2,000 "	4 "		
Saman	2,000 "	2,5 "		
Buğday	8,000 "	7 "	113	25/8/938 saat 15
Lahna	28,000 "	5,5 "		
Havuç	25,000 "	6,75 "		
Pancar	30,000 "	4,25 "		
Marul	14,000 A.	2 "		
Salatalık	14,000 "	1,5 "	375	25/8/938 saat 15,30

Tıp Fakültesi laboratuvar hayvanları için alınacak yem ve sebzeler yu-
karda yazılı tarih ve saatte Rektörlükte açık eksiltmeye konulmuştur. İstek-
lilerin teminat ve ticaret odası vesikasıyla komisyona gelmeleri. Şartnamlar her
gün Rektörlükte görülür. (5248)

KANZUK

Karaciğer, böbrek, taş ve kumların-
dan mütevellid sancılarımız, damar
sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi
URİNAL ile geçiriniz.

URİNAL

Vücutte toplanan asid ürik ve oksalat
gibi maddeleri eritir, kanı temizler,
lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemek-
lerden sonra yarım bardak su içerisin-
de alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU — İSTANBUL

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI

Anonim şirketinden

Şirketimiz Avrupa'ya tahsile gönderilmek üzere seçeceği stajyerleri,
pek çok istekli arasından ayırmış ve kendilerini staja çağırmıştır. Seçilmi-
yenlerin belgeleri kendilerine veya okullarına iade edilecektir.

Gayrimenkul Satış ilânı

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Bayan Hikmet ile sağlığında ölü Hidayetin sandığıımızdan 11158 hesap
No. sile aldıkları 6500 lira borçlarına karşı birinci derecede ipotek edip vade-
sinde borçlarını ödemediklerinden dolayı yapılan takip üzerine 3202 numaralı
kanunun 46 cı maddesinin matufu olan 40 cı maddesi mucibince satılması
icabeden Kadıköyünde Caferağa mahallesinin eski Moda yeni devriye cadde-
sinde eski 176 yeni 18 No. lu bahçeli bodrum katı kâğır diğer katları ahşap
bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konulmuştur. Satış ta-
pu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen 1250 lira pey
akçası verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul
olunur. Birlikte bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve tavis
bedeli ve tellâliye rusumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 18/8/938 tari-
hinden itibaren tetkik etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık
bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahatta şartnamede ve
takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tedkik ederek sa-
tılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur.
Birinci arttırma 11/10/938 tarihine müsadif salı günü Çağaloğlu'nda kâin
sandığımızda saat 14 ten 16 ya kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabil-
mesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icabeden gayrimenkul mü-
kellefiyeti ile sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde
son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile 1/11/938 tarihine müsadif salı
günü aynı mahalde ve aynı saatta son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada
gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilleri-
le sabit olmiyan alacakدارlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hu-
susile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün
içinde evrakı müsbetlerle beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suret-
le haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmiyanlar sa-
tış bedelinin paylaşmasından hariç kalmırlar. Daha fazla malûmat almak is-
teyenlerin 938/251 dosya numarasıyla sandığımız hukuk işleri servisine mü-
racat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek is-
teyenlere tahmin edilen kıymetin yarısına kadar ikraz yaparak usulüne gö-
re kolaylık göstermektedir. (5410)

Yüksek Mühendis mektebi direktörlüğünden

938-939 ders senesi için alınacak talebenin
kayıt muamelesi 1 eylülünden 22 eylül 938 akşa-
mına kadar yapılacaktır. Kayıt olmak ve daha
fazla malûmat almak isteyenlerin tatil günleri ha-
riç olmak üzere her gün saat 9 - 12 ve 13 - 16
ya kadar mektebe müracaatları. (5323)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — Şartname ve projesi mucibince Gaziantep Barut deposunda yaptırı-
lacak bekçi evi inşaatı ve depo arazisinin tel örgüsü ile çevrilmesi işi heyeti umu-
miyesiyle birlikte açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Keşif bedeli bekçi evinin 1864.96 lira tel örgüsü işi 248.26 lira ki cem'an
2113.22 lira ve muvakkat teminatı 158.49 liradır.
- 3 — Eksiltme 15/VIII/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 11 de
Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılaca-
ktır.
- 4 — Şartname ve projeler 11 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar levazım
ve mübayaat şubesiyle Gaziantep Başmüdürlüğünden alınabilir.
- 5 — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranan vesaik ve % 7,5 güvenme
paralarıyla birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarda adı geçen
komisyona gelmeleri ilân olunur. (4878)

Cinsi	Miktarı	Muhammen	B.	Muvakkat T. Eksiltmenin
		Beheri	tutarı	Saatı
		L. K. S.	L. K.	L. K.
Yer muşambası	2029.50 M3	1.13, 75	2308.55	173.14
Perde I tip	17 Adet	31.36	533.12	
» II tip	23 Adet	31.36	721.28	
» III tip	54 Adet	12.40	669.60	231.15
» IV tip	193 Adet	6.00	1158.00	10.30
		287	3082.00	

- 1 — İdarece kabul edilen tip ve numuneleri mucibince satın alınacak yu-
karda iki kalemdede yazılı 2029.50 M3 yer muşambası ile 287 adet Perde ayrı
ayrı açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösteril-
miştir.
- 3 — Eksiltme 15/8/938 tarihine rastlayan pazartesi günü yukarda yazılı
saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda ya-
pılacaktır.
- 4 — Tip ve Eb'at listeleri parasız olarak her günü sözü geçen şubeden alı-
nabileceği gibi numuneleri de görülebilir.
- 5 — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güven-
me paralarıyla birlikte yukarda adı geçen alım komisyonuna gelmeleri ilân
olunur. (4947)

- I — Şartnamesi mucibince satın alınacak 6 adet filitre cihazı açık eksilt-
meye konulmuştur.
- II — Muhammen bedeli beheri 180 lira hesabıyla 1080 lira ve muvakkat
teminatı 81 liradır.
- III — Eksiltme 24/VIII/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 10
da Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapı-
lacaktır.
- IV — Şartnamlar parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme
paralarıyla birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5244)

- I — İspirto bidonlarında kullanılmak üzere şartname ve numuneleri mu-
cibince 600 adet kızıl ayar musluk açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.
- II — Muhammen bedeli beheri 225 kuruş hesabıyla 1350 lira ve muvakkat
teminatı 101.25 liradır.
- III — Eksiltme 29/VIII/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 10 da
Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnamlar parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme
paralarıyla birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5377)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Madde

- 1 — Kırklareli vilâyetinin Babaeski kazasına bağlı Erikler Yurdu köyünde
mazbutan idare olunan Gazi Hasanpaşa vakfından eldeki tapuların da
yazılı hududlar içinde 570 dönüm bir parça tarla ve biri 1898, diğeri 560
ve üçüncüsü de 612 dönüm üç parça mer'a ki cem'an 3640 dönümden
ibaret bir parça tarla ve üç parça mer'a'nın mülkiyetleri satılmak üzere
2/Ağustos/938 tarihinden 23/Ağustos/938 tarihine kadar yirmi gün
müddetle şartnamesi mucibince kapalı zarf usulile arttırmaya konul-
muştur.
- 2 — Yukarda yazılı gayri menkullerin birlikte muhammen bedeli (15,700)
liradır.
- 3 — İhale bedeli peşin alınacaktır.
- 4 — İhalesi 23/Ağustos/938 tarihine müsadif salı günü saat 14 de Kırklareli
Vakıflar Müdürlüğü ihale komisyonunda Vakıflar Umum Müdürlüğü-
nün tasdikına talikan yapılacaktır.
- 5 — Taliplerin 2490 sayılı kanuna göre hazırlayacakları teklif mektuplarını
4 cü maddede ki saatten evveline kadar Kırklareli Vakıflar Müdürlüğü
ihale komisyonu reisliğine vermeleri lâzımdır.
- 6 — Tahmin edilen bedele göre muvakkat teminat (1177) lira (50) kuruştur.
- 7 — Teklif mektubule teminatını vaktinde vermemiş olanlar arttırmaya ka-
bul edilmeyeceklerdir.
- 8 — Satışa aid şartname Ankara'da Vakıflar Umum Müdürlüğü Emlâk Mü-
dürlüğünde, İstanbul'da İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde, Kırklarelin-
de Vakıflar Müdürlüğünde parasız verilir.
- 9 — Arttırmaya iştirak edenler şartnamenin bütün muhteviyatını kabul et-
miş sayılır. (5251)

Bu akşam saat 21 den itibaren: Sarıyerde

CANLI BALIK

Gazinosunda meşhur Ladanny Macar bayan Orkestrası

tarafından büyük KONSER Macar dansı VARYETE programı
ile sabaha kadar CAZ ve DANS

Meşhur ŞANTOZ OLGA ZANÇES

ve DUO TARZAN tarafından Akrobatik numaralar.

avdet için otobüs temin edilmiştir. Masalarınızı evvelden tutunuz. Fiatlarda
hiç bir değişiklik yoktur. Tel: 39-90

Güzel pembe renklerinizi görseniz! "PALMOLIVE Beşizlerin" güzel teninizi

BEŞİZLERE BAKAN DOKTOR DAFÖE'NİN SÖZLERİNİ DİNLEYİNİZ:
Mini minileri yıkamak zamanı gelince dünyada meşhur bu beş kızgancın yümü banyoları için münhasıran Palmolive'i tercih edin.

Allan Roy Daff

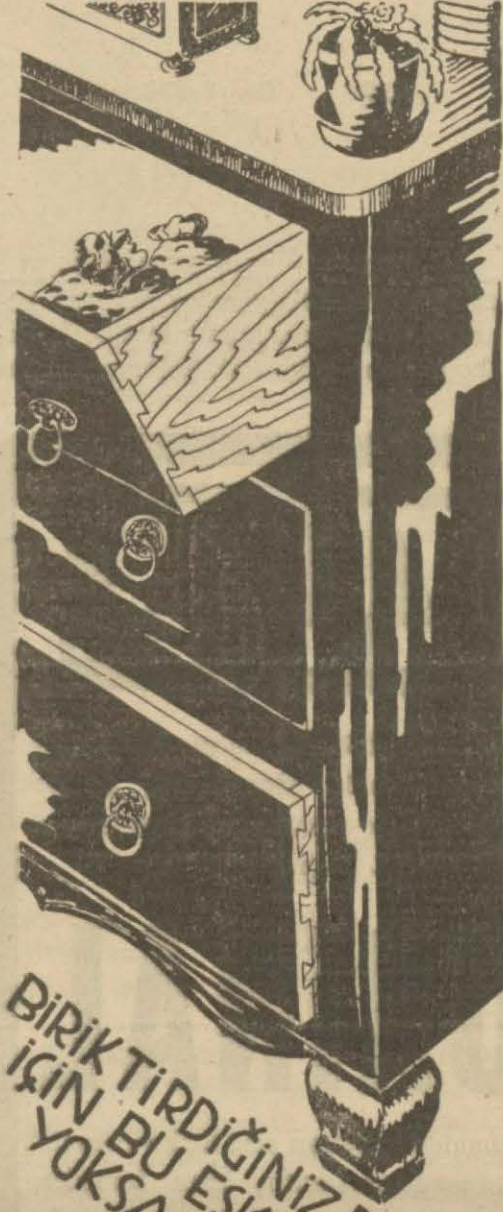
Beşi de yedi aylık doğmuşlar ve sağdırlar. Fakat gayet narin ve zayıftırlar. Bu kadar nazik ve ince cildlerine nasıl itina etmeli? Hangi sabunla yıkamalı? Mühassıslar diyor ki: Saf zeytin yağı ve yalnız Palmolive sabunu kullanmalı.

Çünkü Palmolive'in terkinde zeytin yağı vardır. Hiçbir hayvan yağı ve sun'î boya yoktur. Bunun için; dir ki Palmolive'in yağı köpüğü yumuşatıcı ve mini minilerin cildi için gayet faydalıdır. Sizin ve çocuklarınızın güzelliği için Palmolive'i kullanınız.

Kapalı zarf usulile yapı ilânı Kültür Bakanlığından:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara'da Hamamönünde yapılacak ortaokul inşaatı ve tesisatıdır. Keşif bedeli 325 604 lira 89 kuruştur.
- 2 — Eksiltme 26 ağustos 938 tarihinde cuma günü saat 11 de Kültür Bakanlığı orta öğretim genel direktörlüğünde kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 3 — İstekliler eksiltme şartnamesi ve buna ait müteferri evrakı 16 lira 28 kuruş bedel mukabilinde Kültür bakanlığı orta öğretim dairesinden alabilirler.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 16 774.20 liralık muvakkat teminat vermeleri ve nafıa vekâletinden 1938 senesi için yapı müteahhitiği vesikası göstermeleri ve bir defada yaptığı en büyük buna benzer bir işin bedelinin 200 000 liradan az olmaması ve müteahhidin diplomalı mühendis veya mimar olması veya bunlardan biri ile müştereken teklif yapması ve mukaveleyi birlikte imza etmesi lazımdır.
- 5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Orta öğretim dairesine getirerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. Posta ile gönderilecek mektupların aynı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması ve taahhütlü olarak gönderilmesi şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2958) (5257)

Avrupa ve Amerika'ya talebe gönderiliyor Maden tetkik ve arama enstitüsü Genel Direktörlüğünden:

- I — Avrupa ve Amerika'ya tahsile gönderilmek üzere müsabaka ile 20 talebe seçilecektir.
- Bunlardan 12 si maden işleri veya maden endüstrileri ile alakadar muhtelif ihtisasları elde etmek üzere Mühendisliği ve 8 i de jeolojik ilimleri tahsil edeceklerdir.
- II — İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz olması lazımdır:
 - a — Türk olmak
 - b — Madenlerde veya saha üzerinde çalışabilecek kabiliyette ve sıhhati tam olmak «Sihhi muayene Ankara'da yapılacaktır.»
 - c — Lâkal Lise veya Kollej mezunu olup, olgunluk vesikasını haiz bulunmak.
 - d — Yaşı 18 den aşağı ve 25 den yukarı olmamak.
- III — Her istekli, Mühendislik veya jeolojik mesleklerinden hangisini seçtiğini vereceği istidada açıkça bildirmeye mecburdur. Müsabaka notlarının tasnifi, her iki mesleğin imtihanlarına girilmiş olsa dahi, seçilen mesleğe göre yapılacaktır.
- Mühendislik veya jeolojik kaydını taşımayan istidalar kabul edilmeyecektir.
- IV — Müsabaka şu derslerden yapılacaktır.

a — Cebir	— Her iki meslek için mecburi
b — Hendese	— " " " " " "
c — Fizik	— " " " " " "
d — Kimya	— " " " " " "
e — Ecnebi bir dil	— " " " " " "
f — Nazari hesap	— Yalnız Mühendislik için mecburi
g — Müsellelat	— " " " " " "
h — Mihanik	— " " " " " "
i — Jeoloji	— Yalnız Jeolojik için mecburi
j — Zooloji	— " " " " " "
k — Botanik	— " " " " " "
- V — Açılacak müsabakada üssü mizanı kazanmış olmakla beraber, gönderilecek talebelerin, ihraz ettikleri derece itibarile, mühendislik için kazanılan ilk 12 si ve Jeolojik için de, ilk 8 i arasında bulunmaları şarttır.
- Üssü mizanın hesabında, ecnebi lisandan kazanılan numara çift sayılacaktır. Mühendislik müsabakalarını kazanan 12 kişiden ilk 8 i, mühendisliğin doğrudan doğruya teknik branşlarında tahsil ettirilecek ve 9 uncudan 12 nciye kadar olan 4 kişi de, maden işletmelerile madeni endüstrilerin idari ve ticari vazifelerine hazırlanmak üzere «Ticaret ve Organizasyon mühendisi» olarak yetiştirilecektir.
- VI — Tahsile gönderilecek olanlar ileride tahsil müddetleri kadar Devlet emrinde mecburi hizmete tabi olduklarından bu hususta mükellefiyetlerini tevsi etmek üzere bir taahhütname verecekler ve bunun için de muteber kefil göstereceklerdir.
- VII — Müsabaka imtihanları Ankara'da yapılacaktır. Tarih ve mühlet şunlardır:

a — M. T. A. Enstitüsüne son müracaat tarihi:	24 Ağustos 1938
b — Sihhi muayene tarihi:	26 Ağustos 1938
c — Müsabaka imtihanları:	29 ve 31 Ağustos 1938
- VIII — Taliplerin, nüfus hüviyet cüzdanını, hüsnühal varakasını, mektep şahadetnamesini veya bunların tasdikli birer suretlerini, 4 kıta fotoğraf ve dilekçelerini, son müracaat tarihine kadar Ankara'da M. T. A. Enstitüsü Genel Direktörlüğüne göndermeleri ve sihi muayeneleri için de tayin edilmiş olan günde öğleden evvel Bay Hasan apartmanındaki Enstitü merkezinde bulunmaları ilân olunur. (5291)

TÜRKİYE Şeker Fabrikaları ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Hariçten memlekete ithal edilecek birinci parti küp ve kristal şekerini vermeğe talip olanların teklifleri, 25 Ağustos Perşembe günü saat onda Bahçekapıda Taşhan 42 numarada kabul edilecektir. Şartnamesi yukarıki adaresden alınabilir.

TÜRK ANTRASİTİ Tedarik etmek için mağazalarımıza vaktile müracaat ediniz. NAK GALATA, Rıhtım caddesi No. 7 Telef: 43126, Beyoğlu, İstiklâl caddesi No. 117 Telefon: 41907 Büyükdada, Liman çıkamaz 15/17 Ceylani Bahri Gemimizle Bulgaristan MANGAL KÖMÜRÜ getirdik. Toptan fiatlarla perakende satıyoruz. Avrupa ve yerli sobalarımız geldi.

Yüksek Deniz Ticareti Mektebi Müdürlüğünden:

- 1 — Mektep Lise ve Yüksek olmak üzere altı yıllıktır. Yatılı ve parasızdır. Gayesi tüccar gemilerine kaptan ve makinist yetiştirmektir. Mektebe girdikten sonra yiyecek, giyim ve sair mektep tarafından temin edilir.
- 2 — Mektebin yalnız lise birinci sınıfına talebe almır. Bunların orta mektebi bitirmiş ve yaşları on beşten küçük ve on dokuzdan büyük olmamaları şarttır.
- 3 — Yazılma işi için pazartesi, çarşamba, cuma günleri mektebe müracaat edilmelidir.
- 4 — İsteklilerin mektep müdüriyetine karşı yazacakları istidnamelerine
 - A — Hüviyet cüzdanlarını
 - B — Ağı kağıtlarını
 - C — Mektep diploma asıl veya tasdikli suretlerini ve yahut tasdiknamelerini
 - D — Polisçe musaddak iyi hâl kağıtlarını
 - E — Velilerinin izahlı adres ve tatbiki imzalarını
 - F — 6x9 eb'adında altı adet kartonsuz fotoğraflarını
 rapretmeleri lazımdır.
- 5 — Yazılma işi 22 Ağustos 1938 pazartesi gününe kadardır. İstekliler muayenei sıhhiye için o gün saat sekizde bizzat mektepte bulunmalıdırlar.
- 6 — Fazla tafsilât almak isteyenlere ayrıca matbu bilgiden gönderilir. Muhaberatta posta pulu irsali lazımdır. «3987»

Ezine Belediye Riyasetinden:

Cinsi	Muhammen bedeli	Muvakkat teminatı
	Lira Kr.	Lira Kr.
Elektrik tesisatı	37379 70	2804 00

- 1 — Yukarıda muhammen bedeli ve muvakkat teminat miktarı yazılı Ezine elektrik tesisatı işine talip çıkmadığından 6/8/938 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile tekrar eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 — İhalesi 25/8/938 perşembe günü saat 10 de Ezine belediye dairesinde encümen huzurunda yapılacaktır.
- 3 — İstekliler fenni şartnamesini ve yeni hususi şartnamesini İstanbul belediyesi heyeti fenniye müdürlüğünden 185 kuruş bedel mukabilinde alabilirler ve aynı dairede bu işe ait plân ve haritaları görebilirler.
- 4 — Teklif mektuplarını ihalede bir saat evvel encümene makbuz mukabilinde verilmesi ve posta ile gönderilecek teklif mektuplarının da mezkûr saate kadar yetiştirilmiş olması şarttır.
- 5 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2-3 üncü maddelerinde yazılı vesaikle birlikte ihalede bir saat evvel müracaatları ilân olunur. (5260)

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

- 1 — İdare ihtiyacı için 15000 metre çift nakıllı lâstikli bakır tel açık eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Muhammen bedel 1200, Muvakkat teminat 90 lira olup eksiltmesi 20 eylül 938 salı günü saat 15 de Ankara'da P. T. T. Umum müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ve kanunî vesaikle birlikte o gün saat 15 de mezkûr komisyona müracaat edeceklerdir.
- 4 — Şartnameler, Ankara'da P. T. T. Levazım, İstanbul Beyoğlunda P. T. T. (5297)

Soydan Sünnetçi Ahmed
Meşhur sünnetçibaşı
Haleplinin torunu.
Çarşakçı tramvay
durak No: 3 Tel:
21809 ve 56-37 ★

Ademi iktidar Bel gevşekliği DERMANSIZLIK
Vücut ve dimağın YORGUNLUĞUNDA
SEKSÜLİN
Pek müessir ve emin BİR İLAÇTIR
Kutusu 200 Kuruş
BEŞİR KEMAL - MAHMUT CEVAT
Eczanesi-Sirkeci

DiKKAT TASHİH

VIII inci maddenin "c,, fıkrası
şu şekilded eğitirilmişştir

Müsabaka imtihanları:
Mühendislik için 29 ve 31 ağustos 938
Jeolojik için 1 ve 2 eylül 938
Ecnebi dil için 3 eylül 938 dir

Nafia Vekâletinden:

Yüksek mühendislere

3077 sayılı kanunun neşriden evvel 1035 sayılı kanuna göre mühendis veya mimar ünvanile verilmiş olan diplomalarla ruhsatnameler yüksek mühendis veya yüksek mimarlık ünvanile verilecek ruhsatnameler hükmünde olup 3458 sayılı kanunun neşriden itibaren en çok altı ay içinde bu mühendis ve mimarlar diploma ve ruhsatnamelerini yeni ünvanlarına göre değiştirmek mecburiyetinde bulunduklarından haiz oldukları diploma ve ruhsatnamelerle birlikte vekâletimize müracaatları ilân olunur. «5147»

DABKOVİÇve Şki.
Vapur acentahğıGDYNIA AMERICA SHIPPING
LİNES «PALESTINE LİNE»
15.000 tonluk lüks
POLONIATransatlantik vapuru ile 15 günde
bir muntazam postalar:İSTANBUL - KÖSTENCE (pazar)
İSTANBUL - FİLİSTİN (perşembe)

Avdet (Pire) tarikiledir.

Yolcu ve eşya ticariye ahr. Köstenceye yakında gidecek vapurlar: 21 ağustos saat 16 da. Filistin yakın da gidecek vapurlar: 25 ağustos saat 16 da.

«SCHULDT - ORIENT - LİNE

Eşya ticariye nakli için seri posta:
SARK - GARP HATTI (Hamburg, Bremen, Anvers, Yunanistan, Türkiye Bulgaristan Romanya)

Beklenen vapurlar

Maritza: 22 ağustos doğru.
Schles Vig Holstein: 8 Eylül doğru.**H. PAJKURİC**

Vapur acentası

«ZETSKA PLOVIDBA A. D.» de Kotor Balkan antantının ekonomik konferansında tesis edilen enterbalkanik hat. Büyük lüks modern

«LOVCEN»

vapuru ile İstanbul, Köstence, Pire, Korfo, Arnavutluk, Dalmaçya sahili, Trieste, Venedik ve Susak arasında muntazam posta.

Yolcu ve eşya ticariye ahr. Tenezüh ve zevk seyahati için Müstesna fırsat.

KÖSTENCEYE

İlk posta 15 ağustos saat 19 da.
PIRE, KORFU, Arnavutluk Dalmaçya sahilleri, Venedik ve Triesteye ilk posta 20 ağustos saat tam 15 de.

Her nevi tafsilat için Galatada (Yolcu salonu karşısında) umumî acenteliği: Telefon: 44708 ve bütün seyahat idarehanelerine müracaat.

HAZNEDAR

Tuğla, Ateş tuğlası, Kiremit Fabrikaları ve Kireç ocakları umum Acenteliğinden:

Tahsilat ve satış memuru bay Sabri Gürel'in müessesemizden ayrıldığını alâkadarlara bildiririz

Acentalık

Telefon : 21612 Telgraf: Hazedar

ZAYİ — Kuleli askeri okulundan aldığım 23/2/36 tarih ve 33 No. lı vesikamı kaybettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükümsüz olduğunu ilân ederim. Üsküdar: Gelinalay 5 Muhtar Güçlü

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Muhammen bedeli 1650 lira olan 300 adet menfi ve 600 adet müsbet akkümülatör plakası açık eksiltme usulile 26/8/938 cuma günü saat 15 de Sirkeçide 9 İşletme binasında satın alınacaktır. İsteklilerin % 7,5 nisbetinde teminat ve nizami vesikalarile komisyona müracaatları lazımdır. Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. (5313)

Sultanahmet Eerkek sanat okulu arttırma ve eksiltme komisyonundan:

Nevi	Miktar.	Fiyat	Eksil. T. G. S.	İlk. Te.	Şekli
	Ku.	S.			
Salça	400	Kg	25		
İnce tuz	1300	»	4	50	
Ku. suğan	4500	»	3		
Yumurta	30000	Ad	1	50	24/8/938 çarşamba
Patates	7000	Kg	5	50	Saat 14
Beyaz peynir	1800	»	39	50	
Kaşar peynir	400	»	58		
Sabun	1800	»	28		
Zeytinyağı	2000	»	45		144,67 Açık
Zeytindanesi	1500	»	35		

Okulun mayıs 939 sonuna kadar yukarıda yazılı okalem erzakı 11/8/938 tarihindeki eksiltmede ihale edilmediğinden 2490 numaralı kanunun 43 üncü maddesi mucibince ihale müddeti on gün uzatılmıştır.

Eksiltme Çeşitli Yükleme mektepler muhasebeciliği binasında toplanan komisyonunda yapılacaktır. Eksiltmeye girecekler sözü geçen kanunda yazılan evsafı haiz olmaları ve ticaret odasının 938 yılı belgesini ibraz etmeleri lazımdır. İstekliler gösterilen saatta yüksekte mektepler muhasebeciliğine baş vurmaları ve şartnameyi görmek isteyenler okula gelmeleri ilân olunur. (5394)

Otomobilinizde
Fazla Kilometre
Yapan Yağı
KullanınızDaha UCUZA MAL OLAN yeni
VEEDOL Yağı, en ekonomik bir yağ
dır. Çünkü % 23 daha dayanıklıdır.
İTAATLİ KUVVET... Pistonlar, ko-
layca ve zahmetsizce yeni VEEDOL
yağının tabakası üzerinden kayarlar.
SESSİZ ÇALIŞMA... Yeni VEEDOL
yağı ile yağlanmış bir motor daha
sessiz çalışır. Bu da, temas yorgun-
luğu ve zahmeti azaltmış demektir.
EMNİYETLİ BİR YAĞLAMA... Yeni
VEEDOL yağı, bilhassa yağ hazne-
sinin tahammüzuna ve tortulanmasına
karşı mukavemeti ile tanınmıştır.
Hemen bugünden otomobilinizde bu
mükemmel yağı kullanınız.

% 23 daha dayanıklı

Türkiye Umum Depoziter ve satış Merkezi
Amerikan Madeni Yağlar Evi
Y. KARAYANOPULOS
Balık Pazar Yağı sokak No. 10
3 cü kat İSTANBUL**Bulana mükâfat**Suadiye gazinosu ve civarında 10
ağustos gecesi takriben 12 kıratlık bir
tek purlanta taş kaybolmuştur.
Aşağıdaki telefon numarasına mü-
racaatla bulunduğunuz hakkında haber
veren fazlasile mükâfatlandırılacaktır.
Telefon: 41399**DAIMON**MARKALI
PİLLERİ, FENERLERİ ve
AMPÜLLERİNİ her yerde
tercih ediniz. ★**Dr. Hafız Cemal**Lokmanhekim
Dahiliye mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gün
2,5-6 Sah, Cumartesi 9,5-12 fukaraya
T. 22398 ★

YENİ ESER

Her ay çıkmakta olan Hava Tehlikesi
ve Zehirli gazlardan korunma mecmua-
sının ikinci sayısı çıktı..**Scandinavian Near
East Agency**Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhagen Abo Reval ve bütün
Baltık limanları şark ve Karadeniz başlı-
ca limanları arasında 15 günde bir akmot
ve avdet için muntazam postalar.
Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo-
dan beklenen vapurlar.Vingaland vapuru 22 ağustos doğru
Bardaland vapuru 24 ağustos doğru.
Brangeland vapuru 7 Eylül doğru.
Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhagen, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları
için hareket edecek vapurlar.Boreland vapuru 15 ağustos doğru.
Vingaland vapuru 22 ağustos doğru.
Bardaland vapuru 24 ağustos doğru.Fazla tafsilat için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acentahğına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3**Aslan ve Eskihsar Müttehit
Çimento ve su kireci
fabrikaları anonim
şirketinden :**İkinci davetname — Birinci ilân
Alan ve Eskihsar müttehit çimento
ve su kireci fabrikaları anonim
şirketi hissedarlarının aşağıdaki ruzna-
meyi müzakere etmek üzere fevkalâde iç-
timaa davet olundukları 12 ağustos 1938
tarihine müsadif cuma günü ticaret ka-
nununun muaddel 386 ncı maddesinin ist-
tilzam eylediği nisabı içtima hasıl olmadı-
ğundan şirketi mezkûre hissedarları zirde
münderiç aynı ruznameyi müzakere et-
mek üzere 20 Eylül 1938 tarihine müsadif
salı günü saat 14.30 da Galatada Agopyan
hanında şirket merkezinde ikinci bir fev-
kalâde içtimaa davet olunurlar.

RUZNAMEİ MÜZAKERAT

1 — Çimento sanayinin Eti Bank elin-
de temerküz ettirilmesi ve hususî çimen-
to fabrikalarının bu bankaya devir ve
farağı hakkında hükümetçe itihaz olu-
nan karardan hissedaranca malûmat hu-
sulüyle heyeti umumiyece bu hususta bir
karar itihazı.2 — Devir ve farag şartının tasdiki
gene hissedaran heyeti umumiyesinin
tasvibine muallâk olmak üzere işbu şera-
itin müzakere ve tesbiti için delege tayi-
ni.3 — İşbu devir muamelesinin icap ede-
ceği ve heyeti umumiyenin münasip gö-
receği diğer bileümle kararların itihazı.Ticaret kanununun 385 ncı maddesi
mucibince hissedarlardan bir hissesi ola-
nın dahi işbu müzakereye iştirak ve rey
ita etmeğe hakkı vardır ve birden ziyade
hissesi olan zevatın reyleri hisseleri nis-
betinde teyayüd eder.İşbu içtimada hazır bulunmak istiyen
zevat ticaret kanununun 371 ncı madde-
si mucibince içtima tarihinden bir hafta
evvel hisselerini şirket merkezine tevdi
etmelidirler.Bankalara tevdi edilecek hisse senetleri
mukabilinde alınacak olan makpuzlar
şirket merkezine tevdiat mahiyetinde
olarak kabul edilecektir.Birinci içtima için tevdi olunan hisse
senedati, mükerrer defalar yapılan ilâna-
ta rağmen matlubun pek dununda kal-
mış ve içtimai mezkûrun akdi mümkün
olamamıştır. Pek mühim olan bu fevkalâ-
de içtimaa yapılamaması hissedarların
hukukunu ihlâl edecek mahiyette oldu-
ğundan ve ilân olunan işbu ikinci içti-
mada nisabı müzakerenin hasıl olabile-
si için ber mucibi kanun 56 bin hisselerin
tevdi edilmesi lâzımden bulunduğundan
hissedarları kıramın ellerinde bulunan
hisseleri yevmi içtimadan en geç bir haf-
ta evveline yani 13 Eylül 1938 salı günü
akşamına kadar şirket merkezine tevdi
veyahud bankalara vererek buralardan
alacakları makpuz ve bu mahiyetteki
mektupları şirkete teslim eylemeleri ve
içtima günü de behemehal heyeti umu-
miyede bizzat veya ahari tevkil suretile
isbatı vücud eylemeleri ilâveten ve suretil
mahsusa ilân olunur.İstanbul, 12 ağustos 1938
Meclisi İdareGülhane hastanesi cilt ve firengi
seririyatı profesör Dr.**BURHAN REMZİ URUS**İstanbul belediye karşısındaki mu-
ayenehanesini Türk ocağı caddesi İran
sefarethanesi karşısında Dr. Süreyya
apartmanına nakletmiştir.

Dr. İhsan Sami

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve
kızamık öksürükleri için pek tesirli
ilaçtır. Her eczanede ve ecza
depolarında bulunur.**DENİZBANK**

İstanbul şubesi müdürlüğünden

Denizyolları Karaköy Acentahğı taşındıGalatadaki Deniz Bank Denizyolları Acenteliği tamirat dolayısıyla
Deniz Bank İstanbul şubesine muvakkaten taşınmıştır. Yolcu ve Eşya bileti
almak üzere Galata Rihtim üzerinde Deniz Bank İstanbul Şubesi gişelerine
müracaat edilmesi ilân olunur.Telefon Deniz Bank İstanbul Şubesinde Acente 42497, İstan-
bul Acentalık Şubesi 22740**MÜCEVHER SATIŞI**

İstanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünden

Dosya No.	Hesap No.	Teşhir No.	Borçlunun ismi	Rehinin cinsi	Sandıkça tahmin edilen kaymet Lira
37/ 89	58404	160/1	Behiye	Bir altın hurda saat	05
"	"	160/2	"	Bir altın kordon	50
37/118	60837	161	Mustafa	Yedi miskal inci	30
37/134	63111	163/1	Safiye	Bir altın saat	07
"	"	163/2	"	Bir altın köstek	40
"	"	163/3	"	Bir altın külâh	03
37/165	66256	164	Müzeyyen	Bir roza madalyon	25
37/231	72178	52/1	Sait	On adet rozalı düğme	120
"	"	52/2	"	Bir pırlantalı yüzük	60
"	"	52/3	"	Bir altın çanta	30
37/291	63284	165	Azize	Bir elmaslı saat maa kolye	35
37/299	67372	162/1	Rukiye	Bir roza yüzük.	15
"	"	162/2	"	Bir altın saat	25
37/328	74196	166	Hikmet	Bir roza gülyüzük	30
37/330	74241	159/1	Naime	Bir pırlantalı yüzük (1 taş noksan)	20
"	"	159/2	"	Bir roza madalyon	15
38/156	63552	143	Zeynep	Bir pırlanta yüzük	40
38/174	68627	167/1	Hatice	Bir roza pantantif	15
"	"	167/2	"	Bir roza yüzük	15
"	"	167/3	"	Bir altın yüzük	02
38/192	74464	150/1	Katina	Bir çift roza küpe	10
"	"	150/2	"	Bir roza yüzük	10
38/195	74612	146/1	Hacer	Bir çift roza küpe	50
"	"	146/2	"	Bir pırlanta yüzük	60
38/220	75275	154	Veli	Bir altın saat	30
38/222	75306	144/1	Dilruba	Bir roza madalya	15
"	"	144/2	"	Bir çift riza küpe	15
38/239	63336	168	Ümmiye	Bir çift roza küpe	25
38/342	69548	157/1	Naciye	Bir pırlanta tektaş yüzük	20
"	"	157/2	"	Bir çift pırlantalı küpe	12
38/256	75909	170/1	Baki	Bir roza bilezik	50
"	"	170/2	"	Bir pırlantalı yüzük	25
38/261	76072	171	Zehra	Bir roza menekşe iğne	75
38/264	76087	155	Nihad	Bir roza pantantif	40
38/292	76262	152	Sadi	Bir pırlantalı pantantif	40
38/295	76319	156/1	Necmiye	Bir çift pırlantalı küpe	20
"	"	156/2	"	Bir pırlantalı yüzük	15
38/302	76433	145/1	Saime	Bir roza yüzük	10
"	"	145/2	"	Bir roza iğne	08
"	"	145/3	"	Bir elmaslı saat (1 taş noksan)	15
"	"	145/4	"	Bir altın kordon	15
"	"	145/5	"	İki gümüş bilezik	02
"	"	145/6	"	Bir gümüş kamçı sapı	02
38/358	76793	169	Nasuhi	Bir altın bilezik	20
38/370	77067	153	Hüseyin	Bir roza tektaş yüzük	50
38/477	78014	173	Fevziye	Bir çift pırlantalı küpe	15
38/589	79030	172/1	İhsane	Bir altın saat	20
"	"	172/2	"	Bir altın köstek	20
38/595	79123	147	Şahende	Bir roza pantantif	30
38/600	79218	148	Fehmi	Bir altın hurda köstek	20
38/688	79597	149	Saime	Bir pırlantalı bilezik (2 taş noksan)	50

Yukarıda isimleri yazılı borçlular sandığı olan borçlarını borç senedi mu-
cibince ödememiş olduklarından 3202 No. lu kanun hükmüne göre her biri
hakkında başlıyan takip hasebile rehinleri ayrı ayrı satışa çıkarılmıştır. Re-
hinlerin ne olduğu ve hesap ve takip dosya ve rehin teşhir numaraları her bir
borçlunun ismi hızasında gösterilmiştir. Rehiner 5/9/938 tarihine kadar Ca-
ğaloğlunda Sandık binası içindeki camekânda teşhir edildiğinden isteyen gö-
rebilir. Rehinerin açık arttırması 7/9/938 tarihine müsadif Çarşamba günü
sandık tarafından İstanbul Belediye Mezat dairesinde (Sandal bedesten) ya-
pılacaktır. Her borçlu ve rehin hakkınd a ayrı ayrı ilân mahiyetinde olmak ve
borçlular ile alıcıların satıştan haberi temin edilmek üzere ilân olunur. (5408)**DENİZBANK**

AKAY İŞLETMESİNDEN:

Deniz yarışları dolayısıyla sefer tadilatı

14 Ağustos pazar günü yapılacak deniz yarışlarından dolayı Akay va-
purları, 13 Ağustos Cumartesi günü öğleden itibaren, Moda iskelesine uğ-
ramıyacaklardır. Tarifede Moda iskelesine geleceği ve gideceği yazılı vapur-
lar Moda yerine Kadıköyüne uğrıyacaklardır.**Devlet Basımevi direktörlüğünden:**Tipo usulile basılacak 68X100 1/16 kt'asında 4 formalık, iki renkli bir okul
kitabının 120.000 baskı tizerinden klışe, basım ve cilt işi pazarlıkla açık eksilt-
meye konulmuştur. Kitabın kâğıt ve cilt malzemesi Basımevince temin oluna-
caktır.Eksiltme ve ihale 15/8/938 pazartesi günü saat 11 de Devlet Basımevi Di-
rektörlüğünde yapılacaktır. Muhammen bedeli 3200 lira, muvakkat teminat
mikdarı da bu bedelin % 7,5 nisbetinde olup usulü dairesinde isteklilerin eksilt-
me zamanından bir saat evvel bu teminatı Devlet Basımevi veznesine yatırması
olmaları lazımdır.Eksiltmeye iştirak edeceklerin 2259 sayılı kanunun 2 ci maddesi gereğince
lâzımgelen teknik ehliyetlerini haiz bulunduklarına dair mahallî ticaret odasın-
dan alınmış bir mektup getirmeleri ve eksiltmeye konulan kitap nev'inden bir
okul kitabını muvaffakiyetle basmış olduklarını isbat eden belge ve işleri de gös-
termeleri lazımdır.Genel Şartname Devlet Basımevi Direktörlüğünden parasız olarak verilir.
(5360)

Dişleri sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra niçin fırçalamak lâzımdır?

Çünkü bir defa dişler hariciden alınan mikroplara karşı müdafaasızdır, saniyen ağızdaki «Salya» denilen mayide milyonlarca mikrop doludur.

Salyada bulunan Lüab dişlerin en birinci düşmanıdır; dişlere yapışarak yosun peyda eder. Mineleri aşındırır, yavaş yavaş dişleri ve kökleri çürütür, diş etlerinde iltihablar peyda olur. Dişlere yapışan yemek artıkları ve ecnebi maddeler de temizlenmezse birer mikrob yuvası haline gelir. Eğer dişler muntazaman ve günde en az 3 kere «Radyolin» le fırçalanmadığı takdirde çok çabuk mahvolmağa mahkumdur.

RADYOLİN

Bu muhtemel akibetleri vaktinde bertaraf eder
Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişlerinizi fırçalayınız

SOLUCAN dediğimiz barsak KURDLARI

Ekseriyetle çocukların barsaklarına yapışarak kanlarını emmek suretile büyüyen ve üreyen muzur hayvanlardır. Bunlar HAZIMSIZLIĞA, KANSIZLIĞA ve bir çok HASTALIKLARA

sebebi olurlar. Karın şişmeleri, burun ve makad kaşınmaları, ishal, oburluk, salya akması, baş dönmesi ve daha birçok gayritabii haller görünür. Bunun ilacı çocuklara verilmesi pek kolay olan

İsmet Santonin Bisküiti

dir. Kutuların içinde sureti istimali yazılıdır. Okuyunuz, her eczanede fiati 20 kuruştur. Yalnız (İSMET) ismine DİKKAT.

HER AKŞAM
Fransız stüdyolarının Şark Filim Yıldızı
Tunuslu

FILFLA SAMİYE

ve Trupu

TAKSİM BELEDİYE BAHÇESİNDE

Tel: 43776

Venüs Kremi

Terkibindeki hususi maddeleri hayatiye dolayısıyla cildi besler, teravetini artırır. Yeni bir ten yaratır. Venüs Kremi asrı kadın güzelliğinin bir tilsimidir.

Venüs Pudrası

Terkibi altın kremli

24 saat havalandırılmış fevkalade ince ve hafif Venüs pudrası ile tuvalet gören bir cilt dünyanın en taravetli güzelliğini ifade eder.

Venüs Allığı

Her cildin rengine göre

çeşitleri mevcuttur. Yüze sürüldüğünde cilde fevkalade tabii bir renk verir, teni bozmaz; güzelleştirir.

Venüs Ruju

Son moda ve gayet cazip renklerle kullananları hayrete düşürür. Dudaklarda 24 saat sabit kalır. Şık ve kibar familiyaların kullandıkları yegâne rujdur.

Venüs KIRPIK Sürmesi

Asla yayılmaz ve gözlerle zarar vermez. Venüs sürmesi ile tuvalet gören kirpikler büyür ve güzelleşerek kalplere ok gibi saplanır.

Venüs Briyantini

Baştaki kepekleri izale eder. Saçları parlak tutar. Dökülmesine mâni olur ve kıvrırcık yapar. Saç meraklıları ve gençlerin hayat arkadaşısıdır.

Venüs Limon çiçeği KOLONYASI

Hususi bir tiptir. 90 derecedir. O kadar ki en büyük zevk ehlini ve müşkülpeşend olmakla tanınmış kimseleri bile hayran bırakmaktadır.

Venüs Çam KOLONYASI

Çiğerleri zayıf ve sinirleri bozuk olanların kalbine ferahlık verir. Ve gönlünü açar. Ada çamlarının lâtif ve sıhhi kokuları VENÜS çam kolonyasında mevcuttur.

Kiralık yazıhaneler

Tüccar, avukat, komisyonerlerin nazari dikkatine

Galatada, Karaköyün en işlek yerinde Ömer Abit hanın bitişiğinde Beyoğlu 5 inci Noterin bulunduğu ÇANAKÇILI HANINDA (eski Manukyan han) fevkalade konforlu, asansör ve kaloriferli mahdut miktarda gayet havadar yazıhaneler kiralıktır.

Müracaat:

Galata, Abit Han No: 30

Ahmet Çanakçılı

Karaciğer Buhranları

Bazı bazı bir ufak karaciğer buhranı geçiriyorsunuz. Alınması lâtif ve kolay olan MAZON'dan sabahları aç karnına bir kahve ve kağıdı almağı tecrübe ediniz. Karaciğerlerin nasıl daha iyi gideceğini görürsünüz.

Aynı zamanda varsa

KABIZLIĞI

defedecektir. Mide ve BARSAKLARINIZ daha muntazam işleyecek, vücudünüzde bir ferahlık hissedecek, iştihaz ve sıhhatiniz düzelecektir.

MAZON MEYVA TUZU

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam Matbaası

İŞTAHSIZLIK - HAZIMSIZLIK - ŞİŞKİNLİK EKŞİLİK - GAZ - DİL PASLIĞI - BARSAK ATALETİ - İNKİBAZA KARŞI

HASAN MEYVA ÖZÜ KULLANINIZ

HASAN GAZOZ ÖZÜ

Limon, portakal, çilek, mandalina, ağaç çileği, ananas, frenk üzümü, salko, şeftali, muz, kaysı, armud nevirlerinden olup toz halinde ve şekerlidir. Bu meyvaların özlerinden yapılan Hasan gazoz özü gayet lezzetli ve kullanışlı olduğundan evlerde gazinolarda ve mesire yerlerinde kolaylıkla kullanılmaktadır.

Yazın bunaltıcı sıcaklarında Hasan gazoz özünü içen hem serinlemiş olurlar hem de mide, bağırsak ve bütün hazım cihazlarını temiz tutarak sıhhatlerini korurlar.

25 - 40 - 60 - 100 kuruştur.

ÇOCUĞUNUZ

SIK SIK HASTALANMAMALIDIR :

Zayıf, Çelimsiz; sık sık keyfi bozulan, huysuzlanan çocukların Dâima besilenmelerinde ve gıdalarında kusur arayınız.

FOSFATİN FALYER

yedirilen çocuklarda bu kusurlardan eser bulunmaz, bünyeleri kuvvetli, sinirleri sağlam, sıhhat ve neşeleri her zaman yerindedir. Hastalık onların mukavim bünyeleri için pek müstesna bir haldir.

Çocuğunuza, devamlı bir surette, Fosfatın Falyer yedirmekle aile tabibinizin de arzusunu yerine getirmiş olursunuz.

Çünkü:

- O sizin en büyük ve en yakın dostunuzdur.
- Sıhhatiniz ve yavrularınızın sıhhati ona emanettir.
- O bu emaneti, sizden çok, korur ve bundan dolayıda

FOSFATIN FALYER tavsiye eder.

BU AKŞAM

BÜYÜKDERE BEYAZ PARK

Yüzme Havuzunda

Sabaha kadar **EĞLENCE GECESİ**

Şehir Tiyatrosu **HAZIM** ve **Balet heyeti** Eğlenceli numaralar

Duhuliye serbesttir. Telefon 32-43

Caz Kralı GREGOR GELDİ.

ÇUBUKLU BAHÇESİNDE

Yüksek ses san'atkarı

Bayan **HAMİYET**

Her pazar gündüzleri

ÇUBUKLU BAHÇESİNDE

KEMANİ CEVDET ve arkadaşlarından mürekkep bir saz birliğiyle seanslarına devam ediyor.

Ruşen Eşref Unaydın'ın

"Boğaziçi Yakından"

Eseri pek yakında çıkıyor.

NEOKALMİNA BAS DİS AĞRILARI NEURALJİ